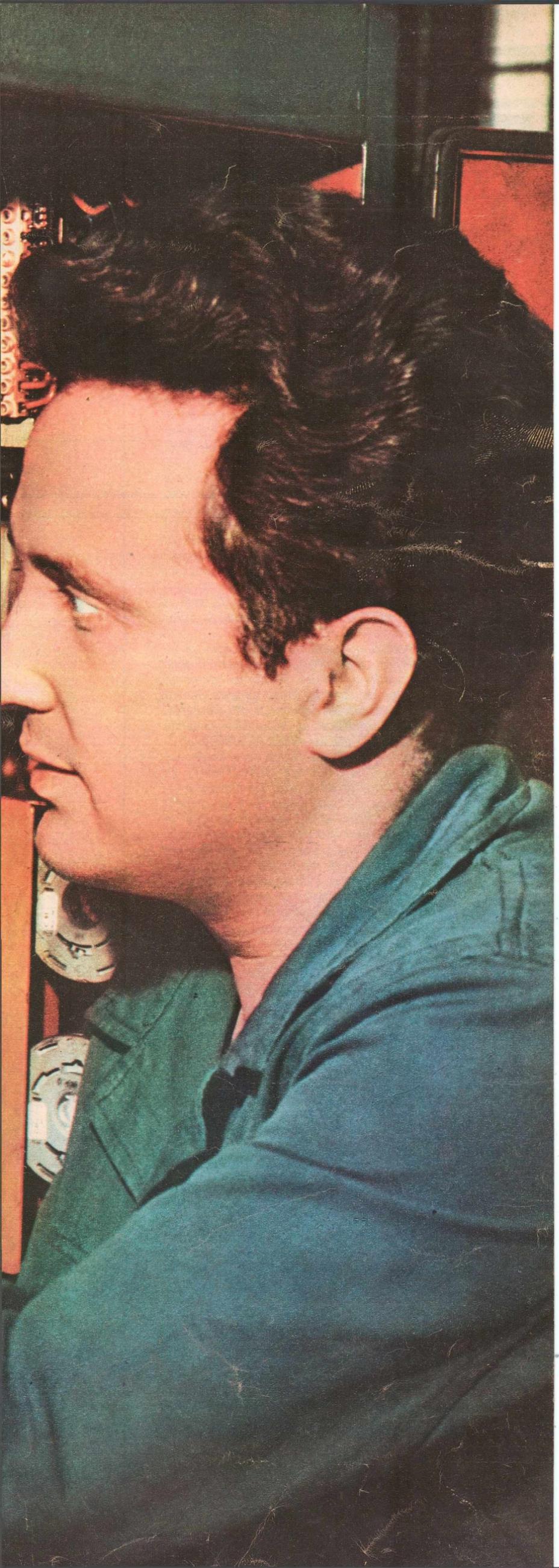

23
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 887
3 Iunie 1972

AVÎNTUL CEL MARE

În acest an, în această lună, în aceste zile, marea noastră întrecere socialistă cunoaște un nou și puternic avânt în cinstea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român și a celei de-a XXV-a aniversări a republicii.

Animat de înaltul comandament al conștiinței sale socialiste, poporul întreg, — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea — într-o atmosferă de emulație fără precedent, se angajează ferm să înfăptuiască cel mai însuflețitor obiectiv cunoscut în istoria întrecerii socialiste din țara noastră: CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN!

Pe măsura zilelor de incandescență pe care le trăim; pe măsura exemplului viu pe care ni-l dă zi de zi, ceas de ceas, secretarul general al partidului; pe măsura puterilor și capacității noastre de muncă, înfăptuirea cincinalului înainte de termen — CU CÎT MAI ÎNAINTE DE TERMEN POSIBIL — se înscrie în hotărârea comună a întregului popor de a realiza neabătut programul de dezvoltare multilaterală a societății noastre socialiste adoptat de Congresul al X-lea al P.C.R.

În aceste zile, în această lună, în acest an — an hotărâtor al cincinalului — pășim practic cu toții, într-un RITM NOU, în atingerea obiectivelor pe care ni le-am propus pentru construirea societății comuniste din România.

Avântul tumultuos al întrecerii socialiste are ca punct de plecare REEVALUAREA posibilităților, a tuturor rezervelor, reevaluare care se realizează RAȚIONAL, CONȘTIENT, pe baza unor analize complexe, temeinice, științifice, la care participă mase largi de oameni ai muncii, practic — toți oamenii cuprinși în sfera producției materiale. Atenția principală, în industrie, se îndreaptă spre factorii care pot determina creșterea producției și productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție, sporirea beneficiilor, ridicarea parametrilor tehnico-economici și calitativi ai produselor, intensificarea autoutilării, depășirea sarcinilor de export, reducerea masivă a importurilor, realizarea impecabilă a investițiilor. Practic, sfera de inițiativă a fiecărui om angrenat în procesul muncii devine nelimitată, el puțin-du-și manifesta din plin capacitatea creatoare. Întrecerea cuprinde și oamenii muncii din agricultură, unde pe primul plan se situează realizarea și depășirea sarcinilor producției vegetale și animale, asigurarea pentru viitor a unei baze materiale cât mai puternice.

Ca un fluviu imens, într-o revărsare continuă, sute și mii de telegrame și scrisori din întreaga țară — conținând angajamentele suplimentare pe care și le iau comuniștii, oameni ai muncii, colective întregi ale întreprinderilor, unități centrale, județene — sînt adresate zilnic Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu personal.

Este imposibil de urmărit în totalitate uriașul avânt în continuă creștere, proporțiile și emulația creatoare înscrise în întrecerea socialistă care cuprinde în aceste zile țara.

Ceea ce se conturează însă cu claritate emoționantă odată cu fiecare nou angajament, odată cu fiecare nouă realizare, este chipul omului, al omului muncii, care trăiește intens în aceste zile de mare efervescență politică, al omului harnic, al omului hotărît să facă tot ce-i stă în putere pentru a înfăptui programul adoptat de Congresul al X-lea al partidului, program închinat prosperității și înfloririi patriei, al omului constructor al societății socialiste de azi și al societății comuniste de mâine, om al cărui nume este: CETĂȚEAN AL ROMÂNIEI.

Mihai MÎRZA

Marti, 30 mai 1972

La chemarea însuflețită a partidului și
clasa muncitoare, întregul nostru

REALIZAREA CINCINALULUI ÎNAINTE DE TERMEN

**PRINTR-O ANALIZĂ SEVERĂ ȘI RESPONSABILĂ,
NUMEROASE COLECTIVE MUNCITOREȘTI
ÎȘI SUPLIMENTEAZĂ ANGAJAMENTELE**

SATU MARE: Cucerit de ideea îndeplinirii cincinalului înainte de termen, muncitorii, inginerii și tehnicienii din unitățile industriale ale județului Satu Mare și-au suplimentat angajamentele în întrecerea socialistă din acest an. Se va realiza în cinstea Conferinței Naționale a P.C.R. și a celei de-a XXV-a aniversări a proclamării republicii, peste plan, o producție-marfă industrială în valoare de 100 milioane lei, cu 40 milioane mai mult decît prevedea angajamentul inițial.

SUCEAVA: Colectivele de oameni ai muncii din industria județului Suceava și-au suplimentat

angajamentele luate în întrecerea socialistă cu 36 milioane lei la producția globală și 32 milioane lei la producția-marfă. Sînt create, de asemenea, condiții ca pînă la începutul lunii august peste 60 la sută din planul anual de investiții să fie îndeplinit.

OLTENIȚA: În cinstea Conferinței Naționale a partidului, colectivul de oameni ai muncii de la Șantierul naval Oltenița a hotărît să realizeze peste plan motonava de 5 000 tone, în valoare de 34 milioane lei.

CĂLAN: De la Călan sîntem informați că muncitorii, tehnicienii și inginerii uzinei «Victoria»

LEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

rin participarea unanimă în marea întrecere socialistă,
popor au hotărât:

din localitate sint hotărâți ca pînă la data începerii Conferinței Naționale a P.C.R. să realizeze în întregime angajamentul asumat pe întregul an la producția globală și marfă.

T.C.I.F.-București: În întâmpinarea Conferinței Naționale a partidului, muncitorii, tehnicienii și inginerii Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare-București s-au angajat să depășească planul la construcții-montaj pe primul semestru cu patru milioane lei. Vor fi reduse, de asemenea, cheltuielile de producție, realizându-se o economie în valoare de peste un milion lei.

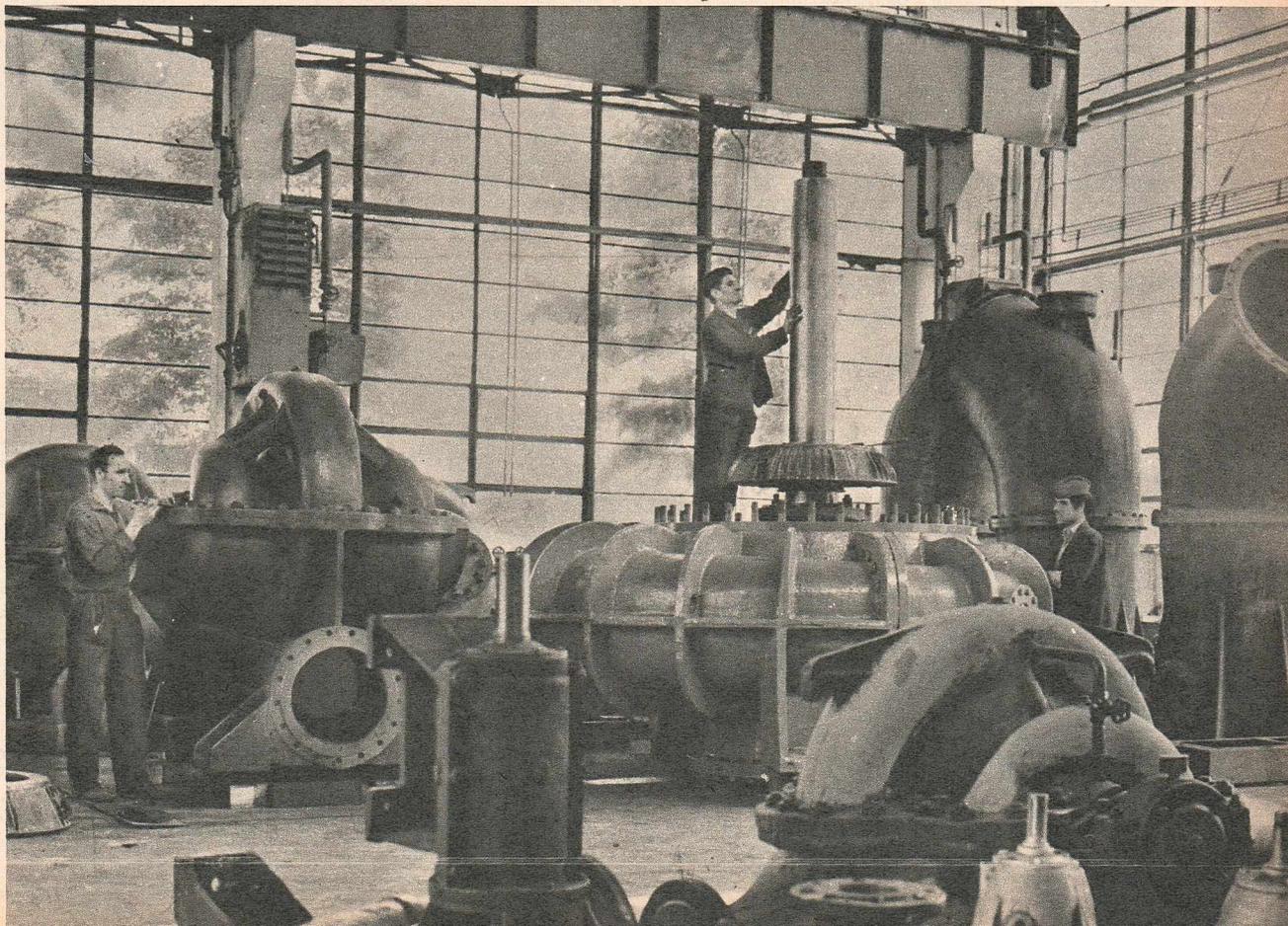
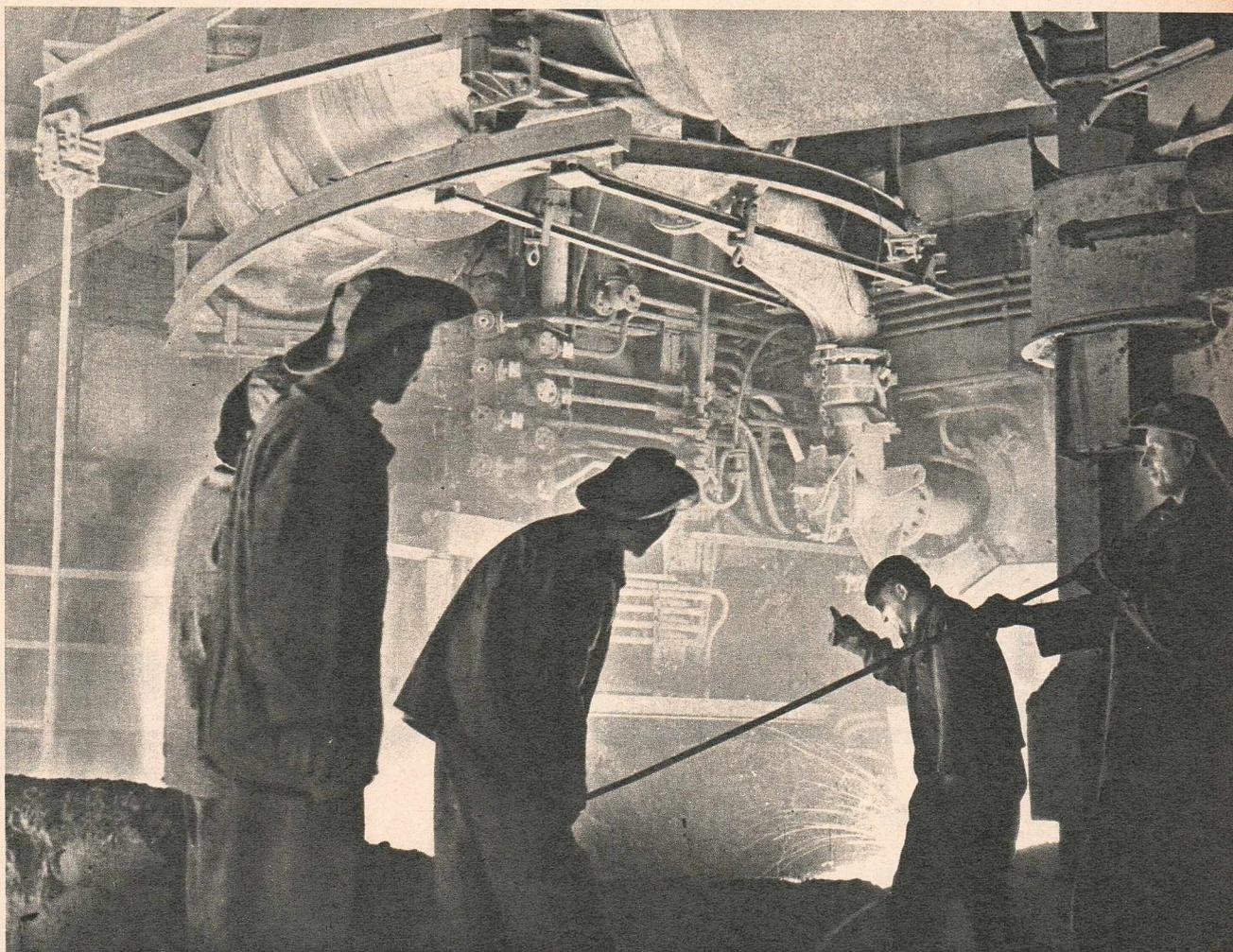
HUNEDOARA: Siderurgiștii hunedoreni au hotărât să-și suplimenteze angajamentele cu cîte 3 000 tone la fontă și oțel, cu 5 000 tone la laminate finite pline, cu 20 milioane lei la producția-marfă, cu 10 milioane lei la beneficiile peste plan. Conform noului nivel al angajamentelor, siderurgiștii vor realiza suplimentar, în acest an, între altele, o producție-marfă în valoare de 80 milioane lei, 18 000 tone laminate finite, 23 000 tone oțel, 20 000 tone laminate finite pline, 15 milioane lei economii la prețul de cost, 30 milioane lei beneficii suplimentare și 6 milioane lei valută la export.

MAI MULT, MAI REPEDE, MAI IEFTIN

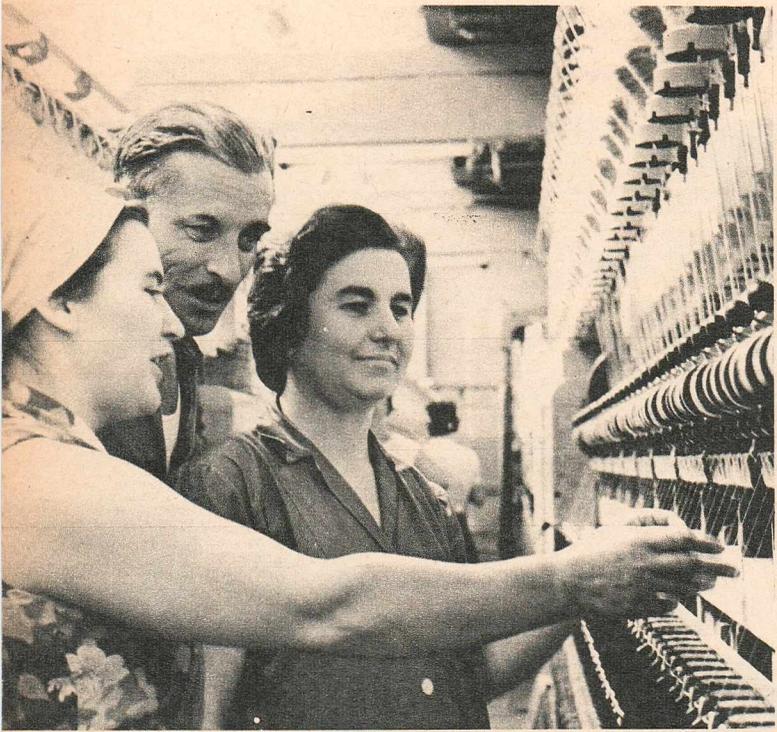
- eforturi sporite în direcția autoutilării
- creștere a productivității muncii cu 200%
- economii de 300 000 lei valută

— Ce întreprindeți pentru continua creștere a eficienței și productivității muncii în uzina dv? Iată întrebarea cu care ne-am adresat inginerului Constantin Dumitrescu, adjunctul serviciului tehnolog șef din cadrul Uzinei de pompe din Capitală. Ni s-a răspuns prompt, cu o bogăție de fapte care atestă preocupările acestui colectiv harnic, care în aceste zile de muncă avîntată, ce a cuprins întreaga țară, își dublează eforturile pentru a obține rezultate superioare. Mai întii, s-au făcut și se fac eforturi serioase în direcția autoutilării. O serie de mașini cu grad de uzură avansat au fost adaptate, reușindu-se astfel reintroducerea lor cu randament mult sporit în circuitul producției. Prin adaptarea unor strîngeri pneumatice, prin mecanizarea valturilor, s-a reușit o creștere a productivității muncii la mașinile respective cu 200%. De remarcat că asemenea mașini (strînguri, agregate de găurit) se importau. Numai prin această acțiune, întreprinderea a economisit circa 300 000 lei valută.

De asemenea, pe linia utilizării unor materiale economicoase, este de semnalat înlocuirea profilurilor laminate prin profiluri îndoite din tablă la construcția postamentelor pentru mașini, ceea ce a permis economisirea a circa 200 t de laminate la producția unui an. Este în curs apoi înlocuirea unor serii de pompe cu altele noi, cu calitate competitivă, pompe în construcția cărora tipizarea ocupă un loc deosebit. Pe mesele proiectanților se conturează de pe acum o serie de noi produse cu caracteristici mult îmbunătățite. Aceste căutări, aceste eforturi, care antrenează nu numai un grup de specialiști, ci sute și sute de muncitori, maștri, ingineri, cresc în intensitate în aceste zile și săptămîni premergătoare Conferinței Naționale a partidului. Este omagiul adus acestui eveniment de importanță majoră de către valorosul colectiv al Uzinei de pompe.

CINCINALUL ÎNAINTE

AVANGARDA SUCESELOR: COMUNIȘTII

Ne aflăm la cunoscuta fabrică bucureșteană de textile «Dacia». Harnicul colectiv de aici se găsește în aceste zile în plină efervescență creatoare. În toate secțiile, la țesătorie, la filatură, la finisaj, se desfășoară vie acțiuni menite să conducă la realizarea cu succes a unor importante angajamente suplimentare luate în cinstea Conferinței Naționale a partidului și a aniversării proclamării republicii.

În ce constau aceste angajamente? După cum ne informează tovarășa Maria Diaconu, președinta comitetului sindicatului pe întreaga întreprindere, colectivul fabricii, antrenat în marea întrecere socialistă, a hotărât ca pînă în ziua deschiderii Conferinței Naționale a partidului să suplimenteze cu 1 500 000 lei cele 5 000 000 lei pe care s-a angajat să le realizeze peste plan. Tot în cinstea acestui mare eveniment se vor produce suplimentar 30 000 m țesături finite (în afara angajamentului inițial de 120 000 m), iar în ceea ce privește exportul produselor realizate în fabrică, angajamentul marchează o foarte substanțială urcare a vechiului angajament de la 100 000 lei valută la 500 000 lei valută.

«Nu ne vom mulțumi cu aceste realizări. Vom continua să ne sporim angajamentele în cinstea Conferinței Naționale a partidului și a aniversării proclamării republicii — ne declară tov. Aurel Stugariu, ajutor de maestru la țesătorie, fruntaș în producție. Întregul nostru colectiv, cu comuniștii în frunte, caută să valorifice toate posibilitățile existente la locul de producție pentru obținerea de realizări cât mai bogate, prin exploatarea cât mai judicioasă a mașinilor, prin perfecționarea noastră profesională, prin folosirea cât mai bună a materiei prime. Angajamentul brigăzii pe care o conduc? Pînă la conferință vom livra suplimentar, lunar, 300 m de țesături față de 120 cit era angajamentul inițial».

O altă fruntașă în producție, filatoarea Maria Sache: «În cinstea Conferinței Naționale a partidului, secția filatură în care lucrez realizează zilnic o cantitate suplimentară de 200 kg fire. Reușim acest lucru printr-o bună și ritmică aprovizionare cu materie primă a locului de muncă și o mai bună organizare a activității noastre la mașini. Nu uităm nici o clipă — adaugă interlocutoarea noastră — că prin tot ce realizăm în momentul de față contribuim la îndeplinirea mai devreme a actualului cincinal».

Elena Drăgan (ajustoare) din secția finisaj, fruntașă și ea în producție, ne declară: «Cele două mari evenimente politice ale acestui an, — Conferința Națională a partidului și aniversarea proclamării republicii — colectivul nostru le întâmpină cu un deosebit entuziasm și cu realizări importante. Un singur exemplu: toate atelierele din cadrul secției finisaj vor prelucra pînă în ziua deschiderii conferinței un plus de 30 000 m țesături». În fotografie, muncitoarele truntașe Maria Sache și Elena Drăgan. În mijloc, maestrul Aurel Stugariu.

BĂTĂLIA OGOARELOR SUB SEMNUL MARI ÎNTRECERI SOCIALISTE

- producții cât mai mari și mai ieftine
- nici o palmă de pământ necultivat

Primăvara aceasta atît de prielnică lucrărilor agricole începe să-și arate roadele. Mai întîi prin recolta bogată de legume și fructe, și apoi, prin avansul pe care l-a creat culturilor cerealiere. Anul acesta, de exemplu, culturile de grâu și orz au un «cîștig» în ceea ce privește maturizarea de 7—12 zile. Totodată, datorită vremii bune, potențialul de producție al grînelor afectate în timpul iernii a fost refăcut, fapt ce ne convinge că vom avea un seceriș bogat. În acest cadru natural, deosebit de favorabil, oamenii satelor au pornit întrecerea socialistă pentru obținerea de producții cât mai mari și mai ieftine. Pentru aceasta, pe întreg cuprinsul țării lucrătorii ogoarelor și-au luat angajamentul să nu lase nici o palmă de pământ necultivat, timpul să fie folosit cu maximum de randament,

astfel încît toate activitățile de pe cîmp să fie încheiate conform graficelor. Aceasta va crea premise pentru depășirea recoltelor planificate, pentru suplimentarea livrărilor către stat.

De asemenea, e necesară formarea încă de pe acum a echipelor de secerători și asigurarea spațiilor de înmagazinare a recoltelor.

Nu trebuie uitată însă grija pentru strîngerea și conservarea furajelor, acțiune cu ample efecte asupra producției animaliere. Datorită împrîmăvării timpurii și potențialului ridicat în această primă parte a anului, plantele de nutreț cultivate, îndeosebi leguminoasele perene, orzul, secara și borceagurile pentru fin și masă verde, finețele naturale au ajuns mai devreme în faza de recoltare, ceea ce impune o urgentare a strîngerii lor.

La ordinea zilei:

întreținerea culturilor. La C.A.P. Peretu, jud. Teleorman, a început prașila a doua la culturile de ceapă.

SĂ URMĂM EXEMPLUL BRIGĂZILOR FRUNTAȘE!

Și colectivul cunoscutului Combinat pentru industrializarea lemnului de la Pipera se află angajat în momentul de față într-o mare și prestigioasă acțiune menită să întâmpine cu succese cât mai mari Conferința Națională a partidului și cea de-a XXV-a aniversare a proclamării republicii.

În primele patru luni ale acestui an întreprinderea a realizat 10 milioane lei depășire la producția globală, 10 milioane la producția-marfă și 4 milioane la producția livrată la export. Angajamente suplimentare pe anul în curs: 7,6 milioane lei la producția globală și 5,520 milioane la producția-marfă.

Un exemplu în muncă, un exemplu demn de urmat îl oferă brigada de tineri condusă de maestrul Gheorghe Ștefănescu, pe care o vedeți, în plină activitate, în fotografia de mai sus.

DE TERMEN !

«Acest cincinal trebuie să însemne o cotitură radicală în dezvoltarea industriei românești — și este necesar să facem totul pentru a îndeplini mai devreme prevederile cincinalului, pentru a ridica România, poporul român la o viață superioară».

NICOLAE CEAUȘESCU

În industria aluminiului au fost asimilate profiluri cu caracteristici tehnice superioare. Până în prezent, colectivul Uzinei de aluminiu din Slatina a realizat peste 50 de sortimente noi, destinate pieselor pentru autoturisme, autocamioane, locomotive electrice, vagoane de cale ferată, timplărie metalică, cit și pentru fabricarea unor bunuri de larg consum. Potrivit prevederilor și pe baza unei judicioase reevaluări a potențialului uman și material, prin analizarea minuțioasă a rezervelor existente, producția de oțeluri aliate va crește cu 20 la sută, iar a laminatelor din aluminiu, cu mai mult de 32 la sută în comparație cu realizările anului 1971.

O CHEMARE LA ÎNTRECERE CĂTRE TOATE COLECTIVELE DE ELECTRICIENI DE ÎNTREȚINERE DIN ȚARĂ

— Am și eu orgoliul meu — mi-a spus Ion P. Constantin (coperta noastră), șeful echipei de electricieni de întreținere de la F.M.U.A.—București. Atunci când repar o mașină, ea să funcționeze perfect timp îndelungat, fără să mai fie nevoie de altă intervenție.

Tocmai reparase o raboteză mare care se oprise brusc din mers. Îi urmărisem mișcările agile și sigure ale mâinilor prin păienjenișul de sîrme de culori diferite și, cînd raboteza reîncepu să funcționeze în ritmul ei obișnuit, regulat, Ion P. Constantin mi se adresă parcă cu un ton de mustrare în glas: «Despre noi, electricienii de întreținere, scrieți prea puțin în presă». Îmi arătă hala imensă în care zeci de tipuri de mașini-unelte uzinau tot felul de piese complicate. «Le auziți ce frumos merg? Avem și noi, electricienii, o părticică de merit!» Își șterse mâinile cu un șomoig de cîlți, își strînse sculele și după ce mai ascultă atent mersul rabotezei, îmi spuse: «Dacă aveți timp, veniți cu mine, vreau să vă arăt ceva». Mă duse într-o încăpere unde mai erau și alți electricieni din echipa sa. Pe masă erau desfăcute foi mari cu scheme de mașini. În timpul dintre

intervenții, mai ales atunci cînd sînt puse în funcțiune noi agregate, noi studiem schemele electrice și electronice ale tuturor mașinilor, să le deslușim bine secretele. Astfel putem afla în mod operativ sursele posibile ale defecțiunilor și să intervenim cît mai prompt. În actualul cincinal uzina noastră are sarcina de a-și dubla producția și de a produce mașini-unelte de o complexitate din ce în ce mai mare. Noi știm că putem face mai mult și că, dacă ne intensificăm eforturile, vom putea realiza cincinalul cu mult înainte de termen. Simt că este în puterea fiecărui muncitor să-și depășească angajamentele. Acum, antrenat în întrecerea în întimpinarea Conferinței Naționale a partidului și a celei de-a XXV-a aniversări a republicii, ne angajăm să reducem timpul de staționare a mașinilor și să facem numai reparații de calitate bună. În felul acesta, ne aducem contribuția noastră la realizarea unei producții mai mari, prin prelungirea timpului productiv al mașinilor.

Tovarășul Constantin se opri o clipă și se uită întrebător la mine:

— Aș dori ca prin revista «Flacăra» să

mă adresez tuturor colectivelor de electricieni de întreținere din țară. Sînt sigur că noi, cu toții, putem aduce un aport substanțial, pe întreaga economie, la îndeplinirea cincinalului într-un timp cu mult mai scurt. De aceea chem la întrecere electricienii de întreținere din toate întreprinderile pe următoarele obiective:

- 1) Scurtarea timpului de staționare a mașinilor.
- 2) Calitatea ireproșabilă a reparațiilor.
- 3) Aducerea unei contribuții efective la autoutilarea întreprinderii.
- 4) Instruirea și îndrumarea tovarășilor tineri din colectiv.
- 5) Educarea întregului colectiv într-un spirit de înaltă conștiință muncitorească și profesională.

Consemnăm cu plăcere chemarea tovarășului Ion P. Constantin, fruntaș în producție la F.M.U.A.—București, și așteptăm răspunsurile colegilor săi de la alte întreprinderi și uzine.

Eugen IAROVICI

VIZITA TOVARĂȘULUI FIDEL CASTRO RUZ

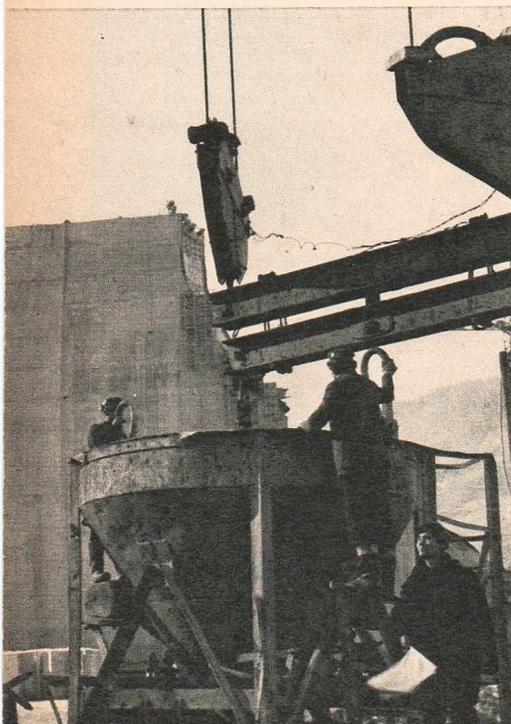
La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, între 26 și 30 mai a avut loc vizita în țara noastră a tovarășului Fidel Castro Ruz, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului

Comunist din Cuba, prim-ministru al Guvernului Revoluționar al Republicii Cuba.

Vizita precum și convorbirile oficiale româno-cubaneze s-au desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie, deplină înțelegere, stimă și respect reciproc.

În timpul convorbirilor oficiale româno-cubaneze.

Barajul «Paltinul» de pe Valea Doftanei, județul Prahova, afluenți principal al riului Prahova, a atins cota finală de 108 metri. Lacul, cu un volum de circa 60 000 000 mc, va asigura alimentarea cu apă potabilă și industrială a municipiului Ploiești, a orașului Cîmpina, a întreprinderilor de la Florești și Brazi și va crea, totodată, condiții pentru irigarea a circa 17 000 ha teren arabil. În aval de baraj se va construi și un hotel turistic.

Ing. Alexandru MĂRĂNDICI:

„potențialul biologic rezervă mari resurse; trebuie să le descoperim și să le fructificăm”

Șeful laboratorului de genetică și ameliorare a păsărilor de la Stațiunea centrală de cercetări avicole a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, inginerul A. Mărăndici, urmărește două obiective principale cuprinse în planul de cercetare al stațiunii: sporirea producției de ouă și sporirea și îmbunătățirea producției de carne de pasăre. După cum în orice domeniu de activitate există un «ideal» spre care se tinde, aici «idealul» este reprezentat de o găină care să dea anual 300 de ouă, fiecare de peste 58 grame, și un pui de carne al cărui spor de creștere să se realizeze cu un

consum specific de hrană mai mic de 1,6 kg la 1 kg greutate vie. Deocamdată, pe plan mondial, această «găină minune» n-a fost realizată decât experimental.

«Este foarte important ca tinărul cercetător să fie bine îndrumat în primii săi pași în munca științifică. Eu am avut norocul să am un dascăl bun, pe dr. Savu Timariu, laureat al Premiului de Stat, cu care am lucrat la perfecționarea rasei de oi merinos de Pallas. Dinsului îi datorez formarea concepției mele, anume că adevărata cercetare constă în creație nu în simpla constatare a fenomenelor, oricât de profundă ar fi constatarea».

Ing. Mărăndici și-a început munca de cercetare la Stațiunea experimentală Dobrogea, în sectorul de păsări. Apoi un timp a lucrat în cercetarea problemelor legate de reproducția și însămintările artificiale la animalele domestice.

«Am preferat totuși să revin la preocupările mele inițiale, legate de ameliorarea păsărilor, fiindcă, datorită naturii biologice a acestor specii, cercetarea științifică beneficiază de un câmp mult mai vast de investigație. Dintre rezultatele obținute, țin să amintesc realizarea în cadrul stațiunii noastre a hibridului nostru simplu «104», creat în 1969. Noua pasăre de curte realizează o producție de peste 240 ouă pe an, ceea ce este comparabil cu orice hibrid comercial din țările avansate. Dar cercetările noastre continuă pentru a scoate la suprafață noi rezerve ale unui potențial biologic încă nedescoperit. Trebuie să facem totul pentru a contribui la sporirea avuției agriculturii noastre, la obținerea unor importante sporuri în zootehnie, prin creșterea productivității muncii în acest sector, prin aplicarea pe scară industrială a rezultatelor pozitive obținute în cercetare. O datorie de cinste și o sarcină de onoare pentru omul de știință, antrenat și el în marea bătălie cu timpul, în realizarea unui țel propus în unanimitate de către cetățenii patriei: cincinalul înainte de termen!

— Ați repetat de mai multe ori cuvântul «creație». În ce constă, după părerea dumneavoastră, munca de creație în cercetarea științifică și care este procentul de inspirație în această muncă?

— Cercetătorul, aici, ca pretutindeni de altfel, trebuie să fie un om cu imaginație. Când am mai multe variante în față — spre pildă acum am 13 322 — trebuie să intuiesc care ar fi combinația cu șansele cele mai mari. Adevărul este că ar trebui să mai lucrez încă... 300 de ani pentru a experimenta toți hibridii teoretic posibili între liniile de care dispun acum. De aceea am nevoie neapărat și de o doză de «inspirație» care să mă conducă spre alegerea acelei combinații în stare să-mi ofere rapid hibridul dorit. Dar o inspirație care nu coboară din cer, ci numai după ore, zile și nopți de... transpirație.

O nouă și importantă vizită de lucru a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

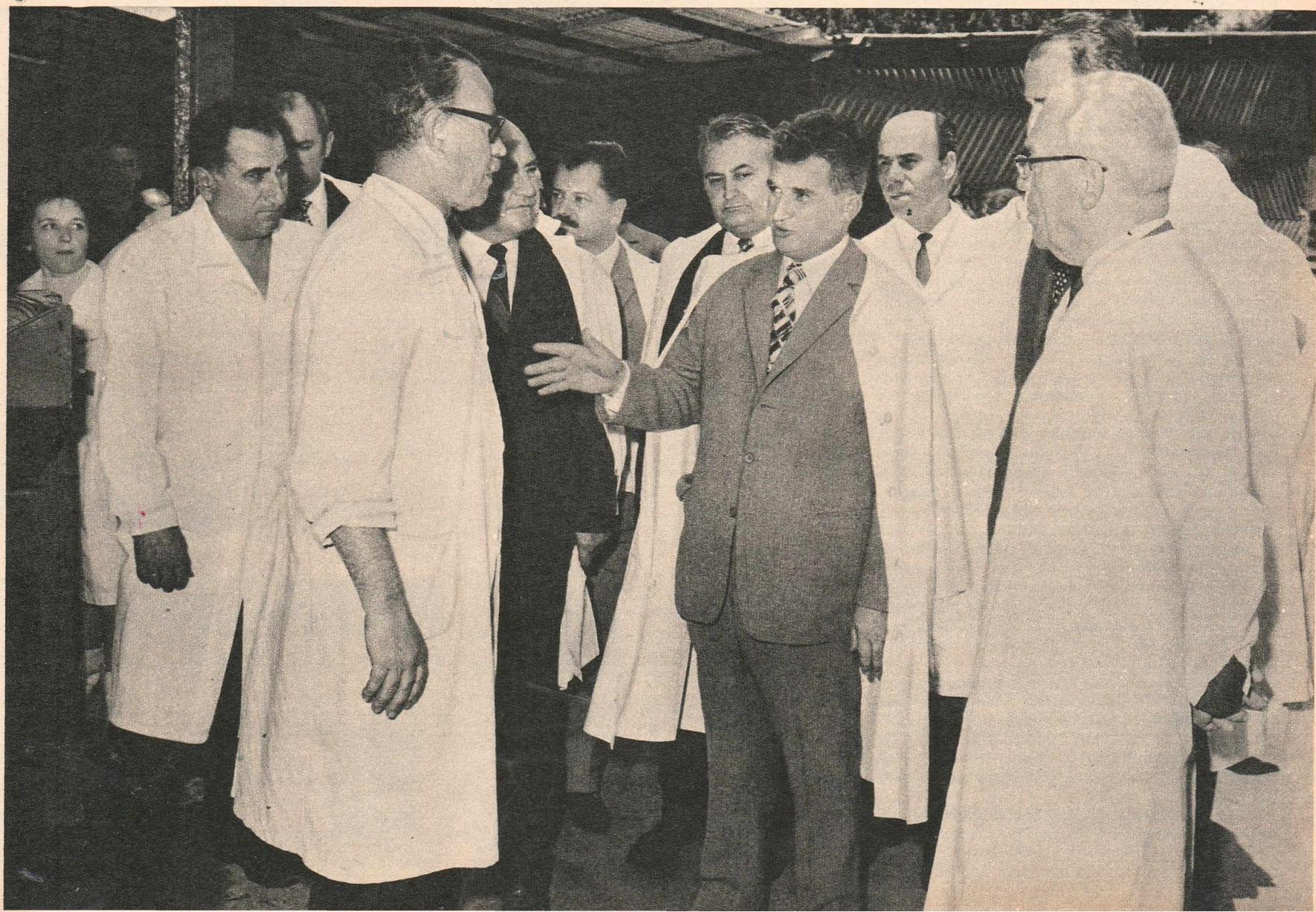
În cursul dimineții de miercuri, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu alți conducători de partid și de stat, a făcut o vizită în unități producătoare de preparate din carne și conserve de legume și fructe din perimetrul Capitalei.

Noua acțiune de lucru a secretarului general se înscrie organic în practica profund democratică a conducerii partidului și statului nostru de a se consulta cu făuritorii de bunuri materiale, de a cunoaște la fața locului munca și problemele colectivelor de oameni ai muncii. Recentul dialog de lucru a constituit o temeinică și minuțioasă analiză a activității curente și de perspectivă, vizita prin cele câteva unități ale industriei alimentare prilejuind atât evidențierea rezultatelor notabile cât și unele observații critice, însoțite de indicații de remediere.

Ca în toate împrejurările similare, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu a constituit un nou și puternic factor mobilizator pentru oamenii muncii din unitățile vizitate.

În vizită la Fabrica de mezeluri și conserve din carne.

Secretarul general al partidului în mijlocul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor Fabricii de conserve de legume și fructe de la Buftea.

DE-A LUNGUL MILENIILOR...

DIN NOU LA MUZEUL DE ISTORIE
AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

de F. URSEANU — Fotografii de Elena GHERA și Traian PROSAN

În numărul trecut al revistei noastre am prezentat o parte dintre cele mai remarcabile exponate aflate în Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România; am redat totodată momente dintre cele mai semnificative din trecutul patriei noastre, așa cum sînt ele evocate de prețioasele vestigii. Cu numărul de față continuăm.

Așadar, alte săli, alte momente. O încăpere întreagă este consacrată revoluției burghezo-democratice de la 1848. De-a lungul pereților, portretele principalilor conducători ai revoluției din Muntenia, din Moldova, din Transilvania; în vitrine, scrieri ale lui Bălcescu, ale lui Kogălniceanu și, — spre satisfacția vizitatorilor — în original, faimoasa Proclamație de la Islaz, purtînd semnăturile membrilor guvernului provizoriu.

Sîntem acum la mijlocul secolului trecut. După revoluția burghezo-democratică de la 1848, mișcarea pentru Unire. Apoi actul Unirii Principatelor. Sute de documente, stampe, proclamații expuse în vitrinele muzeului marchează evenimentul. Sînt prezentate chiar și bilele cu care Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn al Moldovei. Iată tronul primului domn al Principatelor Unite, Alexandru Ioan Cuza, și cel al doamnei Elena Cuza. În succesiunea firească a evenimentelor, o sală întreagă readuce în memorie eroismul ostașilor români în războiul pentru independență. «Atacul de la Smîrdan» și «Dorobanțul», — cele două picturi celebre ale lui N. Grigorescu — multe cromolitografii, documente, portrete, arme, marchează momente din lupta poporului român pentru neatințare.

Sălile 39 și 40. Exponatele prezentate în aceste încăperi au darul să marcheze prin mărturii autentice dezvoltarea tehnicii și a culturii la sfîrșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului al XX-lea și contribuția țării noastre la civilizație și progres. Iată expuse: una dintre cele dintîi locomotive fabricate la Reșița, primul automobil care a circulat pe străzile Capitalei, machete ale aparatelor de zbor create de Vlaicu, de Vuia, de Coandă, costumul pe care l-a purtat Racoviță în faimoasa călătorie pe vasul «Belgica». Este prezentat tot aici primul bust al lui Marx sculptat în țară — și aceasta în urmă cu 60 de ani. Primele manifestări importante ale artei și culturii românești.

În continuare sînt consemnate prețioase documente în legătură cu afirmarea clasei muncitoare din țara noastră, cu apariția și dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste. Iată primul număr din ziarul «Socialistul» sau un număr din «Familia», în care apare, pentru prima oară la noi, portretul lui Karl Marx.

...1907 — momente zguduitoare din lupta poporului pentru libertate socială, pentru un trai mai bun, pentru progres. Documente, ziare, tablouri, picturi celebre, resturi de îmbrăcăminte a răsculaților,

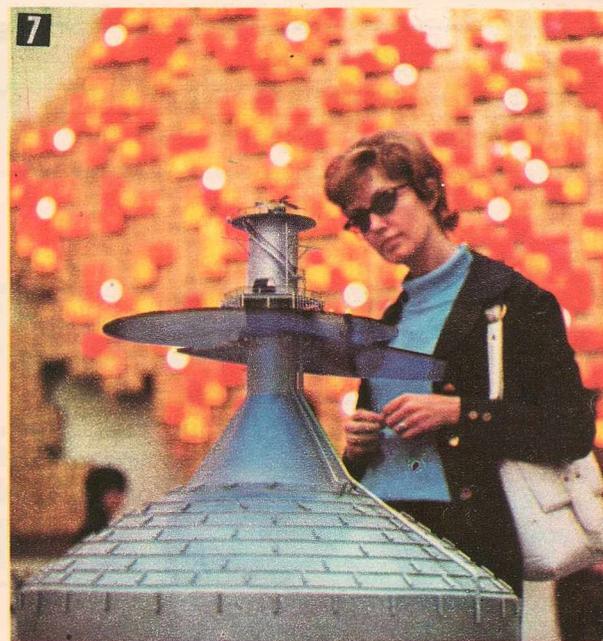
4

5

6

7

8

- 1) Sala consacrată revoluției de la 1848.
- 2) Unirea Principatelor. Importantul eveniment din 1859 este bogat evocat în muzeu.
- 3) Pe acest panou sînt evocate momente zguduitoare ale răscoalei din 1907.
- 4) Vestigii importante din primul război mondial.
- 5) Vizitatorii muzeului urmăresc cu interes și emoție în această sală documentele și fotografiile ce amintesc proclamarea Republicii — eveniment deosebit de important din istoria țării-noastre, de la înfăptuirea căruia se va implini la 30 decembrie 1972 un sfert de secol.
- 6) Moment crucial din istoria poporului nostru: crearea Partidului Comunist Român.
- 7) Un uriaș panou luminos ilustrează realizările industriale în anii socialismului.
- 8) Iată harta cuprinzînd repartizarea armonioasă, pe întregul cuprins al țării, a obiectivelor economice ale actualului cincinal.

obiecte ce le-au aparținut, liste cu cei uciși prin acte de represiune redau tragicele evenimente ale răscoalei țărănești care a dat 11 000 de victime. Este evocată apoi dramatica înclăștare cu dușmanul în primul război mondial, lupta întregului popor pentru alungarea cotropitorilor. Sînt prezentate drapelele care au filfiit victorioase, arme, tablouri și obiecte ale eroilor. ...Muzeul marchează apoi cu o nemaipomenită putere de evocare actul făuririi statului național unitar român realizat în 1918. Iată procesele verbale ale adunărilor desfășurate în favoarea actului Unirii; iată imagini de la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, drapelele purtate de delegați, ziarele vremii. ...8 mai 1921. Dată marcînd marea cotitură în isto-

ria poporului nostru: crearea Partidului Comunist Român, partid care cu demnitate și curaj a creat un nou destin patriei noastre, pe care a condus-o și o conduce pe calea progresului. Vizitatorii muzeului care se opresc în fața panourilor privesc cu mîndrie și interes imaginile și documentele legate de crearea partidului. Alte documente, alte mărturii amintesc marile bătălii ale clasei muncitoare conduse de comuniști. Oameni vorbind poporului, alții în fața baionetelor; Lupeni 1929, Grivița 1933, acțiuni împotriva fascizării țării, împotriva dictatului de la Viena, a războiului antisovietic, manifeste, imagini, ziare.

(Continuare în pag. 18)

OMUL POTRIVIT LA LOCUL POTRIVIT... PENTRU ALTUL ?!

de Zisu VEINTRAUB
cercetător științific la Institutul de psihologie
al Academiei de Științe Sociale și Politice

Perfecționarea formelor și metodelor de conducere — puternic factor de accelerare a progresului societății socialiste — constituie obiectul unor vii și constructive dezbateri în întreaga țară, în aceste săptămâni premergătoare Conferinței Naționale a partidului.

Ca o problemă de importanță majoră se desprinde utilizarea optimă a resurselor umane, fără de care nu se poate concepe societatea socialistă multilateral dezvoltată. În acest context, selecția profesională, bazată pe cunoașterea aprofundată a oamenilor și a specificului profesiunilor, își manifestă din plin eficiența. Care este aportul psihologilor la această acțiune cu profunde implicații economice și sociale?

Contribuția pe care o poate aduce selecția profesională la utilizarea optimă a resurselor umane, la evitarea folosirii neeficiente a mîinii de lucru, face ca în țările aflate într-o fază accelerată a dezvoltării lor economice și sociale introducerea unor metode științifice în vederea recrutării, selecționării, repartizării și formării cadrelor să capete o importanță, am putea spune, decisivă și să constituie o preocupare prioritară. Elaborarea riguroasă a unor programe diferențiate de selecție și repartizare profesională răspunde unor cerințe importante determinate pe de o parte de diversificarea crescîndă a organizării sociale a muncii, iar pe de altă parte de marea diversitate naturală a oamenilor.

În epoca noastră lumea profesiunilor se îmbogățește zi de zi, ea înglobează mii și mii de posturi, varietatea sarcinilor de îndeplinit este imensă, iar calitățile umane reclamate pentru a le putea executa cu succes diferă și ele mult de la o muncă la alta. La rîndul lor, oamenii se deosebesc unii de ceilalți printr-o înfinitate de calități foarte puțin discernabile la prima vedere, cum sînt inteligența, aptitudinile, trăsăturile de caracter, motivațiile, iar aceste diferențe, care privesc atît varietatea înzestrărilor cît și gradul lor, își pun în mod inevitabil amprenta asupra modului concret de efectuare a muncii de către fiecare individ în parte.

În condițiile actuale, cînd se fac eforturi însemnate pentru asigurarea dotării întreprinderilor cu utilaje de cea mai înaltă tehnicitate, care să producă cu un randament cît mai înalt, nu putem avea suficientă siguranță pentru folosirea judicioasă a acestora dacă nu ne convingem — în măsura în care metodele pe care le avem la dispoziție o permit — că executantul posedă calitățile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile cu un randament cît mai înalt, fără a risca, în același timp, să pună în pericol integritatea lui sau a celor din jur. În plus, dacă ulterior angajării un salariat se dovedește înapt în munca sa, aceasta înseamnă că timpul de învățare a fost pierdut atît pentru el cît și pentru întreprindere, care va fi nevoită să angajeze și să instruiască un înlocuitor.

Nu sînt rare cazurile cînd la locul de muncă apar situații neașteptate, uneori grave, și trebuie luate decizii imediate, de mare răspundere. Aceste acte presupun, pentru un loc de muncă determinat, un minimum de inteligență și de stăpînire de sine, rapiditate și exactitate a mișcărilor, calități a căror prezență nu poate fi descoperită și evaluată prin simpla observare a celui ce solicită un asemenea post. Într-o lucrare apărută în 1955 la Göttingen, M. Erdelyi relatează următoarea întâmplare: «Un muncitor dintr-o fabrică din S.U.A. și-a pierdut un picior în urma unui

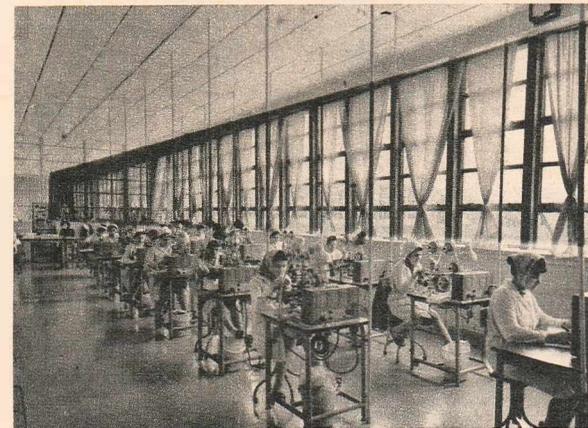
accident. Cum nu își mai putea relua activitatea la vechiul loc de muncă, dar ținea totuși să rămînă în întreprindere, a fost repartizat la serviciul de angajări, muncă pe care o îndeplinea cu multă satisfacție. Întrebat la un moment dat cum procedea, el a răspuns: «Luni îi resping pe toți solicitanții care poartă cămăși albe, marți, pe cei cu ochii albaștri, miercuri, pe aceia cu ochii negri; nu îi iau niciodată pe cei cu părul roșu și sînt zile cînd, fiind prost dispus, nu angajez decît cîte o dată la al zecelea solicitant».

TESTAREA ȘTIINȚIFICĂ A APTITUDINILOR ESTE ÎN INTERESUL VIITORULUI ANGAJAT

Desigur, privind din punctul de vedere al fiecărei persoane, ideal ar fi ca oricine să poată îmbrățișa cariera pe care o dorește, fiecare dintre noi avînd convingerea că orice ființă omenească este îndreptățită să beneficieze de posibilitatea de a se realiza utilizîndu-și capacitățile în conformitate cu propriile scopuri de perspectivă, în activități la alegerea sa. Dar tot atît de adevărat este și faptul că trebuie să se asigure pe ansamblul societății o cît mai eficientă întrebuințare a tuturor resurselor de forță de muncă.

Dacă nu există o preocupare sistematică îndreptată spre cunoașterea calităților reale ale celor care sînt angajați într-o întreprindere, ulterior vor apărea nepotriviri între posibilitățile angajatului și exigențele sarcinilor de muncă pe care le va avea de împlinit. Erorile pot avea loc în ambele sensuri: contribuția potențială pe care o persoană o poate oferi într-o activitate este uneori subapreciată, iar altelei supraapreciată. Ambele situații au urmări la fel de neplăcute atît pentru individ cît și pentru întreprinderea unde lucrează. Cine este subsolicitat va resimți în scurt timp insatisfacția determinată de exercitarea unei îndeletniciri care nu îi oferă suficiente posibilități de a se pune în valoare, iar instituția va fi și ea în pierdere indirect de pe urma acestei insuficiente utilizări a resurselor onora dintre angajații săi. Acesta este un aspect dintre cele mai importante și sarcina psihologului care se ocupă cu selecția personalului nu este nicidecum limitată la refuzul de a accepta anumite candidaturi. Cu prilejul examinărilor el detectează și îi îndrumă în consecință pe candidații bine dotați, susceptibili să reușească într-o activitate la care poate că nici nu s-au gândit vreodată.

Angajarea unor persoane cărora le lipsesc aptitudinile corespunzătoare pentru a face față cu succes cerințelor profesionale sau care prezintă chiar contraindicații, va face ca ocupantul postului să fie supus unui proces continuu de suprasolicitare, la stări de tensiune ce vor duce la o

PSIHLOGIE ȘI SEMICONDUCTOARE

La I.P.R.S. Băneasa — unde au fost făcute fotografiile de față — psihologii au adus o contribuție însemnată la selecționarea judicioasă a operatorilor. Specificul activității din majoritatea liniilor de producție, — sudarea la microscopul binocular, lucrul cu penseta etc. — determinat în special de caracterul miniaturizat al pieselor ce se produc, pretinde de la operator o deosebită finețe a mișcărilor, o atenție concentrată, acuitate vizuală, un tempo rapid de lucru care să poată fi menținut pe durata întregii zile de muncă, rezistență la monotonie ș.a., calități pe care nu toată lumea le are în aceeași măsură. Iată de ce alegerea cu grijă a celor care vor lucra în această ramură se impune ca o necesitate.

uzură mult mai rapidă a organismului său. Este adevărat, experiența de zi cu zi a demonstrat de multe ori rolul compensator pe care îl pot juca factorii caracteriali, afectivi și morali în diferite cazuri ale unor oameni cu înzestrare medie, dar aceeași experiență a probat că jocul pozitiv al tuturor acestor factori luăți în ansamblu nu poate să acopere lipsa unor aptitudini esențiale pentru o activitate. Este posibil ca între anumite limite elanul individual, ambiția sau voința să compenseze absența calităților optime, dar cele mai frecvente sînt deceptiile, individul fiind sortit mediocrității și frustrării.

În această situație munca psihologului este de multe ori îngreuiată. Astfel, dacă în domeniul clinic sau al orientării profesionale subiecții sînt de obicei încrezători că înfățișările relevate prin testare vor fi utilizate în beneficiul lor, situația de selecție nu este văzută în aceeași lumină. Solicitanții se consideră angajați într-o competiție în care ei singuri oferă informații care apoi vor putea acționa în detrimentul lor; ei se simt oarecum în situația cuiva chemat la un proces ca să depună mărturie împotriva lui însuși. Dacă un individ care solicită un post pe care îl dorește este testat și respins, desigur că mai curînd decît să se simtă răspunzător de eșecul său de a obține funcția rîvnită el se va simți nedreptățit. Este esențială, în acest sens, educarea opiniei publice prin scoaterea în relief a faptului că intervenția psihologului se face în primul rînd în favoarea omului. Sarcina lui este de a scuti întreprinderea de pierderile ce pot fi cauzate de un salariat necorespunzător, dar într-o și mai mare măsură psihologului îi revine sarcina ca, prin evitarea unei angajări greșite, să ocrotească persoana umană de un cortegiu de urmări dintre cele mai neplăcute.

Nu este mai puțin adevărat și faptul că dată fiind răspunderea socială și morală pe care o implică, sarcina selecționării personalului trebuie încredințată unor specialiști competenți, cu o pregătire specifică acestui scop și cu un înalt nivel de conștiință profesională. Metodele selecției nu pot fi considerate simple rețete, valabile în mod universal și aplicabile de către oricine în orice situație; ele nu au sens decît în funcție de contextul concret în cadrul căruia li s-a dovedit valabilitatea. Oricît de bine este validată o procedură de selecție, ea trebuie să fie validată din nou cînd este introdusă într-o situație nouă. Așa cum subliniază și reputata cercetătoare Suzanne Pacaud, «generalizarea aplicațiilor psihotehnice a condus foarte adesea la acțiuni hazardate, imprudente, noncontrolate și noncontrolabile, pentru că se sprijineau pe procedee rebele la verificare. A fost o vreme cînd apăreau oficii de aplicații psihotehnice ca ciupercile după ploaie și dispăreau la fel de repede, creînd o stare de confuzie generală în care o

mulțime de șarlatani practicau selecția declarându-se psihotehnicieni. Alteori, persoane fără o pregătire specială prealabilă — printre care cel mai adesea ingineri însărcinați cu organizarea muncii — se autodefineau psihotehnicieni și practicau selecția profesională, servindu-se în mod eronat de metode consacrate, și aceasta poate nu atât din lipsă de probitate, cât din ignoranță».

Cu unele nuanțări obligatorii, aceste afirmații sînt aplicabile în parte și situației existente și în țara noastră înainte de război. Este necesar ca erorile din trecut să nu se mai repete, iar selecția profesională să fie practică și la noi în conformitate cu stadiul actual al dezvoltării mondiale a acestei discipline științifice.

EXAMINĂRILE PSIHOLOGICE — UN «EXAMEN» ȘI PENTRU PSIHOLGI!

Introducerea unui program de selecție trebuie să fie urmarea unor studii complexe. Aceste cercetări presupun parcurgerea obligatorie a următoarelor etape: analiza aprofundată a posturilor de muncă pentru care se va face selecția candidaților, în scopul de a stabili solicitările cărora va trebui să le facă față viitorul angajat, identificarea pe această cale a aptitudinilor care îi sînt necesare pentru a-i asigura succesul și alegerea unor instrumente care să înregistreze cu o precizie suficientă măsura în care solicitantul posedă calitățile de care depinde îndeplinirea satisfăcătoare a sarcinilor profesionale. Se alocuiește o «baterie ipotetică de lucru», cuprinzînd probe care sînt aplicate unui grup experimental pentru a fi validate prin analiza relației care se poate stabili între rezultatele pe care membrii acestui grup le-au obținut la probele psihologice și rezultatele pe care le obțin în producție, în funcție de criteriul ales (cantitatea și calitatea produselor elaborate într-o unitate de timp, cantitatea rebuturilor, durata de timp cheltuită pentru a reuși să atingă norma, frecvența și gravitatea accidentelor, absențele nemotivate etc.). Validarea vizează determinarea modului în care nota obținută de o persoană la un test poate prezice performanța sa de la locul de muncă.

În ceea ce privește strategiile care pot fi adoptate în aplicarea unui program de selecție, cea tradițională era de a alege o parte din numărul solicitanților în ordinea descrescîndă a performanțelor obținute la teste, în limita posturilor disponibile. Acest sistem de angajare, numit și sistem de admitere- respingere, a fost și este pe bună dreptate criticat, întrucît nu își propune și obținerea unor informații referitoare la utilizarea eventuală a celor care sînt îndepărtați, la aptitudinile pe care și aceștia le posedă. Este mult mai eficientă elaborarea unui program de angajare prin clasificare, care este o selecție simultană. În loc de un singur post sînt luate în considerație mai multe, iar candidații sînt repartizați spre diferitele profesii în așa fel încît să se asigure fiecăruia postul cel mai potrivit cu aptitudinile sau cu deficiențele sale. Simpla predicție este înlocuită în acest caz cu o predicție diferențială.

SELECȚIA PROFESIONALĂ RIGUROASĂ «RENTEAZĂ»

Chiar dacă rezultatele cercetărilor prin care psihologia își aduce contribuția la rezolvarea unor probleme practice ale producției, ale organizării sale științifice, nu pot fi exprimate totdeauna prin cifre, aportul lor la sporirea eficienței activității economice este evident. În literatura de specialitate există și unele lucrări care conțin argumente, uneori exprimate și cifric, ce demonstrează utilitatea practică a cercetărilor de selecție și repartizare a personalului. Efectuîndu-se o analiză a rezultatelor obținute în zece ani în selecționarea acarilor la căile ferate franceze (S.N.C.F.), s-a putut constata că greșelile profesionale raportate la kilometru-oră-tren imputabile acestor salariați scădeau continuu pe măsură ce locul acarilor ce părăseau munca era luat de persoane care dăduseră satisfacție la examinările psihologice. Diminuarea cu 58% a acestor greșeli în patru ani de selecție nu s-a datorat și altor factori, căci s-a verificat că în acea perioadă de timp nu au survenit schimbări în ceea ce privește utilajul și condițiile de muncă.

În S.U.A., M.S. Viteles a examinat cu o baterie de teste psihomotorii candidații pentru ocuparea unor posturi în domeniul transporturilor în comun, fără ca examenul să fie considerat însă eliminativ. Verificarea ulterioară a modului cum făceau față la locul de muncă cei examinați a relevat faptul că dacă dintre solicitanți nu ar fi fost angajați decît cei care însumau nota generală de 90 sau mai mult — cea mai bună performanță posibilă fiind 100 — dintre 105 candidați care realizaseră acest barem, 100 erau corespunzători și la locul de muncă. Între valorile 60 și 69 nu se aflau 100 de viitori apti decît la 154 de angajați, iar sub valoarea 40, numai din 206 angajați se puteau recruta 100 de apti. Aceasta a condus la generalizarea ulterioară a introducerii examinărilor psihologice la angajare. Tot în domeniul transportului în comun, dar de data aceasta în Franța, s-au obținut rezultate remarcabile în laboratorul parizian condus timp de 35 de ani de J.M. Lahy:

1) Între 1923 și 1952, numărul mediu anual de accidente imputabile unui conducător de autobuz a scăzut aproape cu patru cincimi.

2) În 1923, statisticile indicau un accident la aproximativ 8 700 km parcursi; în 1952 se producea un accident la 50 000 km. Altfel spus, numărul kilometrilor-vehicul parcursi s-a mărit mai mult de cinci ori pentru același număr de accidente.

3) a. Numărul de vehicule particulare în circulație în departamentul Senei a crescut între 1923 și 1952 cu 446%. În cursul acestor ani numărul accidentelor imputabile acestor vehicule a crescut cu 159%.

b. În timpul aceleiași perioade numărul autobuzelor din transportul în comun s-a mărit cu 129%, în vreme ce numărul accidentelor care le-au fost imputate a scăzut cu 57%.

Aceste cifre capătă o și mai mare semnificație dacă se are în vedere că în tot acest interval viteză maximă a autobuzelor a crescut cu 80%, iar intensitatea traficului rutier s-a mărit considerabil, numărul tuturor vehiculelor care circulau în departamentul Senei crescînd de la 90 083 în 1923 la 491 932 în 1952.

Multe întreprinderi au de suferit de pe urma fluctuației forței de muncă. Neajunsurile pricinuite prin plecarea unor salariați sînt cu atât mai mari cu cît perioada de învățare a activității este mai lungă și mai costisitoare, iar părăsirea postului se face excesiv în timpul perioadei de probă și al primelor zile după angajarea definitivă. Rolul selecției este, în această situație, de a-i depista pe solicitanții care vor rămîne să lucreze o perioadă considerată minimă în funcție de nevoile întreprinderii. D.J. Bolanovich, care a studiat eficiența ca instrument de predicție, în raport cu criteriul stabilității profesionale, a unui chestionar de interese pe 660 de femei lucrătoare în secții de mic montaj electric, a constatat că dacă chestionarul ar fi fost utilizat pentru a păstra 37% din candidate, instabilitatea ar fi fost redusă pentru plecările după o lună de la 22% la 7,5% și pentru plecările după șase luni de la 54% la 31%. Aplicarea aceluiași chestionar într-o altă întreprindere la care s-au eliminat 40% din candidate, a permis reducerea la jumătate a instabilității în primele două luni după angajare.

O EXPERIENȚĂ POZITIVĂ LA I.P.R.S. BĂNEASA

Semnălăm tot aici și încercarea făcută de un colectiv de cercetători condus de dr. C. Botez, din care a făcut parte și semnatarul acestor rînduri, de a calcula economiile realizate într-o mare întreprindere din București — I.P.R.S. Băneasa — unde s-au introdus examinări la angajare. S-a estimat că pierderea materială pricinuită de angajații necorespunzători, care sînt nevoiți să părăsească după o perioadă fabrica, este într-un an de peste 425 000 lei! La această sumă, a cărei pierdere poate fi evitată prin

(Continuare în pag. 12)

A ECONOMISI FORȚELE UMANE!

Încă în anul 1927, psihologul Florian Ștefănescu-Goangă sublinia necesitatea imperioasă a utilizării raționale și științifice a forțelor umane de care dispune România, «pentru a ne asigura existența națională și pentru a ne ține rangul nostru în lume». În cuvintele lui:

«Interesul fundamental al fiecărui popor este azi să înlăture orice risipă de energie umană și să utilizeze în mod rațional forțele sale vitale, prin organizarea științifică a muncii și prin îndrumarea tinerilor spre profesii potrivite cu aptitudinile fiecăruia și cu nevoile sociale...»

Pentru a ne asigura existența națională și pentru a ne ține rangul nostru în lume, sîntem siliți mai mult decît celelalte popoare, mai mari sau mai bine organizate decît poporul nostru, să economisim cu cea mai mare grijă forțele noastre umane și mai ales să utilizăm în modul cel mai rațional și științific forțele omenești de care dispunem.

Noi nu ne putem permite luxul de a lăsa în întineric, neîntrebuținate, talentele și energiile superioare umane ce zac necunoscute în rezervorul imens al națiunii noastre, nici nu putem rămîne indiferenți la imensa risipă de forțe sufletești ce rezultă din distribuția lor întimplătoare, de cele mai multe ori nepotrivită și neeconomică, în diferitele profesii și ramuri de activitate ».

PROTEJAREA PERSONALITĂȚII MUNCITORULUI

Sistemul selecției profesionale, pentru a fi cu adevărat eficient, trebuie să depășească strîmtul cadru al unei întreprinderi sau alteia. El trebuie gîndit cu mult mai larg. Iată ce scrie Suzanne Pacaud, director științific al Centrului Național al Cercetării Științifice, profesor la Institutul de psihologie al Universității din Paris.

«Numai un sistem al selecției profesionale lărgit la nivelul națiunii poate asigura tuturor membrilor societății garanția de a fi integrați în organizarea generală a muncii, fără ca să-i lase expuși conjuncturilor nefavorabile.

Singur un asemenea sistem poate oferi muncitorului dornic să se angajeze, în caz de eșec într-o meserie, toate posibilitățile unei reorientări raționale sau ale unei instruirii speciale care să suplinească lipsa aptitudinilor.

Acesta ar fi și un sistem prin care ar putea fi protejată personalitatea unui mai slab dotat contra prejudiciilor de ordin psihic ce le suferă frecvent în condițiile actuale atunci cînd reușește pentru scurt timp să găsească o ocupație pe care este nevoit ulterior să o părăsească».

dialog cu cititorii

de H. DONA

O scrisoare a cititorului Preda Săulescu din Timișoara. Scrisoare în care e vorba de urbanism și de organizarea vacanțelor, deci probleme de indiscutabilă actualitate, ne face, în același timp, să simțim direct cît de multe teme cu o deschidere mai largă, privind fenomene pe care spiritul contemporan abia încearcă să le deslușească, rămîn în afara preocupărilor noastre săptămînale. Desigur, actualitatea și numai actualitatea trebuie să fie grija noastră majoră, ceea ce însă nu exclude și abordarea unor chestiuni de un interes practic poate mai limitat, dar cărora omul zilelor noastre, devorat de o febrilă și salutară curiozitate, vrea să le afle răspunsul și rezolvarea.

În scrisoarea tov. P. Săulescu este, de pildă, evocată în mod indirect problema pe care unii urbanisti și psihologi contemporani o numesc a «tropismului orașelor». S-a observat astfel că orașele se dezvoltă nu numai în raport cu anume condiții economico-geografice (forme de relief, surse de apă, rețea rutieră, amplasarea unităților industriale etc.), ci și determinate parcă de anumite legi interne, de anumite tendințe, încă insuficient explicate, de a se ordona în jurul unor axe imaginare, în cadrul unor structuri nu totdeauna perfect raționale. Bineînțeles, aceste tendințe (cum ar fi, de pildă, în emisfera nordică, cea a dezvoltării pe direcția vest-est cu virful de înaintare principal spre est) sînt mai vizibile în cadrul orașelor vechi care au crescut oarecum stihnic, spontan și, dimpotrivă, aproape inexistente cînd e vorba de orașe noi, construite pe baza unui plan riguros care ține (sau vrea să țină) seama de toate coordonatele esențiale ale vieții locuitorilor. Existența «tropismului urban» nu înseamnă că asupra orașelor acționează cine știe ce forțe misterioase, supranaturale, ci doar că încă n-au fost explicitați toți factorii care determină dinamica unui organism viu, cum este un oraș. Și în acest domeniu, ca și în toate celelalte, mai avem încă mult de cercetat și de înțeles.

Și al doilea fenomen la care se referă cititorul nostru timișorean își găsește explicația în condițiile concrete ale vieții sociale; faptul că în ultimele decenii ținuturile maritime atrag pe vilegiaturiști într-o mult mai mare măsură decît peisajele montane se datorește unei serii întregi de factori: amenajarea în proporții industriale a litoralurilor, creșterea considerabilă a ponderii tineretului în masa celor care pleacă în vacanță, o nouă concepție cu privire la repaus și o nouă concepție cu privire la raporturile dintre corpul omenesc și factorii climatici, scăderea proporțională a numărului vacanțierilor bolnavi etc., etc. Nu poate fi negată nici influența modei și a anumitor mimetisme psihice. Dar și în acest domeniu (există deja o «sociologie a timpului liber») acționează și factori incomplet analizați. Astfel, în ultimii doi-trei ani se remarcă — mai ales în țările dezvoltate — o anumită răsturnare a vechilor tendințe: «muntele» revine la modă. Să fie oare vorba numai de o acțiune a legii echilibrului, care tinde să elimine sau să compenseze alunecările exagerate într-o direcție sau alta? Fenomenul mai urmează să fie studiat.

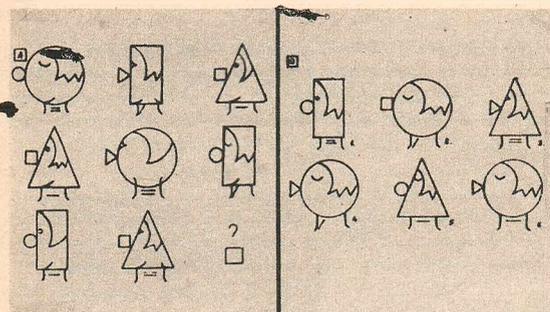
Pe cititoarea Octavia Domesdea din Ploiești nu putem decît s-o asigurăm de simpatia noastră; și noi sîntem la fel de excedați ca și dumneasa de nenorocitele filme cu Louis de Funès, pe care televiziunea ni le servește în cantități industriale. În naivitatea noastră am sperat un timp că prețul ridicat al multora dintre aceste producții (Funès are, din păcate, succes și în Franța) va constitui un obstacol în calea programării lor nesfîrșite; ne-am înșelat, căci am uitat că pentru procurarea unui spanac nu există sacrificiu care să fie ocolit. Acum așteptăm cu răbdare terminarea operelor complete ale comicului francez; s-au terminat ei «Invadatorii»... Deși, să fim atenți, mai există «reprogramarea la cererea mai multor telespectatori»...

Fiindcă tot veni vorba de cinema, îi amintim, cu oarecare întîrire, cititorului N. Găman din Roman că într-un fel sau altul am prezentat toate ultimele apariții editoriale în materie de artă a filmului. Despre cartea lui Cosasu «Viața în filmele de cinema» se vorbește la «cronica literară», pentru că, orice s-ar zice, nu de cinema e vorba acolo în primul rînd, ci de o lucidă, ironică și disperată meditație asupra omului și a raporturilor acestuia cu o lume «mai ceva ca în filme» (ceea ce nu înseamnă, firește, că «Viața... etc.» nu e și o foarte subțire carte despre cinema).

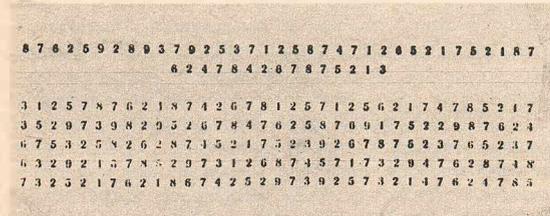
Tinerei cititoare Ștefana Chiță din com. Cataloi, jud. Tulcea, care ne întreabă ce trebuie «să știe» pentru a deveni actriță, îi răspundem că deocamdată trebuie să știe să scrie corect (textul scrisorii ne dovedește că mai sînt necesare serioase eforturi în această privință). După depășirea acestei prime etape, vom continua cu sfaturile.

OMUL POTRIVIT LA LOCUL POTRIVIT... PENTRU ALTUL ?!

II

III

ATENȚIE!

Citeva teste «clasice», dar foarte utile și azi psihologul industrial în determinarea însușirilor de muncă ale subiectului: perspicacitate, gândire logică, memorie, atenție etc.

1) Imaginea a 9-a din seria A trebuie completată de către «candidat» cu imaginea ce se potrivește din seria B. Este un exercițiu de logică.

2) Dublu baraj de litere! Tăiați cu o linie cifra 2 care se găsește între două cifre fără soț, și cifra 7 care se găsește între două cifre cu soț. Atenție: trebuie multă... atenție.

neangajarea muncitorilor care prezintă contraindicații, se adaugă și pierderea provocată de cei care au nevoie de o perioadă de adaptare excesiv de lungă la ritmul producției și de cei care rămân în fabrică fără a reuși însă să-și realizeze norma.

Pe baza acestei experiențe, în prezent este în curs de realizare extinderea colaborării cu psihologii la nivelul Centralei industriei electronice și tehnicii vidului, prin examinarea cu metode psihologice a candidaților ce urmează a fi admiși în Școala profesională de electronică.

Din păcate, la noi în țară la ora actuală aportul psihologilor la organizarea rațională a producției rămâne sub nivelul atât al cerințelor cât și al posibilităților reale. Pentru a-și putea desfășura activitatea în condiții corespunzătoare, psihologul industrial trebuie să ocupe un loc bine delimitat printre ceilalți specialiști care se îngrijesc de bunul mers al întreprinderii, să aibă sarcini bine precizate. Este necesar ca activității psihologului să i se acorde credit, să nu fie privită cu scepticism, dar nici să nu se aștepte de la el soluții miraculoase. O piedică majoră o constituie faptul că profesiunea de psiholog nu este inclusă în nomenclatorul de funcțiuni al întreprinderilor. Aceasta face ca acele întreprinderi care convinse fiind de utilitatea cercetărilor de psihologia muncii și-au înființat din proprie inițiativă laboratoare sau au apelat la asistența științifică a Institutului de psihologie al Academiei de Științe Sociale și Politice, să fie nevoite să recurgă la adevărate echilibristici administrative pentru a asigura încadrarea specialiștilor de care au nevoie.

Vom încheia subliniind că selecția profesională este mai mult decât o sumă de tehnici ce contribuie la o mai bună organizare a muncii. Studiul problemelor practice ridicate în fața psihologilor din întreprinderi a condus de nenumărate ori la evidențierea multor probleme teoretice, care grație metodologiei experimentale au fost rezolvate cu precizie și claritate. Astfel, s-a ajuns la o cunoaștere mai aprofundată a diferențelor individuale, a diferențelor dintre grupe sociale, s-a lărgit gama cunoștințelor referitoare la rolul factorilor de personalitate în procesul de muncă. Aplicabilitatea imediată nu este și nu trebuie să fie singurul scop al psihologilor care studiază baza științifică a angajării, repartizării, calificării și promovării personalului. Căci, așa cum afirma un mare psiholog, Kurt Lewin, «nimic nu este mai imediat aplicabil decât o bună teorie», iar selecția profesională face parte dintre acele domenii ale științei care de-a lungul anilor au demonstrat că îmbinarea strânsă dintre cercetarea aplicativă și cercetarea fundamentală este singura în măsură să asigure progresul ambelor.

LA LOCUL POTRIVIT!

În aceste pagini am căutat să prezentăm o imagine unitară și destul de amplă a aportului psihologiei la selecția profesională.

Firește, actul amplu al încadrării în muncă nu se reduce, nu se poate reduce, la o simplă testare a capacităților profesionale. Într-o societate ca a noastră, alături de criteriul profesional, cel politic joacă un rol important. Societatea socialistă nu consideră omul care muncește — la strung, la planșă de proiectare sau în adâncurile pământului — drept o mașină producătoare perfecționată, înzestrată cu grai. El este privit în întregul lui și i se cere nu numai o înaltă pregătire profesională, ci și un nivel politic și ideologic ridicat, o ținută morală corectă în societate. Iată, așadar, criterii mult mai cuprinzătoare.

Exigențele cresc pe măsură ce se urcă pe scara «ierarhică», dar ideea fundamentală a îmbinării armonioase a diverselor criterii rămâne mereu valabilă. Ea și-a găsit, de altfel, și o concretizare juridică în Legea privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat, recent adoptată de Marea Adunare Națională. Acesta este și contextul în care trebuie privită și testarea profesională cu mijloacele multiple și adesea foarte subtile pe care ni le oferă psihologia. Ele constituie una dintre căi — firește, nu singura — pentru eliminarea arbitrarului, ajutând «omul potrivit» să-și găsească «locul potrivit». Acel loc în care, în conformitate cu aptitudinile sale, poate să slujească mai bine interesele generale ale societății.

«A OCROTI TALENTUL UMAN»

Acesta ar trebui să fie — după părerea profesorului Marvin D. Dunnette de la Universitatea din Minnesota, S.U.A. — «scopul prim al societății». El adaugă: «Calea cea mai sigură ce conduce către acest scop este de a lua la fiecare ocazie de angajare decizii înțelepte și bine informate. Selecția și repartizarea personalului într-un post dat nu sînt scopuri în sine și ele trebuie să fie însoțite de analiza posibilităților de reamenajare a posturilor de muncă, de sfaturi individuale de orientare și evoluție a carierei, de înlăturarea sau ameliorarea dificultăților organizatorice și de aplicarea unor procedee specializate de formare. Dovezile științifice asupra individualității oamenilor trebuie să înlocuiască intuițiile, aprecierile oarbe, metodele empirice fără nici o validitate și metodele de încercări și erori care au caracterizat din nefericire în trecut atîtea programe de selecție și repartizare a posturilor. Convingerea mea fermă este legată de rolul pozitiv evident jucat în societate de programele de selecționare și repartizare a personalului care respectă individul și utilizează la maximum, dar cu umanism, resursele oamenilor».

«BILANȚUL» DE LA LAUSANNE

Philippe Müller, profesor la Universitatea din Neuchâtel, și Paul Silberer, consilier de întreprindere la Lausanne, au efectuat un calcul prin care au comparat costul elaborării unui program de selecție cu valoarea economiilor pe care acesta le aduce întreprinderii. Din acest exemplu rezultă că evitarea unei singure angajări greșite este suficientă pentru a amortiza cheltuielile investite în analiza muncii și în stabilirea bateriei de probe pentru selecție. Iată calculele — efectuate în franci elvețieni — extrem de elocvente prin însăși amănunțimea lor.

a) Costuri directe ale procedurilor de recrutare (anunțuri publicitare etc.), 50.

b) Costuri indirecte:

1) Formalități administrative de angajare, 265.

2) Adaptarea la muncă; se socotesc 125 de zile în care noul angajat nu atinge decât 50% din randamentul său ulterior. Postul are o producție anuală de 25 000 fr, din care o pătrime reprezintă costul acestei adaptări, 6 250

Totalul costurilor . . . 6 565

c) Cheltuieli pentru «bateria de selecție»:

1) Studiul postului de muncă, experimentări, prelucrări statistice, 5 200 fr, amortizabili în 5 ani, deci 1 040 fr pe an.

2) Costul aparatelor pentru 40 de examinări, 80 fr.

3) Retribuirea personalului specializat, considerînd că este plătit cu 15 fr pe oră și că o examinare durează două ore — 1 200 fr (40 de examinări).

Total . . . 2 320 fr

Pe an, costul unei examinări este de 58 fr (2 320:40). Dacă se consideră că se angajează unul din 3 examinați, cheltuielile pentru angajarea sau mutarea unei persoane devin aproximativ 180 fr.

d) Economia realizată prin introducerea «bateriei de selecție»: orice mutare care poate fi evitată grație examinărilor de selecție scutește întreprinderea de o cheltuială de 6 565 fr și costă doar 180 fr. Economia realizată este astfel de 6 385 fr.

literare

de G. DIMISIANU

RADU COSAȘU:

viața în filmele de cinema

Iată o carte cuceritoare și de formulă singulară în eseistica noastră, născută din pasiunea autorului pentru un domeniu de manifestare spirituală ce s-a impus în lumea de astăzi drept una dintre expresiile sale cele mai caracteristice. Trăim într-adevăr într-un secol ce nu va putea fi înțeles fără a se lua în considerare această realitate secundă a sa, creată de cinematograful, această lume fictivă proiectată pe ecrane și de a cărei inconsistență materială facem oricînd abstracție, într-atît de puternic și de persistent ni se instalează în suflete, activizînd acolo secreta predispoziție a fiecăruia de a se lăsa legănat de miraje. Pentru Radu Cosașu, prozatorul interesat de observarea actelor de psihologie colectivă, jurnalistul investigator al fluxurilor de opinie, pentru el, așadar, materia cărții era una dintre cele mai incitante, căci răspundea unor preocupări care sînt ale sale chiar și în afara cinematografului, atrăgîndu-l în teritoriul considerațiilor despre gust și valoare estetică, despre arte ca «produs de consum» ș.a.m.d.

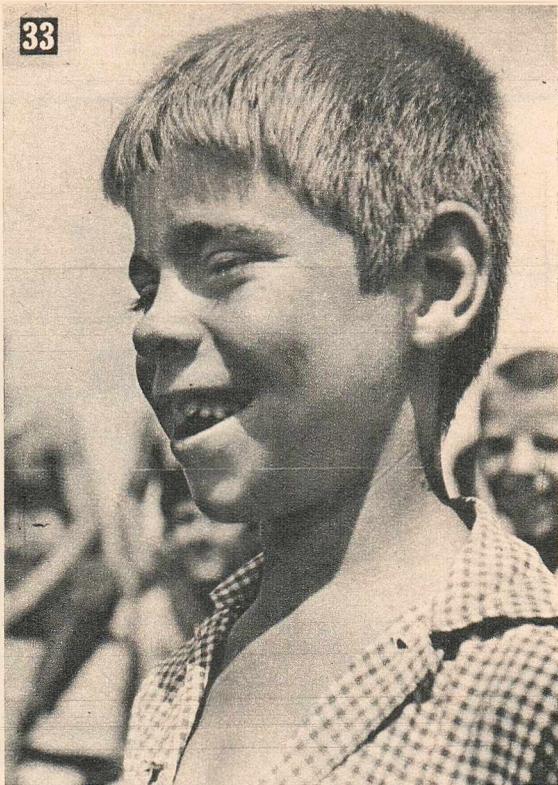
Capitolul introductiv al eseului intitulat «De ce mergem la cinema?» schițează de la început cadrul unei astfel de abordări fiindcă nu limitează problema cinematografului la o perspectivă restrîns estetică ci o plasează în implicațiile sale istorico-sociale, invocînd date statistice și extrăgînd concluzii privitoare la receptarea variată, de către public, a diferitelor tipuri de opere cinematografice. Și este cazul să arătăm că ajungînd la anumite răspunsuri privind întrebarea «de ce mergem la cinema», Cosașu nu rămîne la o poziție neutră, la descrierea plină de culoare a unor stări de lucruri. El propune o atitudine, o intervenție activă în orientarea gustului general și nu putem decît să ne alăturăm gestului său disociator: «...pentru 99 la sută din public (n-are rost să fim mai optimiști decît cronicarul lui *Le Monde*), cinematograful n-a depășit o formă onestă de distracție. Gravitatea problemei constă în presiunea pe care cei 99 la sută o exercită pe toate meridianele asupra producătorilor, artiștilor, criticii și publicului evoluat; presiune în primul rînd financiară: filmele «care nu distrează» cad, nu aduc bani, nu fac succes (...). Presiune morală: «divertismentul e omenesc»... Și astfel ineptia, lipsa de haz, prostia, comedia, drama și melodrama timpă se asimilează cu distracția, degradînd-o, iar sălile de cinema devin locurile întunecoase pe unde oamenii «evadează» în nimic. Trebuie să ne opunem acestei presiuni».

Restul cărții, care e reconstituirea unui univers, o refacere din unghi propriu a «vieții în filmele de cinema», dezvoltă, ca tendință structuratoare, această apărare a filmului de factorii nenumărați ce îl amenință cu degradarea. Această acțiune Cosașu o duce la capăt cu inteligență, suplețe, inepuizabilă vervă, însușiri pe care i le cunoșteam, desigur, din scrierile sale anterioare, dar care dobîndesc un relief special acum, dată fiind materia în care operează. Marile filme ale acestor ani, operele clasice de asemeni, interpreți și realizatori de renume se bucură în cartea lui Cosașu de o atenție și portrete puternic revelatoare, pagini eseistice care dezvăluie spiritului nostru toată bogăția de semnificații deținută de o artă încă prea «nouă» spre a fi receptată cu ușurință și în termeni proprii.

Cartea poartă însemnele personalității lui Cosașu, exprimă mobilitatea intelectului său, fantezia și umorul ce-i sînt caracteristice, nelipsite însă niciodată de nuanța gravă. În genere, critica noastră de specialitate (dacă e s-o numim astfel) nu poate evita un anume aer frivol, ba chiar îl caută dinadins spre a-l sorbi cu multă plăcere. Dimpotrivă, Radu Cosașu, care e într-adevăr un spirit alert, investigativ, febril, dar fără efort transparent, lasă oriunde să se bănuiască terenul substanțial pe care înaintează.

Cartea se impune așadar prin justetea ideilor sale, prin bogăția informației și finețea interpretărilor și, nu mai puțin, prin frumusețea literară a textului care aparține unui scriitor original.

33

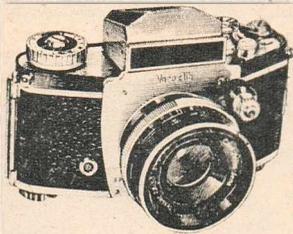
- 33) Smecherul — **MARIN NĂSTASE** — Galați
 34) Case — **FEKETE JANOS** — Tg. Mures
 35) Colonade — **MARIAN IORDACHE** — București
 36) Bucegi(1) — **prof. ION MATEI** — Sinaia

poșta concurșului

Mirea Gheorghe — com. Grădinari, Breban Gabriel — Baia Mare
 Mihail Teodorescu — București. Potrivit regulamentului concursu-
 lui nu se admit la preselecție fotografii sub dimensiunea 13 x 18.

Nicușor și Angelica — Arad. Se pare că sinteți «un trup și un suflet»,
 ceea ce e demn de laudă și respect. Pentru concursul nostru este
 însă nevoie să vă «individualizați» și, mai ales, să ieșiți din ano-
 nimat, comunicându-ne numele de familie complet.

Silviu Mică — Sighet. Eram convingiți că pînă în cele din urmă o
 să ne înțelegem. Cupoanele apărute în cele 4 (sau 5) numere
 dintr-o lună vă stau la dispoziție pentru orice opțiune — una
 sau mai multe fotografii din cele preselectate. Principalul e să le
 expediați la timp (pînă în ziua de 10 a lunii următoare).

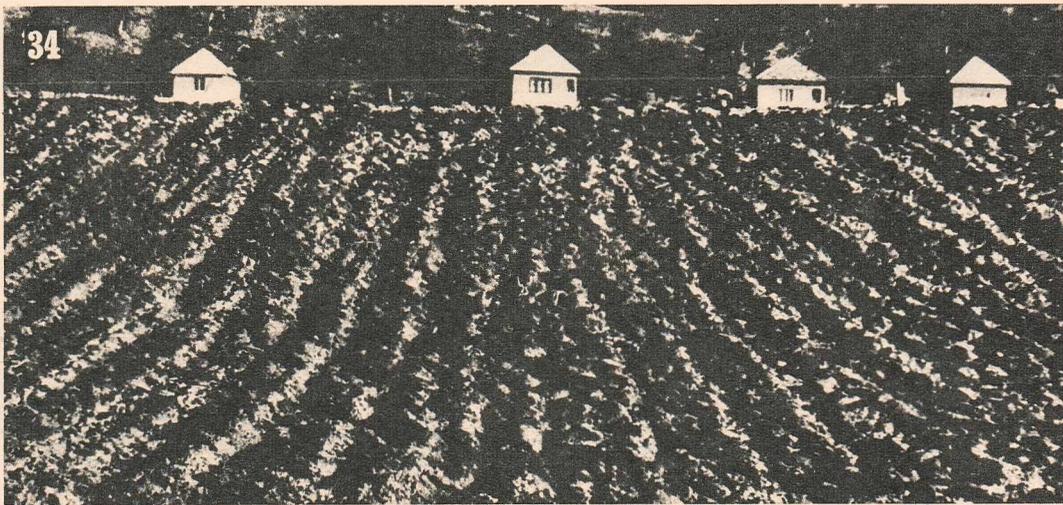
concurșul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

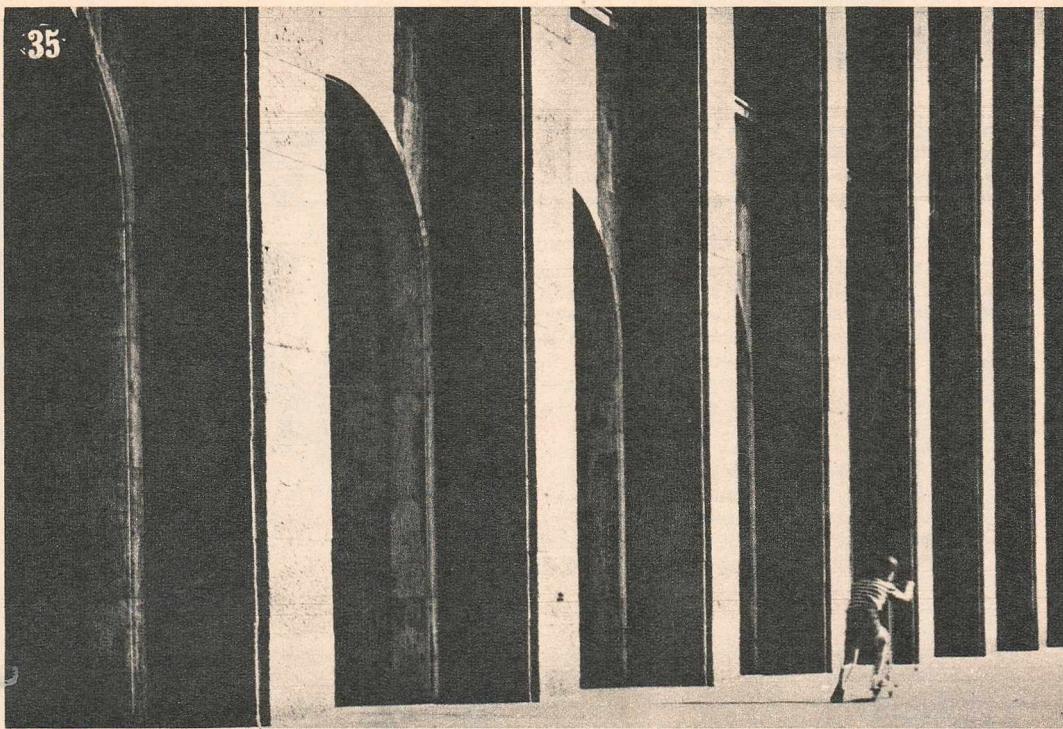
Numele, prenumele și adresa
citorului

concurșul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

34

35

36

Greta GARBO

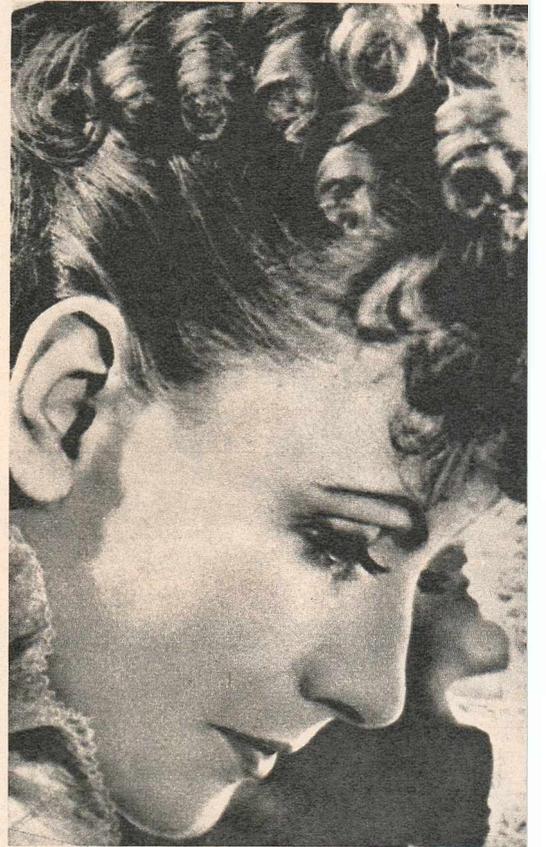

Abia mă vindecasem, cît de cît, de durerea pe care mi-o lăsase rememorarea filmelor lui Humphrey Bogart, abia încercam «să uit» cartea lui Eizenschitz dedicată marelui Bogie, cînd Editura Meridiane — într-o explozie de atașament față de cinefili — ne-a adus-o în față pe Greta Garbo. Pe copertă — trei autori: François Mauriac, Fritiof Billquist, Ecaterina Oproiu. Mă întreb ce ar fi fost acest volum fără contribuția ultimei semnatare? O biografie extrem de sirguincioasă, în stare să astîmpere curiozitatea celor care vor să știe, cu demnitate, «totul despre Divina», fără presupuneri și false legende; de unde venea, cum a ajuns acolo unde o știm cu toții.

Nebagatelizînd, monografia lui Billquist este onorabilă și necesară. Singură însă, cu toată prefața, — poem al lui François Mauriac (scriitor înduioșător de îndrăgostit de cinema) — nu cred că și-ar fi găsit rostul astăzi cînd vedeta (în general) nu mai este un obiect al idolatriei mălăiețe sau al curiozității (fie ea și decentă), ci un punct de referință între noi și lume.

Alegîndu-și un astfel de punct în persoana Gretei Garbo, Ecaterina Oproiu s-a angajat într-un război greu cu mitul «misterului de nepătruns», pe care l-a dat peste cap, aș zice, fără milă. Sistematic, folosind instrumente care vin din chirurgia sociologică, autoarea stoarce toate semnificațiile posibile ale personajului Greta Garbo. Trecerea ei prin această lume a înscris o zonă aparte în istoria cinematografului, o zonă în care Ecaterina Oproiu descifrează încilcite jocuri de lumini și umbre. Vorbindu-ni-se despre Divina, ni se amintește de fapt puterea și slăbiciunea cinematografului, puterea și slăbiciunea noastră, de spectatori, fanatica nevoie de a găsi o întrupare visului. «Garbo — manufactură de vise» sau «Garbo — fronda oboseții», «Garbo — cult al ranchiunii» sau «Garbo — personaj robot» sînt tot atîtea căi săpate către adîncurile unui fenomen care pe mulți i-a orbit cu fosforescența sa. Odată ajunși acolo, departe, unde se află «crinul în mocirlă», înțelegem cum de a fost posibilă întruparea, viețuirea și de ce gestul de moarte consimțită din 1937 a fost singura formulă de supraviețuire autentică. Retragerea actriței nu a fost o ambiție, un capriciu, o sfidare, ci urmarea unui efort de autocunoaștere aproape supraomnesc. Garbo și-a tăiat destinul în carne vie. Ultima filă a monografiei spulberă cheful mohicanilor din urmă care mai stăruie în a și-o închipui pe actriță în felurite roluri, la 50 sau 60 de ani. Oprirea ei era ineluctabilă; gîndul a ceea ce ar fi putut să fie, «să joace» mai tîrziu, nu tulbură, așa cum dă ameteți de moarte ideea a ceea ce ar fi putut să fie astăzi Gérard Philipe sau Cybulski.

Magda MIHĂILESCU

CANNES '72

PETER O'TOOLE, aflat la Cannes cu prilejul prezentării filmului «The Ruling Class» al cărui protagonist este, s-a fotografiat «în chip de turist» împreună cu soția sa, actrița Sian Philips.

GALA FILMULUI CEHOSLOVAC

Dincolo de caracterul lor festiv, galele filmului sînt, de obicei, un binevenit prilej de a cunoaște ce este nou într-o cinematografie într-o anumită perioadă, ce creații sînt reprezentative, care anume direcții se anunță. Sau cel puțin aceasta ar trebui să fie ținută unor astfel de manifestări sărbătorești.

Lucrurile nu sînt imposibile, să ne reamintim de «Zilele filmului polonez», cînd ne-a fost prezentat în premieră filmul «Pădurea de mes- teceni» al lui Wajda. Recentele seri dedicate cinematografului cehoslovac nu ne-au îmbogă- țit, din păcate, cu nimic cunoștințele noastre despre o cinematografie atît de prestigioasă, ce poartă marca activității unor personalități bine conturate.

Selecția a fost făcută pe dibuite, producțiile prezentate nu au avut forța de a stîrni un inter- esas acut, de durată. Sînt lucrări onorabile, inimoase, de un cert profesionalism, dar care nu pot trezi ecouri prelungi.

Dintre cele trei filme oferite, «Prințul Baiaia» (pentru copii), «Bărbați cumsecade» și «Ancheta de la hotel Excelsior», s-au detașat ultimele două.

Autorul «Bărbaților cumsecade», Josef Re- zucha, pare să-și fi asimilat cu conștiințiozitate o anumită lecție a acelei direcții din școala cehoslovacă reprezentată de un Karel Kachyna, observatorul tandru al vieților modeste, pur- tătorul de dezbateri etice pline de responsa- bilitate și căldură. J. Rezucha pare preocupat de aspectele integrării insului într-un colectiv social, de recuperarea morală a omului, de dezvoltarea nebănuitelor resurse de generozitate și solidaritate ale individului. Regizorul

narează, de cele mai multe ori, cu discreție, dar alteori tonul său alunecă în dizertații os- tentative.

Alături de binecunoscutul actor Vlado Müller («Acuzatul», «Crăciun cu Elisabeta») — un Ilarion Ciobanu al filmului cehoslovac, ca să-l definim pe scurt — am întîlnit, cu încintare, un tînar interpret de o neobișnuită mobilitate: Jan Triska.

După ce, cu cîțiva ani în urmă, am văzut «Atentatul», film ce se distingea printr-un dra- matism auster, recenta înscenare polițistă a lui Jiri Sequens deconcertează. Fără îndoială, Se- quens este un profesionist stăpîn pe toate unel- tele sale, și poate că unui astfel de cineast i se îngăduie ca, din cînd în cînd, să și le exer- seze pe tot felul de subiecte, fie ele și minore. Filmul oscilează între dezvoltarea unei enigme — lesne de dezlegat de altfel — și surprinderea unei atmosfere lîncede într-un hotel de lux de la începutul secolului: saloane sumptuoase, chelneri stilați dar cam nătîngi, femei frumoase, bărbați geloși, un pianist ciudat, ochelade, di- plomați și prinți în trecere, plictiseală, o crimă. Cam acestea ar fi datele, dar plictiseala nu este curată, sfîntă, omenească, misterul nu se leagă de loc și pînă aici totul ar fi bine căci am între- zărit o intenție de ușoară parodie a ceea ce își închipuie unii că a fost «traiul dulce» din Europa de mijloc a primilor ani ai veacului nostru. Dar parodia se dizolvă repede, fiind înlocuită cu trenante demersuri polițiste. Din tot ce se întîmplă și trece pe ecran, reținem figura comi- sarului, un Maigret de pe malurile Vltavei.

M. MIHAIL

de la A la Z

de Constantin POPESCU

GHIONE Emilio

Regizor de film, actor de film și teatru, scenarist și pro- ducător italian, născut la Fiesole, în 1879; mort la Roma, la 7 ianuarie 1930. A fost una dintre figurile cvasilegendare ale filmului mut italian din perioada lui de glorie (1911-1925), cunoscut și sub numele de *Za la Mort* (personaj celebru creat de el). Debutază în 1909 ca figurant, pentru ca după doi ani să capete roluri principale, alături de Francesca Bertini și Albergo Collo, în drame din lumea interlopă: *L'anima del demi-monde* (1913) și *Nelly la Gigolette* sau *Là danzatrice della Taverna Nera* (1914), film realizat chiar de el, în care va da viață apăsului sentimental și generos, *Za la Mort*, perpetuat, datorită celebrității lui, în serialul *La banda delle cifre*, unde figura în triplă calitate: de actor, regizor și scenarist. Triumful obținut cu acest serial îl va regăsi în anii ce urmează în altele noi: *Topi grigi* (Șoarecii cenușii), *Il triangolo giallo*, *Casacche di cuoia*, *Il castello di bronzo*, *Dallari e fracks* (1917-1919). În 1920 fondează casa de producție proprie Ghione-Film, unde realizează (și interpretează) filme ca: *Il principe nero*, *Sua eccellenza la Morte*, *Lo straniero senza nome*, *Maschere bianche*, *Za la Mort contro Za la Mort*, *Il club dei suicidi*, *Un frack e un apache* (1920-1923). După alte cîteva roluri, în filme care nu mai corespund stilului său, eșuează treptat, cunoaște o epocă de derută și disperate încercări de a se redresa în teatru. Ajuunge figurant, și cu ultimul efort al celui ce se înecă, pleacă la Paris pentru a-și reface cariera. Se îmbolnăvește însă grav și, reîntors în patrie, moare într-un total anonim. A lăsat în urmă cîteva volume: esul *La parabola del cinema italiano*, cartea de amintiri *L'ombra di Za la Mort* precum și romanul *Pietro l'accordatore*. Iar filmele sale, contestate sau admirate ca «opere realiste» sau «tantezist romantice», rămîn, fără îndoială, veritabile documente ale epocii.

GIACHETTI Fosco

Actor italian de film și teatru, născut la Livorno, în 1904. Desfășoară la început o activitate teatrală destul de modestă, înainte de a debuta în film, în 1934, cu *L'ultimo dei Bergerac*. Se remarcă un an mai tîrziu ca protagonist al filmului lui A. Genina, *Escadronul alb*, bucurîndu-se apoi de o oarecare notorietate în filmele italiene ale anilor '30, în ciuda posibilităților sale dramatice limitate sau poate chiar datorită jocului său monocord, de o sobrietate vecină cu uscăciunea și inexpresivitatea, atît de diferit de tonul agitat și retoric al colegilor săi. Această răceală congenitală e luată drept sobrietate virilă justificată în (numeroasele) melodrame tip: *În vîltoarea vieții* (1937), *Decădere* (1940), *Lumină în întuneric* (1941), *Infamie* (id.) sau în pelicule eroico-patriotarde (sau direct fasciste) de genul lui: *Scipio Africanul* (1937), *Sentinelă de bronz* (id.), *Asediul Alcazarului* (1939), *Bengasi* (1942). I se pot recunoaște, la rigoare, cîteva bune compoziții în filmele: *Giuseppe Verdi* (1938), *Faruri în ceață* (1941), *Duelul* (id.) și, după război, în *La vita ricomincia* (1945), *Les maudits* (Franța — 1947), *I fratelli Karamazov* (id.), *Patru pași în nori* (a doua versiune — 1957). Cea mai recentă apariție a sa datează din 1971: rolul unui senator în noua ver- sione a lui *Scipio Africanul*.

GILBERT John

Actor american de film, născut John Pringle, la Logan- Utah (S.U.A.), la 10 iulie 1895; mort la 9 ianuarie 1936 la Beverly Hills (California). Una dintre gloriile filmului mut american. Are șansa unică de a fi fost descoperit și ghidat pe parcursul întregii sale cariere de aproape cei mai mari cinești ai Americii anilor '20. Revelat de Maurice Tourneur în *The Great Redeemer* (1920) și *The White Circle* (1921), va cunoaște gloria datorită unor filme semnate de Emmett Flynn: *Monte-Cristo* (1922), de John Ford: *Cameo Kirby* (1923), de King Vidor: *The Wife of the Centaur* (1924), *Parada cea mare* (1925), *Boema* (1926) și *Nunta spinzuratului* (id.), de Erich von Stroheim: *Văduva veselă* (1925), de Victor Sjöström: *Acela care primește palme* (1924), *Masca diavolului* (1928). În 1927, Clarence Brown îi dă ca parteneră pe tînăra suedeză recent importată, Greta Garbo, în filmul tras după un roman de Suder- mann: *Carnea diabolică*, și în același an Ed. Goulding îi reunește în *Love*, foarte liberă versiune a *Annei Karenina*. Cuplul lor, de o rară perfecție plastică, va fi regăsit ulterior în *Delir* (1929), de Cl. Brown. Calitățile sale de seducător vor fi însă anihilate de o voce ingrată și un joc necorespunzător, în anii vorbitorului, ceea ce va duce la o pră- bușire fulgerătoare. Încercarea disperată a Greetei Garbo de a-1 reabilita în *Regina Christina* (1933) se dovedește inutilă și decelul artistic îi urmează cel adevărat. Moare la 41 de ani, uitat de admiratori și de un Hollywood întotdeauna ingrat cu fostele sale glorie.

GIOI Vivi

Actriță italiană de film și teatru, născută la Livorno, la 2 ianuarie 1917. Debutază în 1939 și copind destul de abil tipul american de blondă platinată în comedii sofisticate tot de tip american, în perioada «telefo- nelor albe», reușește să-și creeze o oarecare popu- laritate în rîndul spectatorilor fără pretenții. Reușește însă abia după război să se afirme ca o excelentă actriță de dramă într-unul dintre primele mari filme ale școlii neorealiste, *Vînătoarea tragică* (1948-r: G. de Santis), sau în filme ca *Il grida della terra* (1949), *Donne senza nome* (1950), *Gente così* (id.), *Senza Bandiera* (1951), *La Risaia* (1955), *Procesul din Verona* (1962). Apare destul de rar în film, consacrindu-se aproape tot teatrului, unde a abordat cu mare succes reper- toriul modern (Tennessee Williams, J.P. Sartre).

teatrul folcloric - ieri și azi

de Mihai CRISAN

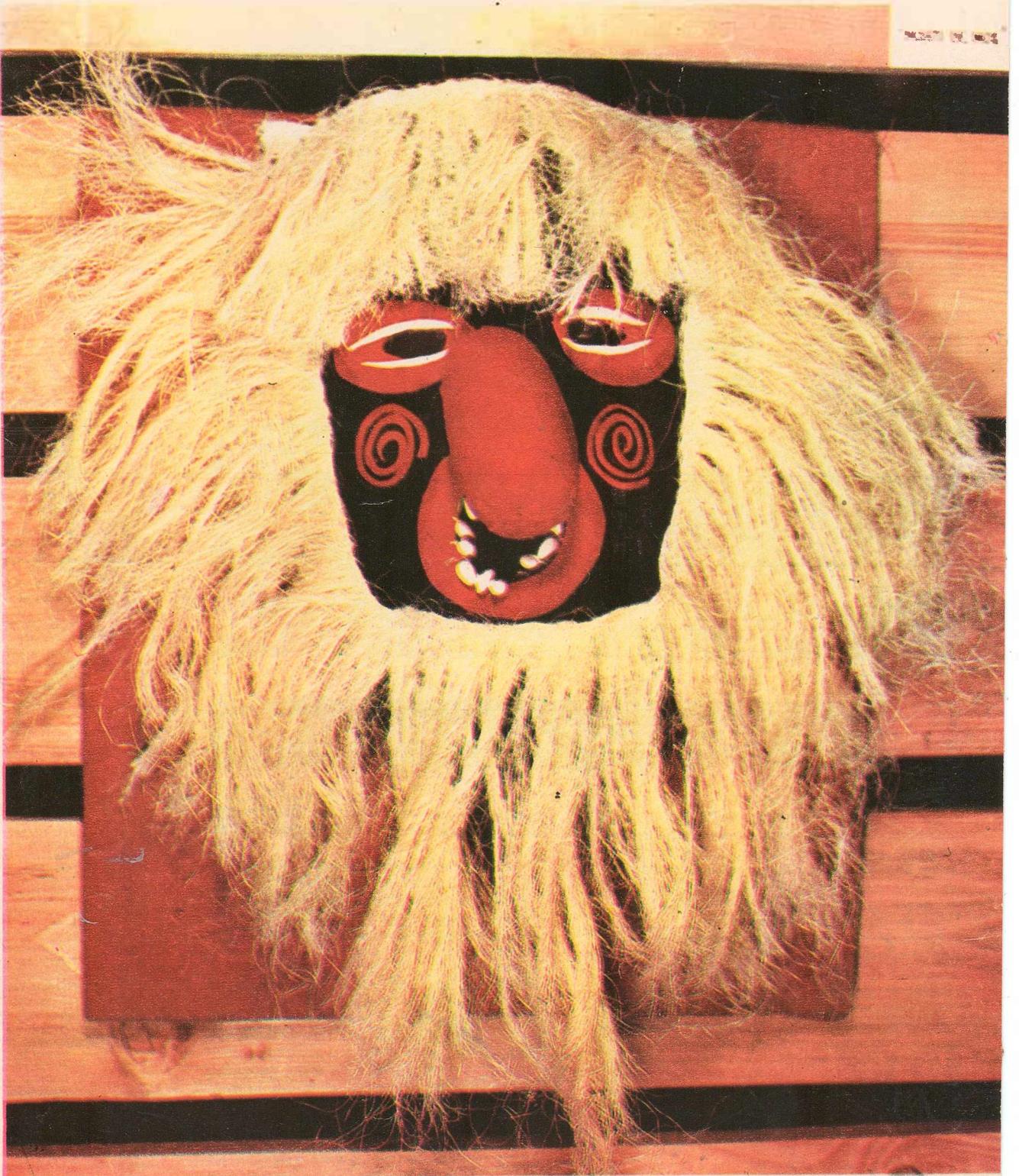
Despre teatrul folcloric s-a vorbit mult în ultima vreme. La Bacău s-au organizat festivaluri de teatru folcloric începând încă din 1966, iar în 1971 o manifestare similară a avut loc la Iași. În Maramureș, la Sighetul Marmăției, carnavalurile sărbătorilor de iarnă aduc în actualitate obiceiuri străvechi. Prin strădania organizatorilor, au avut loc și comunicări pe această temă, precum și editarea unor studii de analiză a fenomenului.

În ce măsură vechile obiceiuri și-au păstrat autenticitatea? Se poate vorbi, astăzi, despre un teatru folcloric viu, adevărat? Cum se manifestă el? Iată câteva din întrebările la care caută să răspundă rîndurile de față.

PUȚINĂ ISTORIE

În istoria strămoșilor noștri geto-daci există încă destule file albe, dar mărturiile citorva străvechi oameni de știință atestă existența unor ritualuri cu elemente teatrale. Herodot din Halicarnas ne oferă primele știri despre daci, descriind un ritual în felul următor: «Înainte de a sosi la Istru, primul popor pe care îl supuse Darius au fost geții (...). Tot la cinci ani, ei trimit la el (la Zamolxis — n.n.) ca sol pe unul dintr-inșii, tras la sorti, și-l însărcinează cu cite le cere fiecare. Iată cum îl trimit: cîțiva dintre ei se așază în rînd, ținînd cite trei sulite în mîna, iar alții, apucînd de mîini și de picioare pe cel trimis la Zamolxis, îl aruncă în sus, pe vîrfurile sulitelor...» Desigur, ritualul era mult mai complicat și conținea multe simboluri de artă teatrală. Cinstirea bourului și a taurului provenea dintr-un alt vechi simbol totemic. Mult mai tîrziu, lorga descria felul în care agatîrșii din centrul Transilvaniei învățau legile, cîntîndu-le pe diverse melodii. Este cert că sărbătorile legate de muncile agricole, de culegerea recoltei și de culesul viilor prilejuiau manifestări spectaculare, cortegii vesele, cîntece și chioțe însoțite de zgomotul produs de «tobe de piele neargăsită», cum ne informează Xenofon.

Chiar jocurile cu măști, cu reprezentări de ciudate personaje și animale, au la origine vechi spectacole primitive de plăsurile noastre. În *Descriptio Moldaviae*, Dimitrie Cantemir descrie amănunțit și colorat, și ceremoniile *Drăgaicelor* și *Paparudelor*, și *Jocul călușarilor*, și *Țurca sau Capra*, ca și alte asemenea jocuri, atunci cînd vorbește «despre năravurile moldovenilor». Este interesant de consemnat că ceea ce cunoaștem astăzi ca un dans de virtuozitate în *Jocul călușarilor*, inițial a fost o reprezentație «cu temă», cu părți reprezentînd lupta războinicilor și etalarea forței virile, dar și cu elemente comice, burlești, la care iau parte și starostele sau starițul, și mutul sau primicerul, ca și ceilalți călușari. Cu timpul,

alaiurile țărănești de mascaradă însoțesc călușarii, după cum însoțesc și alte manifestări de acest gen, din alai făcînd parte călugărul, măgăreața, popa, turcul, cazacul, femeia și alții.

În jocurile laice de priveghi la morți apar figuri comice de unchese și babe, ca și alte figuri cu măști, reminiscențe ale unor străvechi obiceiuri.

Nu vom aminti aici reprezentațiile ce aveau loc la curțile domnești și boierești, cu tot alaiul de *soitari*, *pehlivani*, *măscărici*, *guamala*, *saltimbanci*, *jongleri* și *acrobați*, intrucît evoluția acestora presupune o oarecare specializare profesionistă. Despre

asemenea spectacole scriu cu încântare și sfântă naivitate atât Miron Costin și Ion Neculce cât și cronicarul muntean Radu Popescu. Dar despre un spectacol folcloric prezentat la curte tot vom pomeni: maiestruoasa intrare a lui Mihai Viteazul în Cetatea Alba-lulia a fost însoțită de cîntecele lăutarilor, iar la masa oferită de marele voievod oaspeții s-au minunat foarte de jocul măiestru al călușarilor.

ÎNSOTIND CARNAVALUL DE IARNĂ

În viața satului au intervenit, se știe, schimbări structurale, nu numai în ceea

date, făpturi neobișnuite, cărora costumele multicolore și măștile grotești le redau străvechi înțelesuri, păstrate veac de veac.

Autorul rîndurilor de față a avut prilejul să vadă în repetate rînduri asemenea manifestări pe întreg cuprinsul țării, dar bogăția și varietatea lor a constatat-o cu prisosință în centrul și nordul Moldovei, precum și în Maramureș.

Oriunde te afli la început de an, te întâmpină, însoțită de o melodie sacadată, Capra sau Țurca îmbrăcată în veșmînt colorat, cu o figură prelungă, cu un bot de lemn învelit în blană de iepure, din care clămpănește într-una, și cu coarne lungi, arcuite. Totdeauna capra este însoțită de un cortegiu pitoresc, din care nu lipsesc lăutarii. Pe lângă figura centrală a cortegiului se învîrtește ca un prisnel moșul sau un alt per-

toare. Jocul caprei e comic, desfășurat în mișcări largi.

În satul Toșorog, din același județ Bacău, cortegiul devine și mai numeros, alături de căpitan, vornic, mire și mireasă fiind prezente și figuri de un gust mai indoielnic: domnișoarele de onoare. În alte sate din județul Bacău, Capra este înlocuită prin Cerb, textul rostit fiind, în mare măsură asemănător. Și aici pătrund tendințe de «modernizare» prin adoptarea în cortegiu a «artiștilor». Originea cerbului este transilvăneană, doar că aici jocul are o desfășurare tragică (am urmărit acest impresionant spectacol în comunele din județele Hunedoara și Caraș-Severin, însoțit uneori de vestiți dubași).

Festivalurile de teatru folcloric de la Bacău și Iași ne-au prilejuit întîlnirea cu o

satirizată, oferindu-li-se un savuros comic verbal. Am văzut un asemenea spectacol reușit în Doftoeana-Bacău, unde, alături de ceata lui Jianu, se adăugaseră un grec, un turc, un popă, un cioban, un căbitan, un vînător, Florica, mireasa etc. Foarte interesantă aici era realizarea unui dialog absurd, în care un ciocoi rostea «condrinchina, sorochina, motrochina!», la care comandantul răspundea, cu toată seriozitatea, «Didina, padina, tumbai, rasai»... etc. Spectacolul haiducilor este prezent și în alte colțuri ale țării, în unele comune din sud, la Dunăre, ca și în Argeș.

În Transilvania de nord, cortegiul Anului nou cuprinde mai toate figurile, de la Capră, Brează și Cerb pînă la Urs, dar nu se întîlnesc Căiuți și nici Haiduci. Foarte interesante mi s-au părut aici *reconstituirile* folclorice, pornind de la vechi obiceiuri sau balade realizate în spectacol cu dansuri, cîntece, coruri vorbite sau cîntate, scene de pantomimă etc. Majoritatea acestor realizări se datoresc regretatului Nicolae Fălcușanu, care a adunat o suită de obiceiuri ale tinerelor fete, prilejuite de sosirea Anului nou, în montajul *Ursitoarele*. Deși «inventate», asemenea scenarii au un autentic suflu popular prin originalitatea textului și a melodiilor și, mai ales, prin stilul de teatru folcloric naiv, sincer, identificat cu spiritul satului maramureșean. Am văzut, cu profundă emoție, spectacolul *O inimă și o irimă* realizat în ținutul Lăpușului prin reunirea a două balade avînd ca temă o duioasă și, în același timp, tragică poveste de dragoste. Nu demult, Nicolae Fălcușanu m-a invitat la repetiția unui spectacol cu varianta maramureșeană a *Mioriței*. Moartea l-a răpit înainte de a vedea spectacolul terminat.

Dar balada eroică și-a găsit aici și un alt realizator, pe Izidor Rîpa, care a prezentat un viguros spectacol cu *Pintea Viteazul*, întrebuițînd vechile măști de priveghi în scena morții, scenă profund emoționantă. Drama partizanilor români uciși de fasciști în comuna Moisei a inspirat un alt spectacol, în care cîntecul de dragoste, bocetul, invocarea și dansul concură la stabilirea atmosferei dramatice. Acest gen de spectacol se datorește unor animatori entuziaști, care cunosc foarte bine folclorul zonei respective.

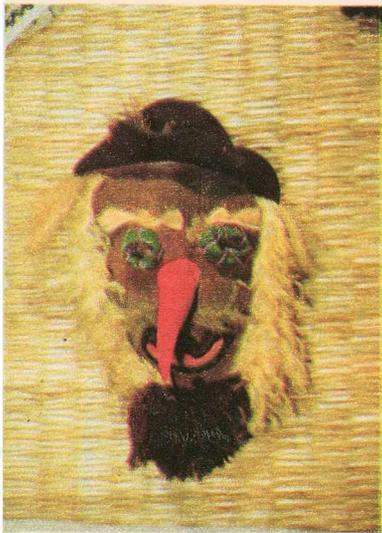
ÎNTRU AUTENTIC SI FALS

Manifestările de teatru folcloric mai dăinuiesc. Cît timp? E greu de spus. Unele suferă, chiar la locul de baștină, de influențe «moderniste» supărătoare, cum e apariția «domnișoarelor de onoare», sau de replici ca «Execută, dacă vrei, cu comanda care-o iei!» (*Capra*, satul Spria de Jos, Bacău) sau «Arnăuți, drepti! Pentru onor, înainte buzduganul prezentați!» (*Arnăuții*, satul Rădeni, comuna Păstrăveni, jud. Neamț).

Dar și mai gravă mi se pare degradarea teatrului folcloric în spectacolele unor ansambluri «profesioniste». S-au putut vedea pînă nu demult sute de *Capre*, *Țurci* sau *Brezdi* cu panglici prea strident colorate, cu strălucitoare paiete ca în costumele balerinelor de music-hall, cu vopseaua «tempera» încă neuscată, care dădea rețușul de «autentic»... S-au văzut mii de *Căiuți* aduși pe scenă cu rost și fără rost, fie ca să înviorizeze un final plictisit de spectacol, fie pentru a oferi balerinelor un «intermezzo» spectaculos. Cît despre *Urși*, *Cerbi* și celelalte, stilizarea savantă i-a furat folclorului și i-a plasat în artizanatul de serie. Ca să nu mai vorbim despre vestiții *Călușari*, înecați în mărgelile și zorzoane, cu figuri de dans inexistente, inventate de maeștri prea zeloși sau cu altele împrumutate din dansuri țigănești, de loc potrivite în acest caz.

Sesiunile de comunicări care au avut loc cu prilejul unor festivaluri județene sînt, desigur, o inițiativă laudabilă, deși în cercetarea fenomenului s-au făcut cu acest prilej, prea adesea, simple constatări și prea rar cercetări în profunzime.

Teatrul folcloric există. Încă... Dar pînă cînd? Prea puțin cunoscut publicului larg, el ar putea oferi spectacole pline de încîntare. Cu condiția de a-l feri de fals, de a-l păstra autentic. E o problemă care se referă la toate manifestările folclorice. Dar despre fals și autentic în folclor vom discuta altă dată...

ce privește condiția materială a existenței, ci și în conștiința oamenilor. Contactul cu produsele civilizației moderne este direct și permanent, dar dragostea pentru frumosul tradițional a rămas la fel de vie. Pe canapeaua cu arcuiri se pune cerga țesută de gospodină, iar cioplitura în lemn rămîne ornamentul preferat. Radioul, televizorul, frigiderul și mașina de spălat sînt înconjurate de obiecte aparținînd artei populare. Ca și altădată, iarna rămîne perioada în care timpul săteanului nu mai este măsurat în ore-muncă. Satul începe atunci să răsune de cîntecele intonate de voci aspre, puternice, iar pe ulițe pășesc cortegii ciu-

sonaj de pantomimă comică. Uneori cortegiul este foarte numeros. Cu sprijinul Centrului județean al creației populare din Bacău am asistat cu vreo doi ani în urmă la spectacolul Caprei în comuna Spria de Jos; aici, cortegiul era format dintr-un grup numeros de Harapi sau Moșnegi îmbrăcați în zdrențe, cu mari tichii de hîrtie colorată pe creștet, purtînd măști confecționate cu multă fantezie. În sunetele unei muzici foarte vioaie, harapii dansează îndrăcit, iar pașii lor își amplifică efectul prin zurgălăii legați în curele de picior. Restul cortegiului este completat de ceata tinerilor îmbrăcați în frumoase costume populare de sârbă-

serie de manifestări ce au ca eroi principali animale, între care Ursul și Căiuții se întîlnesc cel mai des. Spectatorii bucureșteni au avut prilejul să-i vadă chiar în această iarnă într-un reușit spectacol la Muzeul satului.

Un important capitol în teatrul folcloric îl ocupă «Jocul haiducilor», în variante foarte diverse, protagoniștii fiind figuri legendare ca Jianu, Bujor, Codreanu, Păunaș, Groza și alții; aici, implicațiile sociale ale jocurilor sînt deosebit de puternice. Haiducii vorbesc despre «ciocoi», despre «biruri grele» și «jefuirii» și întotdeauna pornesc lupta împotriva asupritorilor. Dușmanii sînt

un mare dialog pe calea undelor

Excelentă și de data aceasta neobosita echipă de redactori și operatori ai redacției de actualități! Datorită acestui veritabil avanpost al televiziunii, activ, dinamic și în permanentă stare de alertă, am fost cu toții martorii unui nou, tulburător și pasionant capitol al istoriei noastre contemporane: marea întrecere socialistă închinată Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român și celei de-a XXV-a aniversări a republicii. Întrupate din ciocotul muncii, din emulația generală și spiritul novator propriu acestor zile fierbinți, reportajele și știrile de ultimă oră au transformat micul ecran într-un amplu colocviu al oamenilor muncii, porniți la întrecere cu timpul într-o permanentă și judicioasă reevaluare a forțelor proprii, a inteligenței creatoare.

Rapiditatea și fidelitatea informațiilor transmise se recomandă ele înșile drept un exemplu strălucit desprins din marea bătălie dezlănțuită împotriva timpului, o dovadă elocventă a ceea ce numim în mod curent utilizare spornică a fiecărui minut bun de lucru. Subliniem aceste rezultate remarcabile ale colegilor noștri deoarece, după cum se știe, televiziunea rămâne în continuare tributară filmelor pe 16 mm, reporterul fiind nevoit să parcurgă kilometri întregi, dus și întors, la fel ca și confrății lui din presa scrisă, pentru a desfășura în fața marelui public informația înregistrată. Așadar, performanțe notabile care ne îndreptățesc să vedem în viitoarele emisiuni consacrate actualității o veritabilă tribună a experienței înaintate, un larg și fructuos dialog de lucru, capabil de a aduce cu aceeași promptitudine în fața milioanele de telespectatori exemplele abnegației și eroismului cotidian, ideile generoase și spiritul metodic în acțiune.

Consemnăm la capitolul «succese» și debutul noii emisiuni «Săptămîna în imagini» (sîmbătă, ora 18.50). În schimbul unei cronici vorbite, emisiunea de actualități ne oferă de data aceasta șapte zile în imagini, o retrospectivă selectivă a principalelor evenimente hebdomadare, însoțite de un comentariu concis și la obiect. Recomandăm totuși o mai drastică opțiune în folosirea procedeelelor de montaj: ori prezentarea strict cronologică a evenimentelor petrecute, ori gruparea lor în jurul unor idei principale.

Salutăm cu bucurie și inaugurarea noului serial românesc «Potcoava de aur», datorat redacției emisiunilor pentru tineret și copii. Autorii, Constantin Banu (scenarist) și Nicolae Motric (coautor și regizor artistic), ne-au dovedit o subtilă intuiție a feudalismului românesc, pe care l-au reconstituit într-o viziune modernă, realistă, înălțurînd tiradele retorice și utilizînd cu rigoare și măsură limbajul cronicăresc. Meritorii, de asemenea, scenografia (Rodica Hanagie), alegerea costumelor (Anca Voican) și comentariul muzical (Teodor Coman). Din păcate, în ciuda acestor calități evidente, spectatorul va fi nevoit să asiste... totuși la o opepe istorică claustrată între cei trei pereți ai decorului. Oricîtă bunăvoință și imaginație am avea, ne este foarte greu, astăzi, să trecem dincolo de meterezele cetățuiei, acolo unde — ne spune un personaj — s-a adunat oștirea dușmană cîtă frunză și iarbă. Ne este foarte greu să ne desfășurăm mental amploarea bătăliilor chiar dacă unul dintre oșteni seosește din culise cu o săgeată înfiptă în omoplat, deoarece (am mai spus-o și cu alte ocazii) asemenea imagini ne sînt oferite astăzi grație plasticii și mijloacelor moderne ale celei de-a 7-a arte. N-am înțeles, astfel sînd lucrurile, de ce actual serial TV nu a inclus și secvențe filmate în decor liber, procedeu folosit cu succes chiar în reevaluarea unor piese ale teatrului clasic, spre marea satisfacție a unui public atît de îndatorat în prezent imaginii cinematografice.

P.S. Surprinzător de multe greșeli în pronunțarea substantivelor proprii ale limbii germane. Nefericite incidente de ortopedie se produc mai cu seamă în situațiile în care unii dintre crainicii noștri au prilejul de a se întîlni cu vocalele Ö și Ü, cu diftongi oe și eu sau cu grupul consonantic ch. Recomandăm tocmai de aceea tuturor celor care ne mai distrează cu asemenea nevinovate lacune de cultură generală o revizuire urgentă a noțiunilor elementare de gramatică germană. O spunem fără ocol și menajamente deoarece este rușinos pentru noi toți să-i auzim spunînd pentru München «Munihân» și «Münhen», pentru Köln, «Kioln», «Betovén» în loc de Beethoven, «legál» pentru Hegel, sau pronunțînd «S» în loc de «Z» în cuvinte ca Salzburg și «V» în loc de «F» în cuvinte ca Bremerhaven.

DE-A LUNGUL MILENIILOR...

(Urmare din pag. 9)

Ne sînt prezentate în continuare documente importante ale istoriei noastre contemporane în legătură cu organizarea insurecției armate, înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944 și participarea alături de armatele sovietice la lupta pentru zdrobirea fascismului.

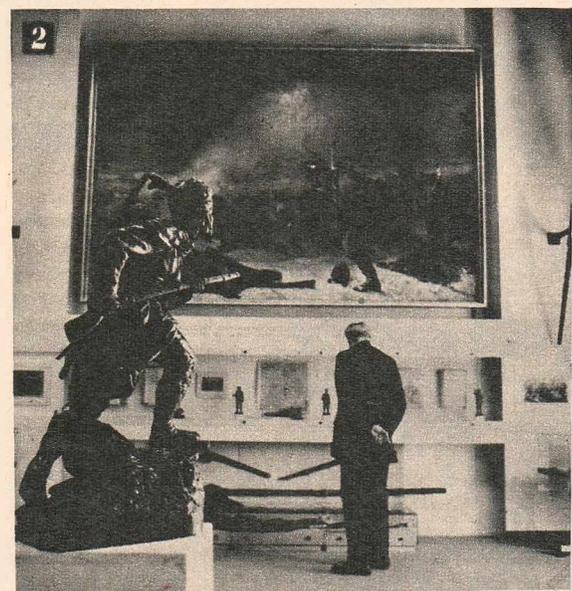
În continuarea itinerarului ni se înfățișează un bogat material documentar în legătură cu actul istoric al proclamării, în 1947, a Republicii, eveniment care se va sărbători anul acesta cu o amploare deosebită: se împlinește un sfert de veac de la înfăptuirea lui. Tot ce s-a realizat din inițiativa partidului este consemnat aici, în muzeu, cu ajutorul imaginilor și al literiei de tipar: actul istoric al naționalizării, trecerea la o economie planificată, încheierea operei de colectivizare a agriculturii, dezvoltarea industriei sub toate aspectele. O simplă apăsare pe un buton și o hartă iluminată oferă oricărui vizitator al muzeului posibilitatea de a lua cunoștință, pe loc, de toate marile obiective economice ale țării.

...Ne aflăm în lapidariul muzeului. Predomină aici copia după Columna lui Traian — una dintre cele mai importante piese prezentate. Este amplasată într-un mod foarte ingenios: soclul la mijloc, iar în jur, cele 125 de basoreliefuri alcătuiind friza spirală. Fiecare din aceste basoreliefuri redă scene din războaiele romanilor cu dacii. Vizitatorii muzeului se află deci față în față cu un autentic act de naștere al poporului român.

Lîngă lapidariu, în subsolul muzeului, altă secție importantă: Tezaurul istoric. În semiîntunericul care domină încăperea (800 mp) strălucesc doar podoabele de aur și pietrele prețioase. Într-o vitrină se află faimoasa «Cloșcă cu pui de aur», în alta, piesele alcătuiind tezaurul neolitic de la Moigrad (Sălaj), cu figurine stilizate, una dintre ele redînd cea mai veche reprezentare, în aur, a femeii. Coiful de aur de la Poiana Coțofenești (secolul V î.e.n.) sau Evangheliarul lui Constantin Brîncoveanu voievod, ferecat în aur, opera meșterului transilvănean Sebastian Hann (1709). Iată și tezaurul descoperit la Perșinari (Dimbovița), din epoca bronzului: o sabie de tip micenian și 11 virfuri de lănci, toate din aur. Ceva mai departe, două diademe princiare, de aur, tot din epoca bronzului, descoperite la Galeșu (Constanța). Una dintre piesele de preț: vestitul Rython de la Poroina Mare (Mehedinți), care a stîrnit senzație ori de cîte ori a fost expus în străinătate. Apoi, o camee — Cameea Orghidan (secolul III), a doua din lume ca mărime, reprezentînd o apoteoză imperială; un smarald, unul dintre cele mai mari din lume, briliante, diamante negre, numeroase bijuterii de ieri și de azi — toate ilustrînd nu numai o valoare intrinsecă, ci și măiestria meșterilor care le-au realizat. Și multe altele, care merită să fie admirate cu proprii ochi.

Muzeul este deschis șase zile pe săptămînă. Numărul celor care-l vizitează este în continuă creștere. Pe vizitator, după cum se poate vedea, nu-l atrage numai vechimea sau deosebita valoare a exponatelor, ci și dorința de a retrăi momentele cruciale ale frămîntății istoriei a poporului român, de a-și explica sau de a înțelege mai bine trecutul și, în lumina acestui trecut, prezentul și viitorul strălucit al patriei.

Crearea acestui mare și important lăcaș de cultură nu înseamnă altceva decît — cum de altfel s-a afirmat și la inaugurare — un recunoscător omagiu adus marelui făuritor al istoriei noastre, celui ce construiește acum societatea socialistă multilateral dezvoltată — poporul român.

- 1) O emoționantă fotografie din timpul înverșunatei rezistenței opuse în februarie 1933 de muncitorii de la Atelierele Grivița, cruntei opresiuni și terorii dezlănțuite de forțele reacțiunii.
- 2) În memoria eroilor care s-au jertfit în războiul pentru independență (1877-1878).
- 3) Unul dintre titlurile de proprietate acordate țărănimii în 1945 de guvernul de largă concentrare democratică prezidat de Dr. Petru Groza, cu prilejul reformei agrare.
- 4) 1939. Fotografii-document redau chipurile pline de hotărîre ale conducătorilor de atunci ai Uniunii Tineretului Comunist. În prima dintre aceste fotografii, vizitatorul muzeului recunoștește figura încă foarte tină, dar plină de energie, a tovarășului Nicolae Ceaușescu.
- 5) 23 August. O vibrantă evocare a insurecției.

(Continuare în pag. 2)

de Ioan GRIGORESCU

FRUNTEA ATELIERELOR „GRIVITA” IN ZILELE DE 15-16 FEBRUARIE 1933

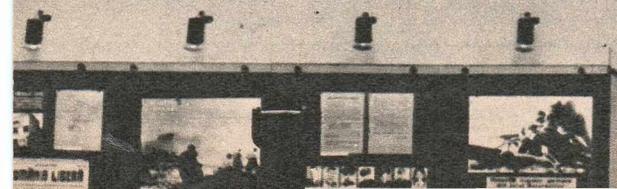
PE BAZA HOTĂRÎRII PLENAREI C.C. AL P.C.R. DIN 1939 S-ÎNTR-UN MOMENT S-A RELUAT ACTIVITATEA UNIUNEA TINERETULUI COMUNIST, ÎN FRUNTEA CAREIA A FOST DESEMÑAT NICOLAE CEAUȘESCU.

LUPTA
TINERETULUI

23 AUGUST 1944

de ce?

Intre Mainz și Frankfurt, la vreo treizeci de kilometri de metropola de pe Main, în apropierea unui punct de triaj, pe o limbă de pământ înghesuit în triunghiul format de împreunarea a două căi ferate, un cimitir cât o ogradă. De la fereastra vagonului mormintele nu se văd mai mari decât niște cărți poștale prinse într-un fagure de beton cu celule dreptunghiulare. Mi-am zis că era, probabil, un cimitir al cîinilor, — germanii au o binecunoscută dragoste de animale — dar vecinul meu de compartiment, un tînăr negru care mi-a cerut permisiunea să răsfoiască ziarul francez pe care tocmai îl citisem, mi-a spus că acolo luseseră îngropați două duzini de muncitori imigranți uciși într-o catastrofă feroviară. Morminte proaspete pe lângă care treceau în viteză trenurile celor vii. Fără cruci. Fără flori. Fără candelă, mai austere și mai anonime decît mormintele soldaților necunoscuți de pe fostele cîmpuri de luptă. Strangulate între takuzuri, aliniate sub traversele îmbibate în bitum, inundate de gunoaie, mormintele acelor pâlmași, veniți de departe pentru a muri amestecîndu-și trupurile și credințele într-o țărînă străină, mi-au apărut în cale fără oprire a acceleratului de Frankfurt ca o mărturie mută a prețului plătit de «subdezvoltați» bunăstării altora.

— Crezi că erau și negri? — îl întreb pe tovarășul meu de drum de clasa a doua din compartimentul pentru fumători.

— Erau, domnule, negrii sînt pretutindeni. Aici nici nu trebuie să ai pielea neagră pentru a fi negru.

— De unde vii?

— Din Koblenz, de la uzinele Opel.

— Lucrezi acolo?

— Mai precis, am lucrat. Acum o să caut de lucru în altă parte.

— Și de ce ai plecat?

— Crezi că de bine? Dacă nu plecam, într-o zi făceam moarte de om. Aveam un șef de echipă care nu mă scotea din «schmutzige Schwartz», adică «negru împutit»... Și noi sîntem curați, domnule, un negru nu miroase nici mai urît, nici mai frumos ca un alb, muncim la fel de bine, uneori chiar mai bine, de ce trebuie să plătim mereu pentru că ne-am născut cu pielea neagră?

Trenul aleargă, roțile bat cadența vitezei în încheietura șinelor, fumăm în tăcere și ne bucurăm, fără să ne-o mărturisim, că sîntem doar noi doi în compartiment.

— Auzi, îmi spune la un moment dat, nu știu cine ești, de unde vii și unde te duci, dar ai stat de vorbă cu mine, mi-ai oferit o țigară și m-ai lăsat să-ți citesc ziarul fără să te temi că ți-l murdăresc. Să-ți spun o chestie: se zice că un negru l-ar fi întilnit într-o zi pe Dumnezeu și l-ar fi întrebat: Spune-mi, rogu-te, preasfinte, de ce ai făcut ca eu să mă nasc cu pielea neagră? Și Dumnezeu i-a răspuns: Fiule, am făcut să te naști cu pielea neagră pentru ca atunci cînd leul dă peste tine, noaptea, în junglă, să te poți ascunde în întuneric. Bine, i-a spus atunci negrul, dar de ce ai făcut să mă nasc cu părul scurt și creț? Pentru ca atunci cînd te aleargă leul, în junglă, să te poți cățara mai ușor în copaci, și părul să nu ți se încâlcească în ramuri. Atunci fii bun, preasfinte, și spune-mi: De ce ai făcut ca eu să mă nasc la Los Angeles?

Și tovarășul meu de drum rîde, arătîndu-și dinții de un alb strălucitor. Poartă pantaloni care au fost cîndva albaștri, înălbiți de atîta spălat, o cămașă-flanel și un vindiac de vinilin. N-are alte bagaje decît o bocceluță din pînză de cort.

— Dumneata unde te-ai născut?

— Eu? Să nu crezi că la Los Angeles, ci la Dakar...

— Și nu cumva l-ai întilnit pe Dumnezeu?

— Unde, acolo? Nu, domnule, am venit aici și poate că o să-l întilnesc odată într-un cimitir ca ăla pe lângă care am trecut. Să vezi atunci ce o să-l iau eu la întrebări. Dar pînă una alta, mai am de pus unele întrebări aici, pe pămînt.

cine lansează apelul?

de Victor BĂNCIULESCU

Zilele trecute am citit un articol pe bună dreptate aspru și plin de sarcasm la adresa gospodarilor unor orașele care n-au drumuri pavate, dar proiectează construirea unor piscine olimpice!

Este, firește, dreptul oricui să viseze la frumusețea viitoare și la grandioarea urbei sale. Dar etapele, în orice domeniu, — ca și în cursele cicliste — trebuie parcurse pe rând, în ordine normală. Cine sare etapele sau crede că a descoperit «scurtături», riscă să fie descalificat.

Numeroase orașe mari ale țării, capitale de județ (Timișoara, Cluj, Iași, Ploiești, Galați și altele) au fost înzestrate în ultimii ani cu splendide săli de spectacole sportive, pe care unii edili, cu mândrie, s-au grăbit să le numească palate ale sporturilor. Realitatea aceasta este îmbucurătoare, mai ales datorită distribuției zonale (pe suprafața țării) mult mai echitabile a capacității organizatorice sportive.

Cu aceasta însă foamea de instalații sportive este departe de a fi potolită. Intrăm aci într-un ciudat cerc vicios. Facem propagandă sportivă pentru a convinge tot mai mulți cetățeni de binefacerile educației fizice; creșterea aderenților la mișcarea sportivă implică existența bazelor aferente; lipsa acestora poate îndepărta pe virtualii candidați la exerciții atletice. Cercul s-a închis. Putem s-o luăm de la început, cu munca de convingere.

Din orice cerc, fie el și vicios, se poate ieși. Soluții există. Important este doar ca ele să fie realiste, deci raționale. Bineînțeles, problema nu se rezolvă construind un bazin olimpic cu 8 culoare în județul Ialomița. Aceasta nici nu reprezintă cerința centrală, de stringență actualitate, a mișcării sportive. Mult mai necesare sînt, în perioada imediată, bazele simple, nepretențioase. Locurile de joacă și de sport, care să invite la practica exercițiilor fizice, care să permită doritorilor efectuarea lor.

Investițiile în sport, cu tot cortegiul de dificultăți, privesc în primul rînd domeniul performanței, al elitei. Noi pledăm aci pentru necesitățile sportului de masă (pe care literatura mondială de specialitate a început să-l numească, mai apropiat, «sportul pentru toți»). În această direcție există două canale legale pe care obștea le poate folosi avantajos, cu singura condiție de a antrena mase largi și a cheltui mijloace puține.

La ce altceva invită Legea 20, dacă nu la stimularea inițiativei locale? Sănătatea publică se poate apăra și prin contribuția voluntară a colectivității. Cît de ușoară ar deveni, prin efort comun, construirea unor baze sportive minimale în cartiere. În acest scop, organele sportive locale ar trebui să furnizeze documentația de specialitate (proiecte-tip de terenuri simple, cu dimensiunile recomandate). Pe de altă parte, se cere urbanistilor un mai dezvoltat simț al perspectivei umane: noile cartiere de pe planșetele lor nu sînt compuse doar din maldăre de beton, lemn și sticlă. Nici un cvartal de locuințe nu se poate lipsi (teoretic, dar de ce nu și practic?) de instalațiile sportive utile copiilor și adulților, pentru că acolo se joacă nu șotronul de moment, ci sănătatea și viitorul nației. De ce nu sînt incluse în proiectele de construcții sociale și asemenea locuri de joacă?

La acestea se adaugă posibilitățile pe care Legea 11 le conferă întreprinderilor. Ele au dreptul să investească în construcția de baze sportive (de ce nu chiar în cartierele muncitorești?) sau să aloce în același scop fonduri din beneficiile peste plan. În acest domeniu ar trebui să fie hotărîtoare intervenția organelor sindicale. Recent, am pus unui factor de răspundere întrebarea: în cîte contracte colective încheiate anul acesta există prevederi de ordin sportiv, incluzînd deci și construcții simple? Din păcate, întrebarea noastră a rămas fără răspuns.

De unde se vede că posibilități există. Obștea e gata să răspundă la apel, știind că e vorba de propriul ei interes. Dar cine lansează apelul?

SPORT

«Mă numesc Gary Chapman, am 10 ani și iubesc nespus de tare echipa de fotbal Arsenal. Peste cîteva zile teamul meu favorit va susține finala Cupei Angliei jucînd cu Leeds United. Fără discuții: cîm vom învinge. Nici nu pot gîndi altfel. Dar cum marile evenimente trebuie pregătite din timp, iată-mă în echipament complet Arsenal, în fața casei părinților mei, pe care am pavoazat-o adecvat marelui eveniment».

Din păcate, sorții n-au fost de partea lui Arsenal (învînsă cu 1-0 în minutul 53), dar cît de semnificativ este gestul micului «microbist».

Sperăm ca această imagine să rețină atenția acelor suporteri de ocazie care-și ovaționează echipa numai atunci cînd le suride victoria. Susținătorul trebuie să învețe o dată pentru totdeauna că sportul înseamnă și înfrîngere, și că atunci cînd e la greu trebuie să-și încurajeze echipa. Să fii alături de ea ca-n adevărata prietenie: și la bine, și la rău...

Nu este pentru prima dată cînd constatăm cu bucurie că fotbalul este practicat de oameni ale căror indeletniciri sînt dintre cele mai diferite. De-a lungul anilor am fost obișnuiți să cunoaștem fotbaliști care după orele de muncă părăseau halatul alb ori rigla de calcul pentru a se alinia, disciplinați, pe terenul de fotbal. De astă dată vă prezentăm orchestra națională a Franței, care înaintea susținerii unui concert simfonic s-a întîlnit la Buenos Aires cu formația orchestrei teatrului Colon din capitala Argentinei. Cu toate că în înaintarea franceză figurau instrumente celebre din orchestră, — contrabasul, flautul, trombonul, vioara I și trompeta — fluierul final al arbitrilor a pecetluit victoria formației-gază. Insuccesul de pe terenul de fotbal se pare că nu a afectat prea mult nici orchestra și nici pe dirijorul ei, Jean Martinon, care în seara aceleiași zile au obținut un remarcabil succes.

crampon

de Adrian PĂUNESCU

pentru introducerea fotbalului în școli

De ce nu se introduce fotbalul ca obiect de studiu în orele de sport ale tuturor școlilor noastre, la nivelul întregului învățămînt? De ce, de ce, și dacă vă faceți că nu auziți, întreb iarăși de ce? Nu zic să introducem fotbalul în locul trigonometriei. Dar susțin că nu trebuie să mai pară o crimă orientarea școlărilor spre fotbal. Așa s-a întîmplat, întîmplarea e gata consumată astăzi: *fotbalul este cel mai frumos dintre sporturile cu mingea.*

Iată o altă anomalie! Pe Stadionul tineretului, — al tineretului, deci! — stadion fremătător de inițiativă, stadion bine îngrijit și arătos, se practică toate sporturile, numai fotbalul — nu. Șeful Stadionului tineretului, Aurelian Cosovschi, n-are nici dumnealui nici o putere. Cine o avea putere? Fotbalul trebuie repus în drepturile sale de sport de masă. Haideți să facem ceva pentru a practica și sporturi care ne plac, pentru a face, măcar din sport, o plăcere, de cîteva ori pe săptămînă.

Introducerea fotbalului în toate școlile și pe toate stadioanele ar scădea numărul bolilor de inimă ale antrenorilor din prima divizie națională. Și chiar și la CNEFS s-ar trăi o viață mai ușoară, dacă fotbalul ar fi pus în drepturile sale firești.

Clubul Steaua împlinește 25 de ani. Deși club militar, și deși poezilor nu le plac nici căzărmiile și nici uniforme, Clubul Steaua este cea mai durabilă și mai justificată iubire sportivă a mea. Îmi place la acest club, întii de toate, seriozitatea. Căci eu sînt unul dintre acei păcătoși care pretind și umoriștilor să fie... serioși. Îmi place Steaua, în al doilea rînd, pentru că la acest club sportul de performanță și sportul de masă își dau mîna. Iubesc Steaua pentru că, deși club privilegiat, prin biologie (chémarea obligatorie a tinerilor în armată la o vîrstă anumită), Clubul Steaua nu este un conclave răsfațat și vedetist. Am iubit clubul militar pentru marea sa echipă de fotbal care a dovedit că nu e nevoie să fii golan pentru a fi talentat și că mîrlănia este o manifestare antisportivă. Fotbaliștii de la vechea CCA erau, cum se spune, niște domni. Ei aveau stil și inspirau respect. Apolzan, Alexandrescu, Constantin, Zavoda, Bone, Onisie, Tătaru, Voinescu, Toma, puteau face față, cu degajare și bun-simț, în orice context social. Am iubit Steaua și o iubesc și acum pentru că armata română crește oameni, iar nu brute.

Și, chiar dacă și Clubul Steaua ca și alte cîteva (al căror lider rămîne Dinamo) își racolau jucătorii cam peste rînd, un fapt e limpede: Steaua și-a plătit privilegiile cu o atmosferă ce s-a răsfrînt pozitiv asupra întregii mișcări sportive din România și cu performanțe excepționale.

N-am ce face, Steaua e clubul meu preferat, chiar și acum cînd nu sînt de acord cu orientarea echipei de fotbal a clubului.

La mulți ani, Steaua!

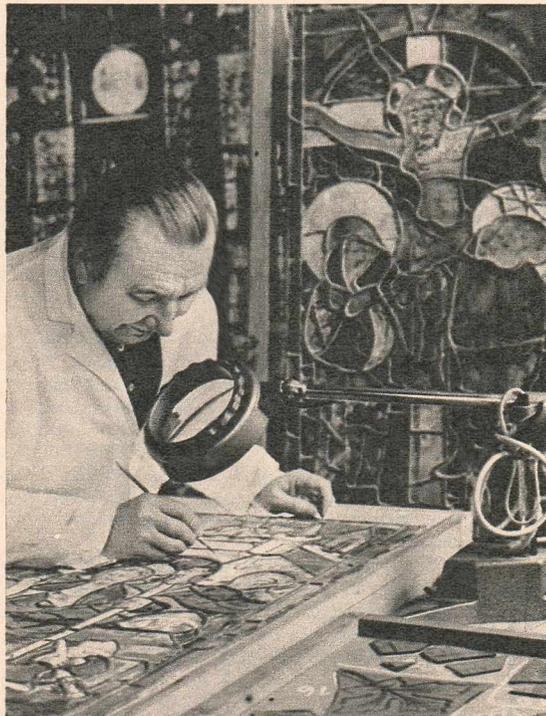
Observînd că Belphegor se face a nu ne observa, protestăm. Păi bine, dragă Belphegi, așa ne-a fost vorba? Ne treci sub tăcere? Dumneata, pe noi? Dar pînă cînd o să tot îndurăm divagațiile dumitale în chenar din ziarul Sportul? Atacă-ne o dată, ce mai stai?

Iubim pe Belphegor, dar vrem să stîrpic belphegorismul. Și, ca să fim și mai sinceri, ne place ironia acestui om de a căruia prietenie ne și bucurăm. Dar o presă fără polemici e mai mult o presă hidraulică. Așa că, în gardă, Belphegor! Să vezi ce-ți vom pune în cîrcă. Din cauza dumitale nu ne-am calificat nicăieri. Din cauza dumitale...dar hai să nu te mai acuz degeaba. Te somez însă să spui: de ce i-a fost furat meciul lui Tească, din Cupă, cu Rapid? Altă întrebare: De ce păreau jucătorii români «ameții» în meciul de la București cu Ungaria? Și ultima întrebare: De ce nu ne ataci?

Am văzut de curînd echipa de fotbal a Uniunii Sovietice și o echipă de club, din aceeași țară, și am trăit senzația că vîd un altfel de fotbal decît în restul Europei: un fotbal mai corect, mai bărbătesc și mai curat. Și, mai ales, am fost uluit să constat cîtă sportivitate au dovedit sovieticii în meciul cu scoțienii, cînd au fost furați la drumul mare.

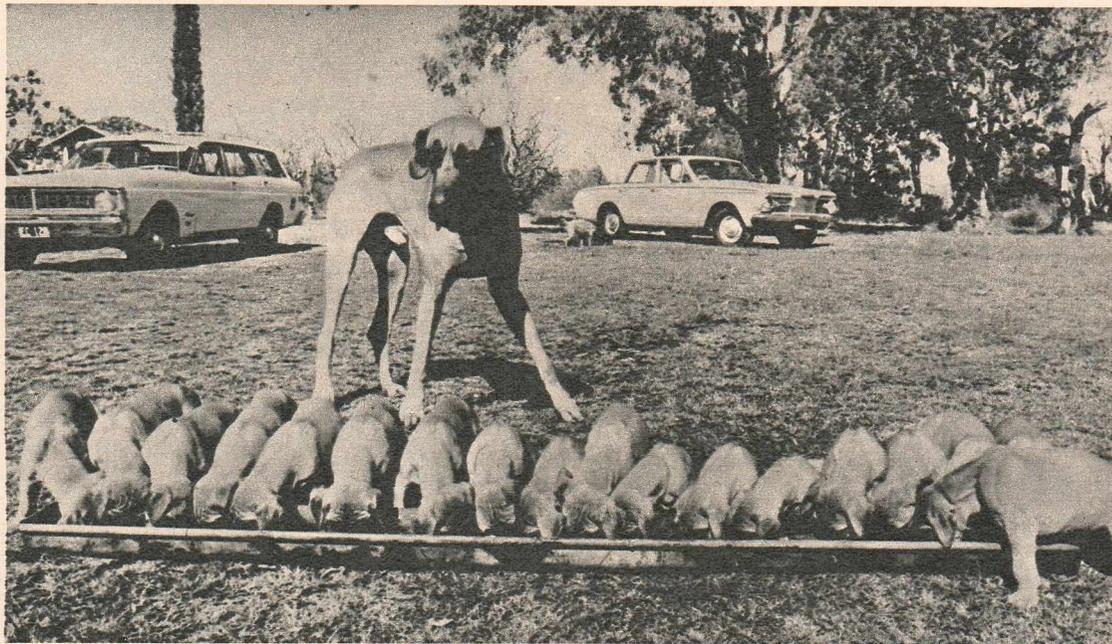
Salut exemplul pe care acești sportivi l-au dat unei Europe măcinate de afaceri, de erori și de ofsaiduri nesancționate. Și sper să nu fie vorba de o întîmplare.

A început Cupa ziarelor. Adică autocritica. Nu ne credeți. Sîntem ipocriți.

MEȘTERUL HEINZ

Heinz Hejna din Erfurt, Republica Democrată Germană, este un neîntrecut maestru-restaurator de opere de artă. Specialitatea: pictura pe sticlă, cu preferințe pentru vitralii medievale. Îl vedem pe expert aplecat asupra unuia dintre vitraliile din secolul al XIV-lea ale catedralei din Erfurt, supusă unor vaste lucrări de restaurare.

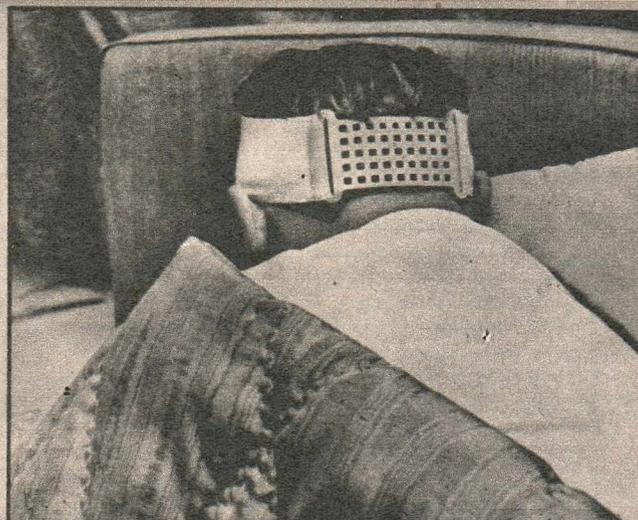
BRAVA CUTULACHE!

Din căsătoria lui Raatu Raimondi cu Raatu Radziwell, ambii din rasa uriașilor dogi danezi, s-au născut, într-o singură repriză, 18 uriași dogișori... Își dau concursul la hrănirea neobișnutei stirpe (record mondial): mama naturală, o doică (firește, din aceeași rasă) și biberoanele, în număr de 18.

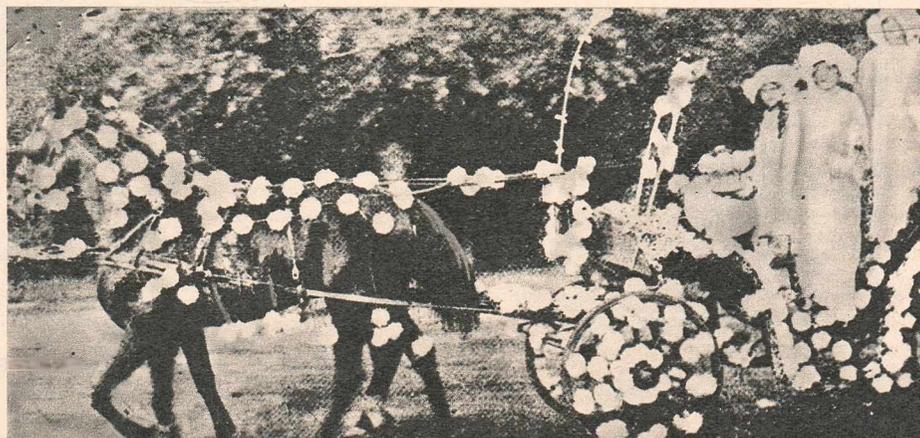
ȘIC, MĂREȚ, DE NEUITAT...

Bătăile de flori au fost inventate de francezi în a doua jumătate a secolului trecut. O astfel de serbare-spectacol era socotită, primăvara, mai ales la Nisa, «le clou d'or de la saison». La noi, noutatea aceasta a fost introdusă în anul 1895 (25 mai), când s-a organizat la Șosea — între Rondul II (Bufetul de azi) și Hipodrom (Casa Scînteii) — cea dintîi bătăie de flori, la care au luat parte «zeci de trăsuri, câteva care cu boi albi, multe velocpede și sute — sute de spectatori, totul fiind și de neuitat». Mai târziu, cînd a apărut automobilul, faimoasele bătăi de flori intră în Șosea toate «splendidele și ultraelegantele trăsuri-automobile aflate în București». În ultimii ani dinaintea primului război mondial, bătăile de flori erau organizate de către societatea «Leagă-nul» pentru strîngerea de fonduri.

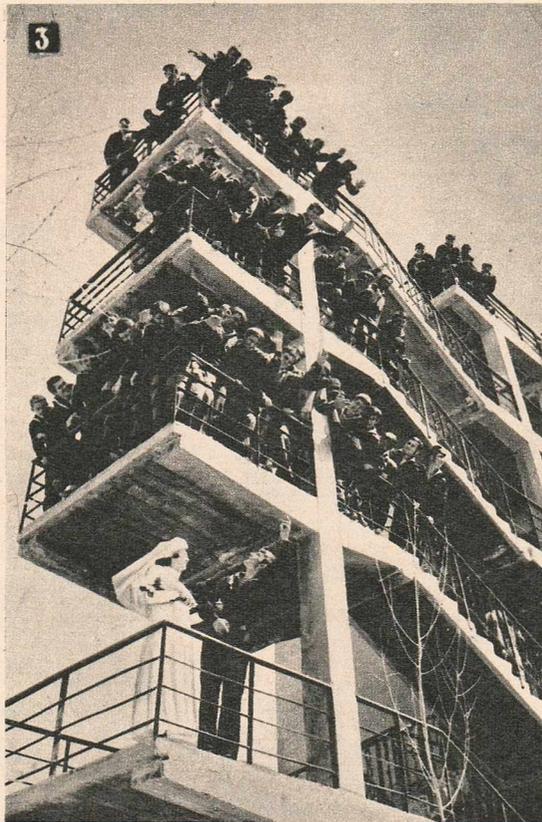

MAI SFORĂIE DACĂ-ȚI DĂ MÎNA!...

O întreprindere din orașul vest-german Gröblweg a pus la punct un aparat împotriva sforăitului, pe cît de simplu pe atît de eficace. O bandă elastică, care se îmbracă pe cap, este prevăzută în partea posterioară cu o serie de proeminențe dure care îl împiedică pe purtător să doarmă culcat pe spate. În momentul cînd acesta se întoarce pe o parte, încetează să mai sforăie.

cititori căt-re cititori

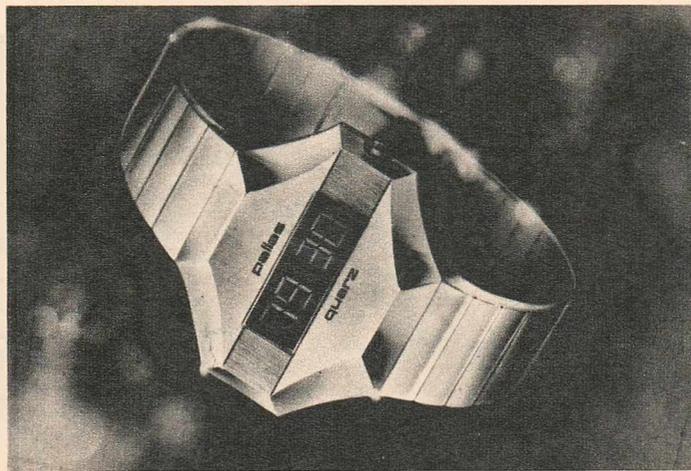

MIRELE, MIREASA ȘI NEPTUN

Printre alte multe și frumoase tradiții instaurate de-a lungul anilor de elevii ofițeri ai Școlii navale din Novorossiisk, ținutul Krasnodar (U.R.S.S.), sînt și obiceiurile de nuntă. Cînd unul dintre elevi se hotărîște să se căsătorească, sarcinile organizării festivităților nuptiale revin în întregime camarazilor săi. Iată trei momente din ceremonialul consacrat de tradițiile școlii: 1) Fotografia de nuntă, cu Neptun ca martor; 2) «Trecerea peste prag» se transformă pro causa în «trecerea peste parîmă»; 3) Felicitări de pe toate punțile.

DĂM ORA EXACTĂ!

Meșteri ceasornicari din Pforzheim (R.F.G.) au prezentat la un recent târg specific din Hanovra un ceas-brățară de o precizie aproape perfectă: maximum de aberație în timp de un an este de plus sau minus un minut. Noutățile tehnico-electronice ale ceasornicului: are o «îmîmă» de cuarț care execută 32 768 oscilații pe secundă (o balanță obișnuită de ceas execută 5 oscilații), are cadran digital continuu din lichid cristalin care — sensibilizat de lumină — indică orele, minutele și secunde.

Doresc să corespundez următorii cititori:

Gheorghe Angelica, București, sect. 3, str. Major Coravu bl. C6, sc. A, et. 2, ap. 12: teme diverse; *Nicodim Sima*, 27 ani, tehnician, București, sect. 8, str. Dăieni nr. 20: turism, automobilism, prietenie, limbi străine (franceză, engleză); *Pițigai Adriana*, 17 ani, elevă, București, sect. 4, Aleea Barajul Dunării nr. 8, bl. M21, sc. A, ap. 12: teme diverse; *Murariu Valeria*, 19 ani, Dorohoi, str. Obor Vechi nr. 12, jud. Botoșani: schimb de timbre, fotografii de actori și ilustrate; *Iviță Rodica*, 19 ani, Dorohoi, Calea Plevnei nr. 2, jud. Botoșani: prietenie, schimb de ilustrate; *Marinescu M. Ioan*, 17 ani, elev, București, sect. 5, str. Ghimpași nr. 23, bl. 2, sc. 3, et. I, ap. 70: teme diverse, schimb de ilustrate; *Hrițu Maria*, 18 ani, București, sect. 2, str. Lunca Florilor nr. 47, bl. 10, sc. 1, et. 1, ap. 16: teme diverse; *Răducu Mariana*, 17 ani, elevă, Pitești, str. Balotești nr. 35: schimb de ilustrate; *Puian I. Aurel*, 34 ani, tehnician, com. Băcia, jud. Hunedoara, of. poștal Simeria: prietenie; *Pavel A. Dorica*, elevă, anul I, educatoare, Liceul pedagogic, Botoșani: teme diverse, schimb de ilustrate; *Signea Veta*, 21 ani, loc. Slobozia, com. Voinești, jud. Iași: prietenie; *Marin Mariana*, 17 ani, sat Vispești, com. Breaza, jud. Buzău: schimb de ilustrate; *Ciocan Viorel*, Mangalia-Sud, str. Rozelor nr. 2, bl. B, et. IV, ap. 22: muzică, schimb de fotografii de actori și ilustrate; *Amărăței Niculina*, elevă, anul III A, învățătoare, Liceul pedagogic, Botoșani: sport, schimb de fotografii de actori, de cîntăreși și ilustrate; *Vișan Virgil*, Mangalia-Sud, str. Rozelor nr. 2, bl. B, et. IV, ap. 23: sport, muzică, schimb de fotografii de actori și ilustrate; *Purțuc Maria*, elevă, anul III A, învățătoare, Liceul pedagogic, Botoșani: cinema, muzică, schimb de ilustrate; *Cotiță Fănică*, 23 ani, lăcătuș-mecanic, Brăila, cart. Hipodrom, bl. G 16, sc. IV, et. III, ap. 92: viața tineretului, literatură, muzică, sport, schimb de ilustrate; *Sava Lica-Syana*, 18 ani, elevă, Galați, bd. Republicii nr. 169: schimb de fotografii de actori, de cîntăreși și ilustrate; *Vida Norica Aura*, 23 ani, I.C.H. Someș, șantier I baraj, colonia Târnița, jud. Cluj: schimb de ilustrate; *Mateoc Iuliana*, 24 ani, educatoare, com. Tinca, str. A. Ianu nr. 17, jud. Bihor: filozofie, psihologie, viața tineretului; *Bobrovski Victor*, 22 ani, U.R.S.S., Rostov-na-Donu-24, Varfolomejva 378-26: muzică, cinema, schimb de discuri, reviste și timbre (correspondență în limbile rusă, polonă și cehă); *Constantin Puiu*, București, sect. 8, Calea Griviței nr. 158, sc. B, ap. 49: teme diverse, schimb de ilustrate; *Truțașu Steluța*, 22 ani, contabilă, sat Oprîșenești, com. lanca, jud. Brăila: teme diverse, schimb de ilustrate; *Maldoveanu Florin*, 18 ani, Brăila, str. Roșiorilor nr. 11: schimb de fotografii de actori și ilustrate; *Gaspar Petrică*, 18 ani, elev, Focșani, str. Mare a Unirii nr. 321 A: teme diverse, schimb de ilustrate; *Ciudin Cristina*, 48 ani, lași, str. Primăverii nr. 15, sc. A, et. III, ap. 15: teme diverse; *Burciu Elena*, 18 ani, elevă, anul III, învățătoare, Liceul pedagogic, Botoșani: teme diverse, schimb de ilustrate; *Sasu Ion*, 21 ani, rectificator, Tohan, str. Lotrului, bl. J.K., ap. 69, jud. Brașov: literatură, turism, schimb de ilustrate; *Pricopie Viorela*, 21 ani, studentă, Iași, str. Traian nr. 3 A: teme diverse; *Preda Eugenia*, București, sect. 6, str. Radu, Constantin nr. 22, bl. 24, sc. B, et. 1, ap. 26: muzică ușoară, schimb de fotografii de actori și ilustrate; *Tauciuc Adina*, elevă, Botoșani, str. Dobrogeanu Ghera nr. 57: schimb de ilustrate; *Burciu D. Ioan*, 29 ani, profesor, com. Pădureni nr. 413, jud. Cluj: filozofie, sociologie, estetică, schimb de ilustrate; *Bojesau Dorina*, 20 ani, Arad, str. Karl Marx nr. 112: prietenie, sport; *Vaneșu Dan*, 19 ani, Pitești, str. Fintînei nr. 68: cinema, muzică pop; *Cojocaru Constantin*, elev, com. Segarcea, jud. Dolj: teme diverse, schimb de ilustrate; *Dinu Valentina*, 18 ani, elevă, București, sect. 7, str. Vespasian nr. 61, et. 1; schimb de fotografii de actori și ilustrate; *Niță Nina*, 20 ani, Brăila, str. Victoriei, bl. 40, sc. B, et. IV, ap. 30: teme diverse, schimb de ilustrate; *Țaga Liliana*, 17 ani, elevă, Giurgiu, str. 30 Decembrie nr. 20: teme diverse, schimb de ilustrate; *Cojocaru Mariana*, Băicoi-Tîntea, str. Dumbrava Roșie nr. 2, jud. Prahova: teme diverse, schimb de ilustrate; *Stănicu Ilie*, 23 ani, electrician, Constanța, Tomis-Nord, bd. Alex. Lăpușeanu nr. 187, bl. 6, sc. C, et. III, ap. 55: teme diverse; *Vicol Olga*, elevă, Botoșani, str. Dobrogeanu Ghera nr. 61: schimb de ilustrate.

O specialitate deosebită, cu gust excelent, preparată din
MACROURI AFUMATE LA CALD

FILE DE MACROURI, «PARISIENNE»

1 kg macrouri afumate; se scot fileuri și se pun în oțet diluat, timp de 3 ore, pentru a se desăra.

Se așază fileurile pe platou și se ornează cu legume fierte (morcovi, cartofi, mazăre, fasole verde, conopidă, roșii) tăiate în formă cubică. Se servesc cu sos de maioneză și verdeată.

ÎNTRERINDEREA PISCICOLĂ BUCUREȘTI

somn adînc, reconfortant

NUMAI ÎN DORMITORUL

TIMIȘ

O NOUĂ GARNITURĂ DE MOBILĂ LANSATĂ DE ÎNTREPRINDERILE

MINISTERULUI ECONOMIEI FORESTIERE ȘI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII

- Pat pentru două persoane
- Tapițerii Relaxa
- Dulap cu trei uși
- Toaletă cu oglindă
- Taburet
- Comodă cu două uși

MATERIALE DE PRIMA CALITATE —
LINIE MODERNĂ — ASPECT ELEGANT

o săptămână în lume

Concordanța deplină dintre politica internă și cea externă, promovată de partidul și statul nostru, și-a găsit și în această săptămână noi forme de expresie, demonstrând consecvența cu care România socialistă se manifestă ca forță dinamică în arena internațională și aduce contribuții substanțiale atât la propria sa dezvoltare multilaterală cât și la cauza păcii și securității internaționale. În cuvântarea rostită la Conferința națională a scriitorilor, președintele Nicolae Ceaușescu a reafirmat voința noastră de acțiune și în viitor în acest spirit și pe aceste coordonate, convingși fiind că «politica noastră externă, care ridică prestigiul României pe plan internațional, aducându-i alături prieteni pe toate meridianele lumii, corespunde intereselor supreme ale poporului român și, în același timp, slujește cauzei generale a socialismului, luptei forțelor progresiste, anti-imperialiste de pretutindeni, colaborării, destinderii și păcii în lume». Prin tot ceea ce făptuim, prin toate acțiunile noastre pe plan intern sau extern ne străduim să stimulăm tendințele pozitive ce se conturează în viața internațională, să promovăm ideile destinderii și colaborării între țări și popoare. Ratificarea în unanimitate de către Consiliul de Stat a Tratatului româno-ungar de prietenie, colaborare și asistență mutuală corespunde din acest punct de vedere principiilor de bază ale politicii externe românești, reprezentând expresia voinței poporului nostru de a milita neabătut pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu țara socialistă vecină: Republica Populară Ungară.

Pe aceleași coordonate ale relațiilor de strânsă prietenie pe care țara noastră le cultivă cu celelalte state socialiste se înscrie și vizita în România a tovarășului Fidel Castro Ruz, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-ministru al Guvernului Revoluționar al Republicii Cuba. Această vizită, convorbirile oficiale pe care le-a prilejuit, reprezintă un moment în cronica relațiilor româno-cubaneze, constituind un mijloc direct pentru o mai bună cunoaștere reciprocă între cele două țări și popoare angajate în construcția socialismului, în două zone diferite ale globului. Oaspeții cubanezi s-au aflat în mijlocul nostru într-o perioadă când pe tot cuprinsul țării se desfășoară din plin marea bătaie a întrecerii socialiste, când, la chemarea partidului, milioane de oameni ai muncii sînt angrenați într-un efort comun, plin de elan, pentru înfăptuirea înainte de termen a planului cincinal, pentru întimpinarea cu noi și însemnate victorii în producție a Conferinței Naționale a P.C.R. și a celei de-a XXV-a aniversări a republicii.

Tovarășul Fidel Castro, care și-a exprimat mulțumirea pentru primirea și ospitalitatea de care s-a bucurat în țara noastră, a avut prilejul să cunoască de aproape munca și înfăptuirile poporului român sub conducerea Partidului Comunist. Evocând perspectivele extinderii relațiilor de colaborare româno-cubaneze, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că această colaborare corespunde totodată intereselor generale ale socialismului, pentru că, în ultimă instanță, «forța socialismului în lume constă în forța fiecărei țări socialiste în parte».

Marile probleme care confruntă omenirea contemporană impun prezența și participarea activă și cu drepturi egale la viața internațională a tuturor popoarelor lumii, mari sau mici. Numai prin luarea în considerare a poziției fiecărei țări, a intereselor naționale ale fiecărui popor se poate asigura o pace reală și trainică. «Viața demonstrează permanent — spunea zilele acestea tovarășul Nicolae Ceaușescu — că numai cu participarea tuturor națiunilor, a tuturor statelor se pot soluționa problemele în interesul păcii și progresului».

Ideile majore ale coexistenței pașnice, ale egalității și renunțării la folosirea forței sau la amenințarea cu folosirea ei și-au găsit expresia și în cursul vizitei la Moscova a președintelui S.U.A., Richard Nixon. Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosîghin, a afirmat, într-una din cuvântările pe care le-a rostit cu acest prilej, că rezultatele convorbirilor sovieto-americane ar avea valoare redusă dacă ar fi în contradicție cu interesele legitime ale altor state, cu interesele securității și independenței lor. De altfel, în documentul intitulat «Bazele relațiilor reciproce dintre U.R.S.S. și S.U.A.» părțile recunosc că încercările de a obține avantaje unilaterale, în mod direct sau indirect, pe seama unei alte părți, sînt incompatibile cu țelurile pe care și le propun. În același document se arată că U.R.S.S. și S.U.A. vor porni de la convingerea comună că nu există altă bază pentru relațiile dintre ele în afara coexistenței pașnice. Se precizează totodată că deosebirile de ordin ideologic și de sisteme sociale dintre cele două state nu reprezintă un obstacol în calea dezvoltării de relații normale între ele, bazate pe principiile suveranității, egalității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Ideea indivizibilității păcii a reieșit și din cuvântarea pe care președintele Nixon a rostit-o la televiziunea sovietică. El a arătat că dacă lumea este azi mai lipsită de primejdii, aceasta se datorește faptului că puterea și resursele ei sînt răspândite mai larg.

O participare permanentă și multilaterală a tuturor țărilor și popoarelor la concertul internațional, la strădaniile de normalizare și destindere, nu poate decît să consolideze pozițiile păcii în lume. Sub acest aspect, interesul pe care țara noastră, ca și numeroase alte state, îl acordă promovării securității și colaborării europene apare nu numai ca un fenomen firesc dar și ca un imperativ al vieții. «Noi trăim în acest continent. Dorim ca Europa, de unde au început cele două războaie mondiale din secolul nostru, să devină un continent al colaborării și păcii» (Nicolae Ceaușescu). În acest spirit și cu substanțiale contribuții la cauza destinderii în Europa, exponenți ai opiniei publice din țara noastră iau parte zilele acestea la prestigioasa Adunare de la Bruxelles a reprezentanților opiniei publice pentru securitate și cooperare europeană, una din acele puternice manifestări premergătoare mult așteptatei Conferințe generale-europene de la Helsinki.

Dic. BABOIAN

Marti, 30 mai 1972

realități din lumea capitalului

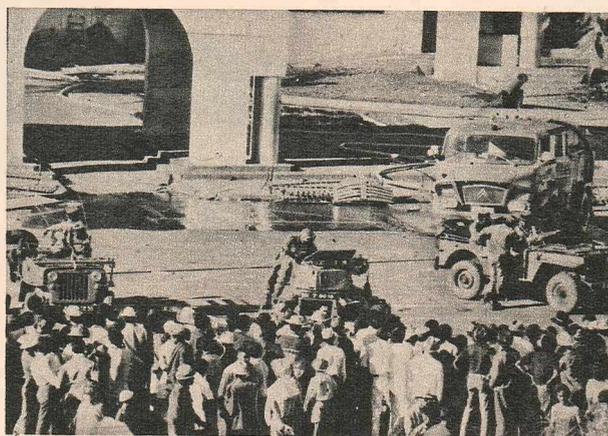
O familie de italieni a coborât dintr-un «tren al speranței» — cum sînt supranumite trenurile care duc emigranții peste hotare — într-o gară elvețiană. Șansele ei de a-și vedea speranțele împlinite sînt reduse pentru că guvernul elvețian și-a reafirmat hotărîrea de a menține măsurile restrictive adoptate în 1970 în legătură cu folosirea mîinii de lucru străine. Ziarul «Corriere della Sera» prezintă într-un amplu documentar situația muncitorilor italieni în Elveția precum și diversele aspecte ale condiției emigranților. Potrivit unui studiu recent al Centrului pentru problemele emigranților cu sediul la Milano, în perioada 1958-1969 au emigrat din sudul Italiei 2 639 000 persoane, fluxul înregistrînd valori ridicate și în 1970 și în 1971. În decurs de un secol s-au stabilit în străinătate peste 25 milioane italieni.

Pe de altă parte — menționează «Corriere della Sera» — fără emigranți nivelul șomajului ar fi și mai ridicat, tensiunile sociale și mai mari. Iar economiile pe care milioanele de emigranți italieni le trimit în țară (peste 10 miliarde 600 milioane de dolari în perioada 1952-1971) constituie — după veniturile provenite din industria turistică — cel mai mare aport de valută străină în balanța de plăți a Italiei.

cei care pleacă cu „trenurile speranței“

tananarive — zile de încordare

Declanșată inițial ca o grevă studențescă în sprijinul cererilor vizind decolonizarea învățămîntului, mișcarea revendicativă a cuprins și muncitorimea din Republica Malgașă, afectată de serioase dificultăți economice. Reprimarea brutală de către autoritățile a manifestațiilor — incidente sîngeroase de la Tananarive (în fotografie) soldindu-se cu 30 de morți și aproximativ 200 răniți — a determinat declararea unei greve generale a muncitorilor și studenților, în urma căreia Adunarea Națională a țării, întrunită în sesiune extraordinară, a hotărît formarea unei noi echipe ministeriale care să înfăptuiască o reformă democratică și revizuirea actualului sistem al învățămîntului universitar — în spiritul revendicărilor greviștilor.

pe jos, peste bosfor

Acești reporteri sînt printre pușinii oameni ce se pot lăuda că au trecut strîmtoarea Bosfor... pe jos. Este drept, puțin cam incomod, pe plasa ce leagă deocamdată doi piloni. În 1973, construcția acestui pod lung de aproximativ un kilometru, ce este menit a deveni un mijloc de legătură directă între Europa și Asia, va fi terminată, permițînd traficului în flux continuu al oamenilor și vehiculelor.

pieta – niciodată ca înainte?

Pieta, capodopera lui Michelangelo, singura lucrare pe care a semnat-o vreodată, se află acum în curs de restaurare. Francesco Vacchini, directorul oficiului tehnic al Vaticanului, a declarat că «statuia nu va mai arăta niciodată ca înainte». Părțile dizlocate de loviturile de ciocan ale dezechilibratului care a desprins — înainte ca cineva dintre cei aflați de față la Bazilica Sfintul Petru să fi putut interveni — brațul și mâna stângă a Madonei, fragmente din nas și ochiul stâng, precum și din vâl, vor putea fi puse la loc, dar urmele lipiturilor în blocul de marmură vor rămâne vizibile. După ce lucrările de restaurare vor fi încheiate, un panou gros de sticlă va proteja acest grup statuar — cea mai prețioasă piesă din colecțiile de artă ale Vaticanului — în așa fel ca alte manifestări de demență, alte acte de vandalism ca acela care a deteriorat capodopera lui Michelangelo să nu se mai poată repeta. În fotografie, se depun flori pe statuia mutilată.

VIII ȘI MORTII ACUZĂ!

Direct afectat de continuarea participării S.U.A. la războiul din Vietnam și profund îngrijorat de urmările intensificării bombardamentelor aviației americane asupra teritoriului R.D. Vietnam, poporul american își exprimă prin cele mai variate forme ostilitatea deschisă față de orice încercare de a se prelungi, inutil și catastrofal, prezența trupelor S.U.A. în Indochina. În acest sens s-au pronunțat zilele trecute și participanții la demonstrațiile succesive ce au avut loc la Washington, în fața clădirii Congresului.

În imaginea de sus, senatorul Edward Kennedy, fratele fostului președinte al S.U.A., adresându-se mulțimii adunate pe treptele clădirii Capitolului în cadrul unui miting convocat aici de organizația

American for Democratic Action. Printre ceilalți vorbitori, la tribună s-au aflat senatorul Harold Hughes și câțiva membri ai Camerei reprezentanților, între care Paul McCloskey, Robert Dinan și alții. Poliția a operat peste o sută de arestări... În imaginea de jos, altă acțiune de înfierare a ororilor din Vietnam. Pe străzile New Yorkului și-a făcut apariția această stranie și insolită coloană de «fantome», reprezentând femeile vietnameze ucise în războiul purtat de S.U.A. în Indochina. Ore în șir, demonstrații cu cutreierat în marș tăcut principalele artere ale metropolei americane, în semn că pînă și morții îi acuză pe cei ce continuă să bombardeze orașe și sate, semănînd pretutindeni distrugerea și moartea.

flăcări pe rio de la plata

83 morți, numeroși răniți și câțiva dispăruți, iată bilanțul catastrofei care a avut loc zilele acestea pe Rio de La Plata, la 120 kilometri sud de Buenos Aires. Datorită ceții, cargoul britanic «Royston Grange» (10 000 tone), care efectua un transport de carne, s-a ciocnit de petrolierul liberian «Thien Chee» (13 000 tone), care transporta 20 000 tone de ștei. Coliziunea a fost atât de violentă, încît vasul petrolier a fost cuprins imediat de flăcări și în câteva ore a devenit o epavă plutitoare.

Din cei 41 oameni aflați la bordul navei liberiene, doar 8 au fost dați dispăruți, restul de 33 au putut fi salvați. În schimb, pe vasul britanic s-a produs o adevărată tragedie, 65 de pasageri și 10 marinari au murit pur și simplu asfixiați de norul dens de fum produs de incendiul de pe «Thien Chee». Vîntul a împins fumul în direcția vasului englez, la bordul căruia de altfel numeroase persoane au murit de pe urma gazelor toxice emanate dintr-un rezervor spart. Între timp, căldura infernală de 150°C produsă de petrolierul în flăcări a spulberat orice speranță ca pe «Royston Grange» să mai existe un supraviețuitor al dezastrului.

glob comentariu foto

ROMA

“accademia di romania” în preajma semicentenerului

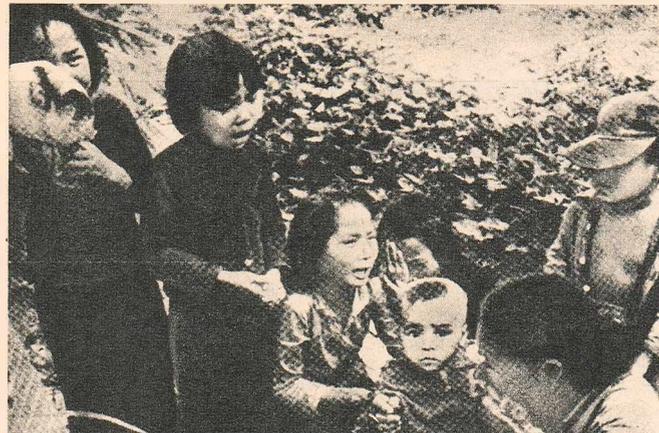
Correspondență specială
de la Eleonora NICOLA

Se vor împlini curînd 50 de ani de la înființarea Academiei Române din Roma. Această instituție, focar de cultură românească în inima Italiei, fondată de marele istoric și arheolog Vasile Pârvan, desfășoară astăzi o activitate vastă, condusă fiind de distinsul om de cultură, profesorul Alexandru Balaci.

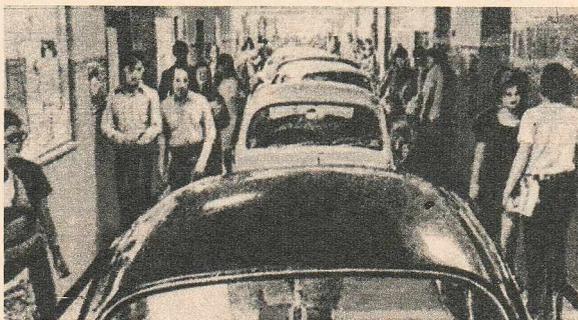
Am avut prilejul în timpul unei șederi mai îndelungate la Roma să urmăresc îndeaproape activitatea acestei instituții care a cunoscut cîndva luminile lui Nicolae Iorga și George Călinescu. În cadrul Academiei se organizează prezentări de filme și expoziții de artă românească, concerte și conferințe ținute de personalități române și italiene. Fiecare din aceste manifestări reușește să cîștige interesul și simpatia italienilor pentru țara noastră. Am fost de față la cîteva conferințe ce au avut loc în fața unor săli arhipline. Amintim conferința muzicologului Ada Brumaru despre George Enescu și școala muzicală românească, relațiile profesorului Giancarlo Vigorelli despre întîlnirile sale cu scriitorii români, masa rotundă pe tema tratamentului cu procaînă împotriva îmbătrînirii, la care a participat prof. dr. Ana Aslan, evocarea personalității eminențului om politic, diplomat român Nicolae Titulescu, prezentată de ambasadorul nostru în Italia, Iacob Ionașcu, masa rotundă avînd drept temă dezvoltarea raporturilor culturale italo-române.

De un viu interes s-au bucurat cele două concerte susținute de violonista Lola Bobescu, precum și expozițiile de artă plastică Viorica Prodanov, Maria Vaida, Valery Escalar, Roberto Ruta și, recent, expoziția de pictură Vasile Brătulescu. Activitatea culturală a «Accademia di Romania» este întregită de funcționarea unei bogate biblioteci, dotată cu mii de cărți și periodice care stau la dispoziția suteleor de cititori ce vor să se informeze asupra realităților din țara noastră și a progreselor României socialiste. Trebuie consemnat de asemenea că în acest mediu de înaltă ținută spirituală, ajutați de direcția Academiei, își desfășoară activitatea de studiu un grup de tineri studenți români. Pe de altă parte, numeroși cetățeni italieni frecventează cursurile de limba română organizate aici. După cum se vede, «Accademia di Romania» se pregătește să-și întîmpine semicentenerul cu un prodigios bilanț de activitate.

copilăria lor: urgія războiului

Imaginile de față aproape că n-au nevoie să fie însoțite de cuvinte. Poate doar de precizarea că le-am ales dintre fotografiile transmise de corespondenții de presă din «zone fierbinți» ale lumii: Vietnamul de Sud și Irlanda de Nord. Firește, amploarea și implicațiile ororilor războiului pe care le trăiesc cele două regiuni ale globului sînt diferite. Dar simțămintele pe care le degajă chipurile acestor copii — fie că este vorba de cei sud-vietnamezi, care n-au cunoscut decît mizeria, ororile, pribegia de teama bombardamentelor, fie că este vorba de copiii nord-irlandezi ce trăiesc sub teroarea atentatelor și a «pacificării» — constituie aceeași condamnare a războiului, a celor ce le pustiesc nu numai pămîntul, ci și copilăria.

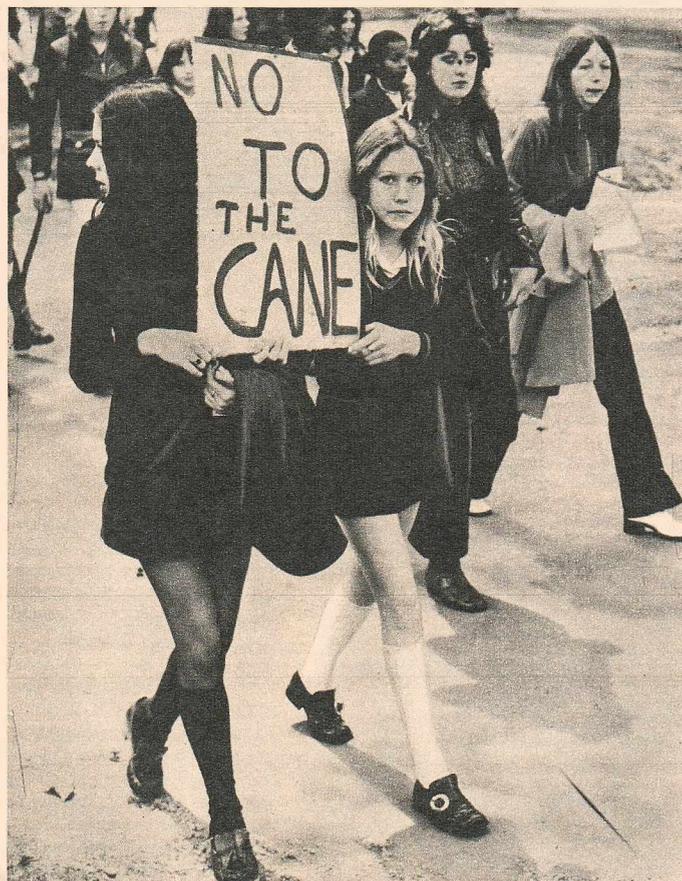

mai în glumă...

Fiecare an universitar își are farsele studențești tradiționale. Unele mai reușite, altele mai puțin... dar tot farse. Victimele lor sînt în primul rînd — se știe — «bobocii». Cei de la Universitatea americană Wheatridge (statul Colorado) n-au făcut excepție. Zilele trecute, studenții din anul întîi au fost de-a dreptul uluiți cînd au constatat că unul dintre coridoarele ce asigură accesul în sălile de curs era blocat de un șir de... 15 autoturisme Volkswagen. Cum au ajuns mașinile în incinta clădirii? Și cu ce scop? Cînd și-au dat seama că este vorba de o farsă, și încă una excentrică, pusă la cale de studenții seniori, bobocii n-au mai pus întrebări.

...mai în serios...

Ceea ce vedeți în această fotografie nu mai ține de farsă. Încercînd să-și exprime printr-o acțiune de protest dezacordul față de metodele pedagogice cu caracter anacronic, elevii a 70 de școli londoneze au ieșit în stradă purtînd pancarte cu lozinci prin care cer abolirea bătăii și a carcerii în școli. În fotografie: elevi purtînd o pancartă cu inscripția: «NU, BĂTĂII!»

adio plete!

Soldații vest-germani nu mai pot purta de acum înainte plete. Vor trebui și ei — așa cum se cere în imensa majoritate a armatelor din lume — să se tundă. Un ordin de zi obligă pe tinerii aflați în stagiul militar să respecte o lungime reglementară a părului, fără favoriți și fără bucle pe umeri, nici măcar ascunse sub berețele de uniformă.

okinawa: yenii iau locul dolarilor

Marcînd momentul retrocedării către Japonia a Okinawei, data de 15 mai reprezintă doar începutul unui proces de înlăturare a consecințelor celor două decenii și mai bine de ocupație americană. Imaginea înfățișează prezentarea în vitrina unui magazin din Naha — centrul administrativ al noii prefecturi japoneze Okinawa — a yenilor. Sînt astfel făcute cunoscute localnicilor bancnotele japoneze cu putere de circulație azi, care iau de aci înainte locul dolarilor americani. Dar schimbările nu se vor rezuma la înlocuirea monedelor. Vor trebui create locuri de muncă, va trebui dezvoltată economia de sine stătătoare a acestei zone dependente pînă acum doar de existența bazelor militare americane și, de asemenea, va trebui ridicat nivelul de trai al locuitorilor de aci — care este în prezent mult mai scăzut decît cel al cetățenilor din restul Japoniei. Și nu mai puțin important —

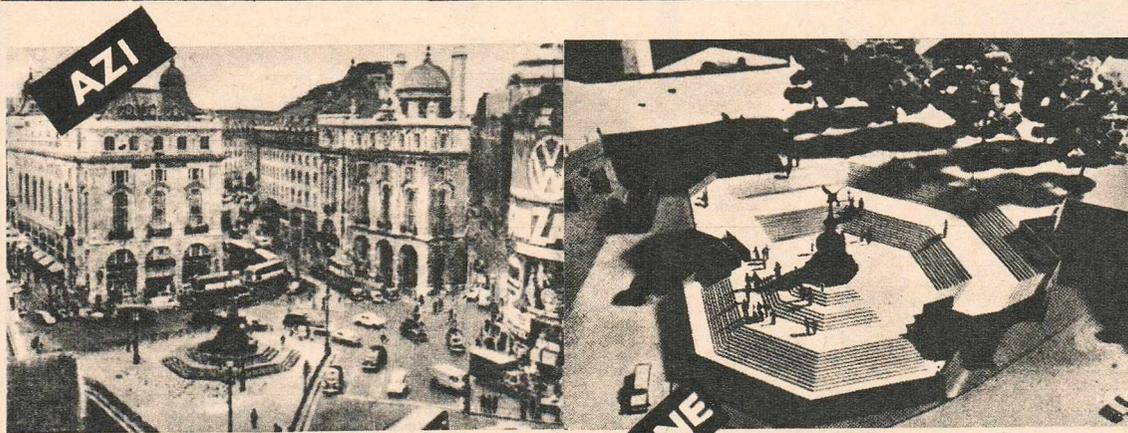
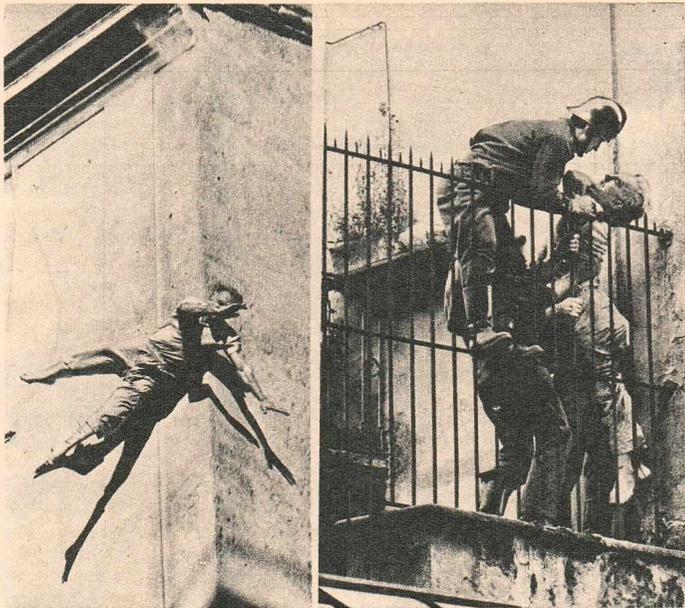
afirmă forțele progresiste din Japonia — este ca retrocedarea să fie însoțită de retragerea totală a forțelor armate americane staționate pe insulă și de evacuarea armelor nucleare ale S.U.A. amplasate aci.

secvențe zguduitoare

Nu sînt reproduse dintr-un film de senzație. Ambele instantanee, surprinse de un foto-reporter, redau epilogul în doi timpi al unei drame conjugale petrecute zilele acestea la Milano.

Din motive încă necunoscute, Salvatore Patti, un om în vîrstă de 61 de ani, a avut o ceartă violentă cu soția sa. În focul altercațiilor, el i-a aplicat cîteva lovituri de pe urma cărora femeia a sucombat. Cuprins de disperare, Patti s-a urcat pe acoperișul casei, probabil pentru a se arunca în gol. N-a avut totuși suficient curaj. Între timp, vecinii au dat alarma și au încercat să-l convingă să coboare. A sosit poliția. Apoi, două mașini de pompieri. Omul continua să stea încremenit pe acoperiș fără să scoată o vorbă. Toate apelurile ce i-au fost adresate nu l-au putut determina să coboare. La un moment dat însă, pierzîndu-și echilibrul, a căzut de la înălțime. În clipa următoare, Salvatore Patti murea răstignit în grilajul de fier. Secvențe zguduitoare ale unei drame familiale.

„piccadilly circus“

Urbanisții britanici au elaborat pentru celebra piață londoneză «Piccadilly Circus» — supranumită în timpurile de glorie ale Imperiului colonial britanic «ombilicul pămîntului» — un plan de transformare radicală. Macheta unei piețe gen «anul 2000», în formă de amfiteatru cu mai multe trepte, cu străzi suprapuse pentru facilitarea circulației, imobile de oțel și ciment de forme geometrice, ghirlande de lumini la diferite niveluri, a fost prezentată publicului londonez. Din vechea piață înconjurată de clădiri baroce și georgiene nu ar mai urma să supraviețuiască decât celebra statuie a lui Eros. În presa britanică au apărut numeroase opinii care condamnă cu vehemență acest proiect care ar schimba total aspectul tradițional al pieței dragi atîtor inimi britanice. Proiectul — a cărui aplicare va costa aproximativ 100 milioane lire sterline — urmează să fie supus spre aprobare Consiliului municipal al Londrei. În fotografia din stînga: Piccadilly Circus azi; dreapta: macheta noii piețe.

cronica de trei secunde

NOTĂ NOCTURNĂ

Nu-mi este de loc ușor să iau creionul în mînă — e noaptea, tîrziu, ora 0,13, degetele îmi tremură, orașul doarme, aprind ultima țigară, pulsul e accelerat, nu pot dormi. Mă apasă un sentiment apăsător, rareori încercat, straniu. Simt nevoia de a informa. Simt nevoia să aștern pe hîrtie fapte numai de mine știute, să le știe toată lumea, trebuie să le torn, e o chemare obscură, a întregii ființe, căreia nu mă pot împotrivi.

Am tăcut toată luna mai, ca să las primăvara să se bucure de primăvară. Primăvara are și ea dreptul la mila mea. Dar acum, fiindcă am intrat în luna iunie, trebuie să informez — fie și concis, fie și în șoaptă — că poliția, medicii și psihiatrul din New York au fost în alertă de la sfîrșitul lunii aprilie, ei fiind informați că, din motive prea puțin cunoscute, în luna mai se înregistrează cel mai mare număr de sinucideri în oraș (1971: 1 200 sinucideri reușite, 15 000 ratate!). În mai, newyorkezul intră în depresiune nervoasă, mijloacele folosite sînt — în ordine — barbituricele, sărirea pe fereastră și spînzurarea. Se mai știa că femeile încearcă de trei ori mai des să se omoare, dar bărbații reușesc actul într-o proporție de trei ori mai mare. Tipul de sinucigaș ar fi un alb, în jur de 50 de ani, căsătorit, locuitor al Manhattanului.

Totodată mă apasă datoria de a informa că un profesor al Universității din Hamburg a descoperit unele mistere ale vieții amoroase la omizi. Omida sud-africană cheamă la dragoste frecîndu-și de carapace una din cele 21 de perechi-picioare, emițînd un sunet asemănător ferăstrăului uman. Omida britanică și mascu-

lină îndeamnă la amor altfel: timp de cîteva minute își lovește capul de sol în ritmul de 5 ori pe secundă.

Continuă, de asemenea, vînzarea prin licitație a cazematelor fostei linii Maginot. O doamnă din New York a plătit 60 000 de franci pentru o «piesă» cu 32 de săli, dorind să-i lase fiului ei «un loc istoric». În același timp, cîntăreța spaniolă Montserrat Caballe leșină pe scenă, la Opera din Paris, în a doua parte a recitalului ei — mai precis în timp ce cînta «Addio del passato» din «Traviata». Deși vocea nu mărturisea nici o slăbiciune, artista a căzut deodată și a fost transportată în culise; țin să informez că se crede a fi vorba de o epuizare nervoasă în urma uralelor și urletelor publicului la piesa precedentă — o arie din «Othello» — care au obligat-o să rămînă 10 minute pe scenă pentru a mulțumi mulțimii în delir. Denunț astfel ceea ce e de denunțat.

Și nu mă pot culca înainte de a mai dezvălui că la Liège, de curînd, a avut loc ședința Federației internaționale de tanatopraxie, unde s-au discutat ultimele noutăți în materie de sicrie și accesorii funerare. Ce măsuri se vor lua?

Nu e tot ce am avut de spus, mai trebuie să adaug că urăsc trădarea ca și pe trădători, urăsc delațiunea și pe delatori dar din cînd în cînd, noaptea, mă strînge de gît acest sentiment straniu, nevoia de a redacta note nocturne, memorii informative, chemare obscură a întregii ființe, căreia etc., etc., etc. Și fiindcă vreau să mă denunț pînă la capăt, fiindcă nu vreau să ascund nimic, mărturisesc că îmi vine să urlu, în puterea nopții, strigătul lugubru: de ce?

Radu COSAȘU

agendă

Problema reconsiderării acordului militar dintre Filipine și S.U.A. constituie obiectul unor serioase preocupări la Manila. Ministrul de externe filipinez CARLOS ROMULO a declarat că, întrucît multe prevederi ale acestui acord «nu mai corespund situației actuale interne și externe», au fost inițiate convorbiri cu partea americană privind modificarea documentului, pentru a se înlătura orice prevedere care ar leza independența și suveranitatea statului filipinez.

Printre numeroasele personalități politice americane care critică refuzul Washingtonului de a participa la tratativele cvadripartite de la Paris în problema Vietnamului se numără și senatorul HUBERT HUMPHREY. Pentru a cîștiga simpatia masei alegătorilor în cadrul actualelor «primaries», Humpfrey a declarat: «S.U.A. trebuie să revină neîntîrziat la masa convorbirilor de la Paris; poporul vietnamez trebuie să-și rezolve singur problema viitorului propriei sale țări».

Comisia de experți prezidată de lordul PEARCE, care avea misiunea de a sonda atitudinea populației rhodesiene față de acordurile de compromis semnate în noiembrie anul trecut, la Salisbury, de șeful diplomației britanice, Sir Alec Douglas-Home, și-a încheiat lucrările. Concluziile raportului sînt categorice: majoritatea zdrobitoare a populației rhodesiene respinge acordurile ca fiind incompatibile cu demnitatea și aspirațiile ei legitime.

Fostul presedinte al statului bolivian, JUAN JOSE TORRES, care a fost înlăturat de la putere anul trecut prin lovitură de stat urmată de înstaurarea regimului militar condus de Hugo Banzer, intenționează să se stabilească la Santiago de Chile. Agenția Prensa Latina citează o declarație a adjunctului ministrului de interne chilian, Daniel Vergara, care consideră posibilă rămînerea în Chile a lui Torres, «neexistînd nici un fel de impedimente legale».

Circulă de mai mult timp știri potrivit cărora renumitul om de teatru britanic SIR LAURENCE OLIVIER, unul dintre cei mai mari actori ai timpului nostru, ar suferi de o maladie gravă localizată la gît. Aceste știri alarmante au fost recent confirmate, și iată, în sprijinul lor, această fotografie recentă, prezentîndu-l pe Laurence Olivier cu gîtul bandajat, la ieșirea din Teatrul Național din Londra.

Într-o declarație dată publicității cu prilejul Zilei eliberării Africii, secretarul general al Organizației Unității Africane, DIALLO TELLİ, a evocat succesele importante obținute de popoarele din coloniile portugheze în lupta pentru eliberarea de sub dominația colonială, precum și intensificarea acțiunilor populației africane împotriva regimurilor rasiste de la Pretoria și Salisbury.

cronica satirică

umor

DE PESTE HOTARE

de Teodor MAZILU

caraghiosul tolerant

Sînt unii oameni care își transformă obligațiile de serviciu cele mai elementare în trăsături de caracter. Îți sugerează că dacă te servește, îți eliberează un act sau îți aduce o bere, n-o face fiindcă primește salariu pentru așa ceva, ci fiindcă e el cumsecade din fire.

M-a uimit odată răspunsul unui ospătar. Așteptam o bere și, evident, nimeni nu venea să mă servească. Ospătarii se ocupau de viața lor interioară. Ședeau în bucătărie și petreceau de minune. După o jumătate de oră de așteptare s-a desprins din larva veselă un ospătar și, culmea, s-a îndreptat spre masa mea.

Credeam, naivul de mine, că o să-și ceară scuze în numele întregului personal îndurerat și îngrijorat. Da' de unde... Ce mi-a spus amabilul ospătar?

— Vă servesc eu fiindcă sînt mai tolerant...

A, de cînd căutam eu un ospătar tolerant... Un ospătar care își face serviciul din înțelegere pentru păcatele omenesti. Avea aerul că-mi face o favoare, ca și cum a munci în orele de producție ar fi însemnat un act de eroism.

Ospătarul, într-un moment de slăbiciune, și-a luat inima în dinți și mi-a adus o sticlă de bere... Era foarte mîndru de fapta lui. Figura lui exprima o mare satisfacție sufletească. Părea să spună: Vezi ce bun sînt eu? Chiar și-am adus o bere...

M-am gîndit să abuzez de toleranța ospătarului... Așa e omul făcut. Cînd cineva e bun, vrea să profite de bunătatea lui. Ce mi-am spus? Dacă i-aș cere și o porție de brînză cu roșii? Am analizat lucid situația. În fond, ce poate să mi se întîmple? În cel mai rău caz să mă refuze.

Așa că mi-am luat inima în dinți.

— Aș mai avea o rugăminte.
— Zi repede că mă grăbesc.
Am riscat.

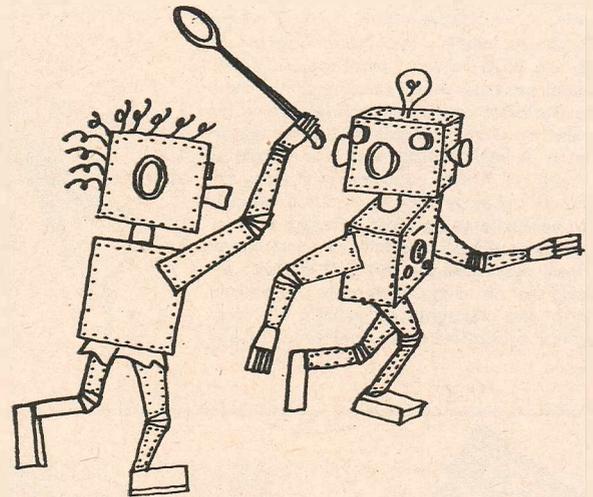
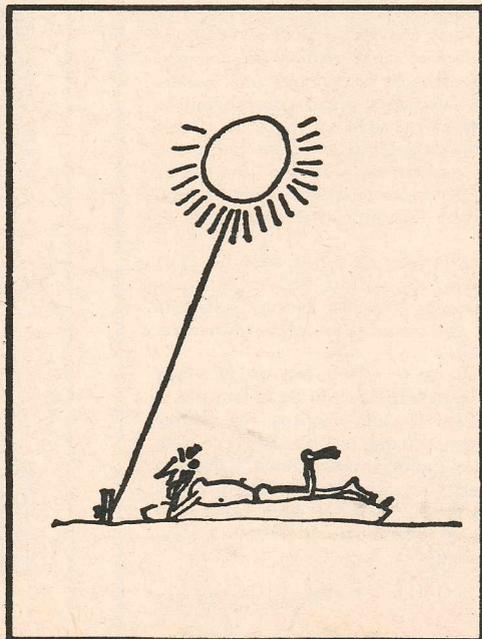
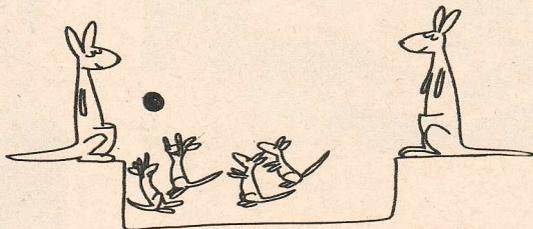
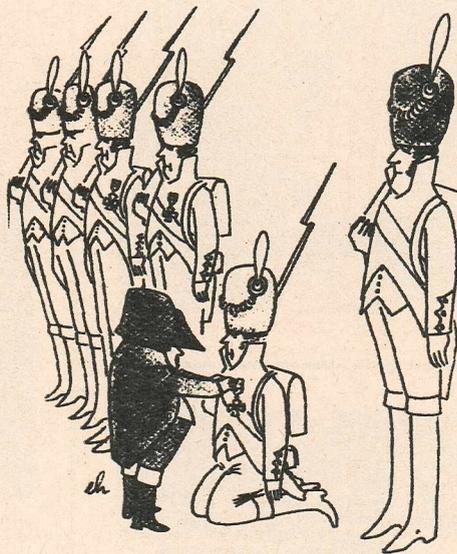
— Niște brînză cu roșii...

S-a uitat la mine cu supremă ironie. Îmi luasem nasul la purtare.

Totuși, toleranța a învins pînă la urmă.

— Bine, domnule, bine... dar altă dată...

N-ar fi mai bine ca în loc de toleranță și alte sentimente creștinești ospătarul să-și facă pur și simplu meseria? Să muncească chiar și în orele de serviciu, că n-o fi moarte de om.

DOMESTICĂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Imobil «mini». 2) Camere — Paravan... la fereastră. 3) Camere de primire — Alături de centru! 4) Locuințe. 5) Le găsiți în birou! — Are o «casă» în plin centrul Capitalei. 6) Locuiește... în mare — Prefix bun pentru... cameră. 7) Atmosferă... familiară — Stă în cămară — Locatar în pantofi... 8) Are cei șapte ani... de-acasă (fem.). 9) Terminație latină — Unu... din Grecia. 10) Clădire publică — Mobile din imobile (sing.). 11) Casă de bani pe două picioare... — Zid. VERTICAL: 1) Alpinist pe... acoperiș — Casa. 2) Cămin (fig.) — Culoare. 3) Încăpere — Băi... în Austria — La intrarea în cameră! 4) Casa de bani a bunicii — Incuie casa. 5) Curtea interioară a caselor romane. 6) Frize, arabescuri, basoreliefuli etc. 7) Nume feminin — Prima cameră în locuințele rustice (pl.). 8) Sere... date peste cap! — Etaj I, II și III! — Locuiește în grajd. 9) Corp secundar al unei case — Cule! 10) Literele din vestibul! — Tapete fără pete! — Etaj. 11) De-ai casei (fig.) — Peretele din stînga!

I. Gh. CARAIMAN

Dicționar: EMS.

Dezlegarea jocului SUCCES,DEZLEGĂTORI! apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) AUSCULLUM — V. 2) INVINGATORI. 3) I — ND — NOROC. 4) OVATII — PUNT. 5) CEZAR — TIS — O. 6) ARAREORI — SR. 7) ZS — E — CA — STI. 8) IIS — VUIA — UI. 9) ITALIAN — AD. 10) ACIS — INTII. 11) STRALUCITOR. 12) REUSITA — USA.

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘĂTEȘCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

● Ștefan Aug. Doinaș: Poezie și modă poetică. În peisajul nostru literar, poetul, traducătorul și exegetul Ștefan Aug. Doinaș mi se pare a reprezenta una dintre rarele sinteze fericite dintre luciditate și pasiune. De aici acel echilibru caracterizant al activității sale literare între o aleasă inteligență artistică și factorul afectiv. Coabitarea acestor două elemente o aflăm și în studiile sale asupra liricii unor poeți sau, în genere, asupra fenomenului poetic. În esență, Poezie și modă poetică e o carte ce pledează pentru originalitate și nouitate, dar nu mai înainte de autentic (Editura Eminescu).

● Louis Aragon e prezent în librăriile noastre cu romanul *Aurélien*. Traducere de Em. Serghie (Editura Univers).

● Ion Bălu semnează la Editura Albatros monografia *Cezar Petrescu*.

● Semnalăm apariția în colecția *Clepsidra* a Editurii Eminescu a cărții *Romanul lui François Villon* de Francis Carco. Traducere de Gheorghe Popescu-Telega.

● Studiile din volumul *Cercetări de sociologie economică* dezbat probleme în legătură cu dinamismul și omogenitatea crescândă a societății noastre socialiste, cu deplasarea lucrătorilor din agricultură spre profesii neagricole, cu industrializarea ca element de optimizare a structurii teritoriale, cu inovațiile tehnico-organizatorice ca motive obiective pentru comportamentul economic al țărănimii cooperatiste (Editura Științifică).

● Gitta Tulea semnează la aceeași editură un studiu monografic asupra uneia dintre cele mai interesante personalități ale gândirii sociale americane: *C.W. Mills*.

● În selectiva colecție *Meridiane* a Editurii Univers au apărut romanele *Stele reci* (premiul Stroga, 1970) de Guido Piovene (în românește de Michaela Schiopu, cuvânt înainte de Mircea Ivănescu); *Manual de cunoscutul scriitor francez Julien Green* (traducere de Lucia Demetrius, prefață de Laurențiu Ulici).

● Sumarul triplului număr al publicației *Secolul XX* (peste 500 de pagini) e constituit original și substanțial «sub semnul fertilei ofensive de cultură care e Anul Internațional al Cărții». În densul eseu liminar, Dan Hăulică ne redă «cheia» structurării acestui număr pe ideea bibliotecii («ca o fatalitate asumată», dar și cu posibilitatea de a ne delimita față de această milenară memorie acumulată. Ideea care e ilustrată multiplu și variat de comentarii și texte reprezentative. Un număr care fiind el însuși un act de cultură, e în același timp și un elogiu adus cărții, «livrescului».

CINEMA

● *Aventuri la Marea Neagră*. Producție a Studioului cinematografic «București». Numele lui Savel Știopul în fruntea genericului acestui film poate surprinde pe cei care așteaptă cam de mult o reînținare cu autorul filmului «Ultima noapte a copilăriei». Dar în același timp este un nume capabil să ne dea o garanție că aventura polițistă nu se va îndepărta de terenul exigențelor artistice. Scenariul — Tudor Popescu. Imaginea — Ion Anton. Muzica — H. Maiorovic. În distribuție — Florin Piersic, Corina Chiriac, Mircea Șeptilici, Zephi Alșec, Dana Crișan, Carmen-Maria Strujac, Fabian Gavrilușiu, George Rafael, Savel Știopul, Dumitru Rucăreanu, Mihai Badiu, Mihai Vasile Boghiță.

● *Descult în parc*. O comedie tandră cu patru personaje fermecătoare, cu patru actori și mai fermecători: Robert Redford, Jane Fonda, Charles Boyer, Mildred Natwick. Regia — Gene Saks, autorul «Florii de cactus».

Faye Dunaway

● Astăzi se încheie la București lucrările prestigioasei manifestări cinematografice «Al 28-lea Congres al Federației Internaționale a Arhivelor de Film (FIAPF), la care Arhiva națională de film a adus o contribuție substanțială: organizarea unui colocviu despre metodologia istoriei filmului și prezentarea proiectului românesc al bibliografiei internaționale a cărții de film.

● Pe ecrane în luna iunie: filmele românești *Nunta de piatră* (regia — Dan Pița și Mircea Veroiu), *Adio, dragă Nela* (regia — Cornel Todea). Producții ale altor țări: «Mărturisirile unui comisar de poliție în fața procurorului Republicii» (regia — Damiano Damiani), «Casa de sub arbori» (regia — René Clément, cu Faye Dunaway), «Batalionul invizibil» (regia — Jane Kavcic), «20 000 leghe sub mări» (regia — Richard Fleischer, cu Kirk Douglas și James Mason), «Femei în oasid» (regia — Borivoj Zeman, cu Jirina Bohdalová), «Marea speranță albă» (regia — Martin Ritt, cu James Earl Jones), «Odissea generalului José» (regia — Jorge Fraga, Cuba), «Și totuși Eolis există» (regia — I. Pobedonostev, studioul M. Gorki), «Parasitism» (regia — John Frankenheimer, cu Burt Lancaster și Deborah Kerr).

DISC

● Sergio Endrigo — valorosul și fermecătorul «cantaure» italian — ne este oferit de «Electrecord» într-o excelență înregistrare. În ciuda îndoielilor exprimate de unii cunoscuți muzicologi, cele 14 piese incluse pe discul EDE-0655 reprezintă un moment de excepție al muzicii italiene de gen. Compozitor, poet, interpret, Endrigo ne reamintește — cu aceeași înfiorare estetică — unele din succesele sale: «L'arca di Noè», «Lontano dagli occhi», «Teresa», «L'orient», «Marianne»... (EDE-0655).

● N-ar fi meritat însă discul închinat unei asemenea personalități a lumii muzicale să fie însoțit de un text «prezentativ»? Cine-i, în definitiv, Endrigo? Cînd și cum s-a impus atenției melomanilor, și pentru ce... îl iubim? Să sperăm că la viitoarele discuri...

● Și dacă tot sîntem puși pe critică, mai adresăm o întrebare redacției muzicale a «Electrecordului»: De ce — în cazul unor fenomene de excepție de tipul Endrigo, Aznavour, Bécœud etc., etc. — nu s-ar imprima, pe spatele mapei discului, și textul românesc al citorva dintre poeziile lor, ce au stat la baza cîntecului respectiv?

MUZICĂ

● Dirijorul Mircea Cristescu prezintă în concertul săptămînal al Filarmonicii (Ateneu, 9 și 10 iunie): muzică de scenă la «Visul unei nopți de vară» de Mendelssohn-Bartholdy; Simfonia concertantă pentru vioară — o primă audiență din creația componistică a lui Ionel Perlea, solist Mihai Constantinescu; Divertisment de Kazzangiev; «Serbări romane» de Respighi.

● Formația *Musica Nova* încheie ciclul «Lucrări camerale de Mozart» cu trioul (vioară, violă, violoncel) catalogat K.V. 563, trio-

ul (clarinet, pian, violoncel) K.V. 498 și cvartetul (pian și coarde) K.V. 478 (Sala mică a Palatului — 7 iunie).

● Praga, oraș cu veche și superioară tradiție muzicală, ne trimite din nou soli distinși: Orchestra de cameră din Praga. În concertul de la 4 iunie (Ateneu), pe lângă reprezentative lucrări din creația națională — Karel Stamice, Antonin Dvorak, Bohuslav Martinu, — formația pragheză mai prezintă: Simfonia în Do major (K.V. 200) de Mozart.

● Dublu recital «Tineri interpreți pe scenele Filarmonicii» în sala Studio la 6 iunie: pianistul Andrei Tănăsescu (J.S. Bach, Mozart, Liszt, Prokofiev) și violonistul Dan Ungureanu, la pian Viorica Hegel (Tartini, Pugnani, Kreisler, Sarasate).

● Azi la Ateneu: soprana Helen Boatwright din S.U.A. cu lieduri de Strauss; mai ascultăm Simfonia de cameră și Simfonia a III-a de Enescu. Dirijează Mihai Brediceanu.

● Trio Iliescu (Constantin Iliescu — pian, Nicolae Iliescu — vioară, Dorel Fedoreanu — violoncel) în Sala mică a Palatului, la 5 iunie, cu un program Beethoven, Rahmaninov, Carmen Petra-Basacopol.

PLASTICĂ

● *Arta contemporană indiană*. O selecție restrînsă dar care își propune să prezinte cîteva tendințe caracteristice artelor plastice indiene contemporane. Prezențe mai puțin obișnuite sînt picturile pe metal ale lui K. Sreenivasulu, cu motive figurale simbolice de sorginte populară, și statuetele de aramă ale sculptorului P.V. Janakiram, cu interesante accente decorative. Expoziția reunește lucrările a cinci pictori, doi graficieni și trei sculptori (Muzeul de artă al municipiului București «A. Simu»).

● *Retrospectiva Hans Eder* (1883-1955) e un bun prilej de a ne reaminti de unul dintre cei mai reprezentativi pictori ai expresionismului românesc. Selecția prezentată cuprinde lucrări ca cele din ciclul *Kolomeea*, realizate în jurul anului 1915, cu accente agresive de culoare și pensulații dezlanțuite, apoi trei tablouri cu peisaje din Brugge, cu efecte simfonice ale cromaticei care creează o atmosferă aproape ireală a burgului flamand și se numără poate printre cele mai frumoase modele ale genului, apoi cîteva naturi moarte și, în sfîrșit, numeroase portrete în care comentariul patetic exprimat se desfașoară în toată plenitudinea, pictorul accentuînd odată cu trecerea anilor caracterul psihologic al personajelor sale (Ateneul român).

● Cu *Rhea Silvia Radu* pictura transilvăneană își regăsește sensibilitatea feminină. Adînc implantată în realitate, totdeauna receptivă la farmecul naturii sau la chemările chipului uman, opera artistei sibiene e o reprezentare lirică și o privire sensibilă asupra peisajului și a valorilor interioare ale omului. Actuala retrospectivă de la Ateneul român e o selecție cuprinzătoare dintr-o operă desfașurată pe parcursul a patru decenii.

● Expoziția de pictură monumentală prezentată de studenții lui Petre Achișenie ne pune în contact cu un nou val de artiști care se pregătesc să intre pe scena plasticii românești. Grupul se remarcă prin certe însușiri imaginative în domeniul invenției imaginii, folosind tehnici moderne de construcție a acesteia, evident nu intru totul inedite. Iată și grupul expoziționarilor: Mircea Constantinescu, Titu D. Drăguțescu, Mihail N. Fordea, Florin Dragomir Mihai, Gh. Eftimie Nicolae, Enache C. Prodea, V. Olga Puie, Ambrozie R. Zamfirescu.

TEATRU

● *Mașina de scris* de Jean Cocteau (Teatrul de stat — Turda): din nou acest fanatic al scenei, Aurel Manea, exercitîndu-și inventivitatea regizorală, de astă dată asupra strălucitului și amarului text al lui Cocteau și colaborînd eficient cu trupa turdeană. În distribuție: Traian Costea, Traian Dragoș, Vladimir Brînduș, Stelian Stancu, Lucia Tamaș, Mariana Marinescu, Eugenia Chioreanu-Jiga. Scenografia: Paul Salzberger.

● «De genul feminin», «Eminescu, dragoste și durere de dragoste» și «Nu, eu nu regret nimic»: triptic poetic aducînd, primul — o culegere din lirica feminină, interpretată de Agatha Nicolau și Ana Mirena; al doilea — un spectacol-recital din lirica eminesciană, realizat de Romel Stănciugel; iar ultimul — o transpunere scenică după memoriile celebrei cîntărețe Edith Piaf, interpretată de Ileana Ploscaru: iată prima — și bogată! — recoltă a Studioului Teatrului de dramă și comedie din Constanța, prezentată săptămîna aceasta și în București pe scena Naționalului.

● *Sfîntul Mitică Blajinu* de Aurel Baranga (Teatrul «Mihai Eminescu» din Botoșani): cea mai nouă premieră a teatrului botoșanean, apelînd la una din mai vechile — dar proaspete și virulente — comedii satirice ale lui Aurel Baranga, realizată cu un umor acidulat de regizorul Eugen Traian Bordenianu, totodată și interpret al unui rol principal, alături de Ion Plășanu, Boris Perevoznic, Dorin Bădescu, Marilena Bobeș, Silvia Bădescu și alții.

● *Gaițele* de Al. Kirîțescu au tentat, în stagiunea aceasta, numeroase trupe din țară, ultima care a montat această suculentă comedie neagră fiind Teatrul Național «Vasile Alecsandri» din Iași, în regia și scenografia oaspetelui său Dan Nasta.

● *Mugurel de cîntec românesc* (Ansamblul artistic «Rapsodia română»): spectacol de excepție, realizat cu concursul citorva dintre cei mai talentați tineri interpreți ai cîntecului popular din întreaga țară, participanți și la anterioarele patru ediții organizate de acest prestigios ansamblu. Moment de virf al creației folclorice interpretate pe scenele bucureștene.

TV

● *Evenimentul la Zi*. În intimitatea Conferinței Naționale a P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a republicii — emisiuni zilnice sub genericul *Țara întreagă în întrecere* (în jurul orei 20.00).

● *REPORTAJE-ANCHETE*. În obiectivul telereporterului — orașul Zalău (duminică ora 19.00) • Anchetă Galinei Enișteanu — «Radiografia unei mentalități» (vineri ora 21.50).

● *DEZBATERI*. Tema perfecționării reluată de două dezbateri închinete de asemenea apropiații Conferinței Naționale a P.C.R.: *Dinamica societății românești* (marți ora 18.45) și o discuție pe marginea sarcinilor întreprinderilor și centralelor industriale în domeniul comerțului exterior (joi ora 18.50).

● *ȘTIINȚĂ*. Ciclul Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România continuă cu partea a IV-a: «Contemporani cu istoria» (vineri ora 19.00).

● *LITERATURĂ*. Emisiunea *Cărți și idei*, cu concursul lui Al. Piru, Romul Munteanu, Aurel Martin și Ion Vlad, despre volumul «Studii literare» (vol. I) de D. Popovici (joi ora 22.10 pr. 2).

● *TEATRU*. Telecitalul *Dina Cocca* (marți ora 20.30) • Teatrul gălățean prezintă «Mama s-a îndrăgostit» de Ion Băieșu (joi ora 20.30 pr. 2).

● *FILM*. Alături de Claudia Car-

dinale și Franco Fabrizzi — Pietro Germi, actor și regizor al filmului «Încurcătura blestemată» (duminică ora 20.45) • Telecinemateca își onorează din nou titlul cu «Jurnalul Annei Frank» (miercuri ora 20.20) • Un film sovietic semnat de Ilia Averbah, cu Innokenti Smoktunovski — «Măsura riscului» (vineri ora 20.20).

● *MUZICĂ*. *Cîntare patriei* (duminică ora 17.40) • Un ciclu de concerte educative debutează cu un program Haydn, Mozart, Brahms, Mircea Chiriac, solist Ștefan Ruha (duminică ora 20.00 pr. 2) • Cîntăcînăra soprană Horia Brănișteanu (marți ora 21.40) • *Ospetești* distinși: dirijorul elvețian Pierre Colombo, dirijorul ceh Zdenek Kosler și violoncelistul italian Enrico Mainerdi (vineri ora 20.00 pr. 2) • Pagini muzicale celebre din creația lui Brahms (sîmbătă ora 17.25 pr. 2).

● *FOLCLOR*. *Cîntă Benone Sinulescu* (marți ora 18.30) • Ansamblul băimărean «Tulnicu» cu Angela Buciu (sîmbătă ora 16.40 pr. 2).

● *DIVERTISMENT*. «*Portativ*» cu Edmond Deda (miercuri ora 21.30 pr. 2) • O emisiune pe care autorul (Tudor Vornicu) o definește fără abuz de modestie: «Cosmică umoristică» cu personalități artistice de prim rang: Toma Caragiu, Mihai Fotino, Magdalena Popa, Gheorghe Zamfir, Silvia Marcovici și alții și alții... (sîmbătă ora 21.40).

● *SPORT*. *Campionatele europene de box tineret* (duminică ora 14.00, luni, marți, miercuri, vineri ora 22.45, sîmbătă ora 23.10) • O repriză (a doua) din meciul de fotbal de mare atracție Steaua-Dinamo (duminică ora 20.00).

Angela Buciu

PRONO

● *Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la concursul Pronosport, etapa din 4 iunie 1972*

1. Steaua-Dinamo	1, x, 2
2. «U» Craiova-UTA	1, x
3. F.C. Argeș-A.S.A.	1
4. S.C. Bacău-Steagul roșu	1
5. «U» Cluj-Jiul	1
6. Petrolul-C.F.R.	1, x
7. Poli-Crișul	1
8. Bani-Perugia	x
9. Catania-Taranto	1
10. Genoa-Livorno	1
11. Lazzio-Foggia	1
12. Modena-Reggina	x, 2
13. Ternana-Reggina	1, x

● *FLĂCĂRA*. Redacția: București, Piața Ștefaniei 1, Sectorul 1. Casa poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744.

● *TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Ștefaniei»*

● *PREȚUL REVISTEI: 3 LEI*

flacăra **F** *album*

JEAN MARAIS, al cărui suris
lipsește de mult de pe ecranele noastre.

Foto UNIFRANCE

